

การศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก
ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี

A STUDY OF PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS ON EXTERNAL QUALITY
ASSURANCE READINESS IN CHONBURI PROVINCE

ไวยรักษ์ณ์ นาคทรงแก้ว
BEAURAK NAKSONGKEAW

วิทยานิพนธ์ชิ้นเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนสาขาวิชาศึกษาศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2545

ISBN 974-648-889-9

การศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก
ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี

A STUDY OF PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS ON EXTERNAL QUALITY
ASSURANCE READINESS IN CHONBURI PROVINCE

โบวรัक्षण์ นาคทรงแก้ว
BEAURAK NAKSONGKEAW

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 43708
วัน, เดือน, ปี..... 30 ก.ย. 2545

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2545
ISBN 974-648-889-9

A STUDY OF PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS ON EXTERNAL QUALITY
ASSURANCE READINESS IN CHONBURI PROVINCE

BEURAK NAKSONGKEAW

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL
CURRICULUM AND INSTRUCTION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG
2002
ISBN 974-648-889-9

COPYRIGHT 2002

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี
นักศึกษา	โบว์รักษณ์ นาคทรงแก้ว
รหัสประจำตัว	43064722
ปริญญา	ครุศาสตรบัณฑิตสาขารวมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา
พ.ศ.	2545
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	ผศ.ดร. อำนาจ ตั้งเจริญชัย
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม	ดร.คมศร วงษ์รักษา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี และจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ตามมาตรฐานที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษากำหนดการประเมินคุณภาพการศึกษาในรอบแรกไว้ 3 ด้าน 14 มาตรฐาน 53 ตัวบ่งชี้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือผู้บริหาร และครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี 18 โรงเรียน จำนวน 250 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวม ข้อมูลด้วยตนเอง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ซึ่งมี 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ 0.95 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปว่า

1. โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก
2. โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก

Thesis Title	A Study of Private Vocational Schools on External Quality Assurance Readiness in Chonburi Province
Student	Miss Beaurak Naksongkeaw
Student ID	43064722
Degree	Master of Industrial Education
Programme	Vocational Curriculum and Instruction
Year	2002
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Amnart Tungjaroenchai
Thesis Co-Advisor	Dr. Komsorn Wongraksa

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the external quality assurance readiness of the private vocational schools in Chonburi province and sorted out by school size. The educational quality evaluation for the first step were 3 domains, 14 standards and 53 indicators which directed by the Office of Educational Standards Approved and Quality Evaluation.

The samples of this study were 250 administrators and teachers in 18 private vocational schools in Chonburi province from stratified random sampling. The data were collected through the questionnaires on Likert's scale which divided into three sections. The reliability of the questionnaires were 0.95. The data analyses were frequency , percentage, arithmetic and standard deviation.

The results of study were :

1. The external quality assurance readiness in total of the private vocational schools in Chonburi province was in high level .
2. The external quality assurance readiness in total of the private vocational schools in Chonburi province which sorted out by school size was in high level .

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความอนุเคราะห์จาก ผศ.ดร.อำนาจ ตั้งเจริญชัย ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.คมศร วงษ์รักษา ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม และ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ ประธานสาขาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา ที่ได้ให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือ และช่วยตรวจสอบ ตลอดจนการปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ จนวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้อย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณ รศ.ดร.สมพร ไชยะ และ ผศ.ดร.เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อให้วิทยานิพนธ์สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ ตลอดจนข้อคิดต่าง ๆ อันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า และเป็นแนวทางในการจัดทำวิทยานิพนธ์จนประสบความสำเร็จ

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และตรวจสอบแก้ไข เพื่อปรับปรุงให้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีคุณภาพ

ขอขอบพระคุณท่านผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อประสิทธิ์ นาคทรงแก้ว คุณแม่ทองลั่น นาคทรงแก้ว และ บาทหลวงลือชัย จันทรีเป็ ผู้อำนวยการโรงเรียนดาราสมุทรบริหารธุรกิจ ผู้เป็นที่เคารพยกย่อง รวมถึงพี่สาว ที่ให้กำลังใจ ให้การสนับสนุน และช่วยเหลือทุกด้านตลอดมา

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ และบุคคลที่ผู้วิจัยไม่ได้กล่าวไว้ในที่นี้ ที่ให้การสนับสนุน ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่สนับสนุนทุนสำหรับการทำวิทยานิพนธ์นี้

คุณค่าและประโยชน์ใด ๆ ที่เป็นผลจากวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่คุณพ่อ คุณแม่ และครู-อาจารย์ ทุกท่าน ด้วยความเคารพยิ่ง

โบว์รักษณ์ นาคทรงแก้ว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญตาราง.....	VI
สารบัญภาพ.....	VIII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	5
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	9
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	11
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
2.1 การอาชีวศึกษา.....	14
2.2 ประวัติการจัดการศึกษาเอกชนสายอาชีวศึกษาในประเทศไทย.....	16
2.3 การพัฒนาอาชีวศึกษาในระยะแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2504 – 2544).....	18
2.4 แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา.....	23
2.5 การประกันคุณภาพ.....	26
2.5.1 ความหมายของการประกันคุณภาพ.....	26
2.5.2 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	27
2.5.3 ระบบการประกันคุณภาพทางการศึกษา.....	28
2.5.4 การประกันคุณภาพภายใน.....	32

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.5.5 การประกันคุณภาพภายนอก.....	38
2.5.6 มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบแรก : ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	39
2.5.7 การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน.....	44
2.5.8 หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพอาชีวศึกษา.....	49
2.6 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายนอก.....	52
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	62
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	62
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	63
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	65
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	67
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	87
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	87
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	93
5.1 ข้อเสนอแนะ.....	109
บรรณานุกรม.....	110
ภาคผนวก.....	117
ภาคผนวก ก หนังสือราชการ.....	118
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	138
ประวัติผู้เขียน.....	148

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 จำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่าง และขนาดโรงเรียนจำแนก เป็นรายโรงเรียน.....	63
3.2 แสดงระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	66
4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน.....	70
4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมเพื่อรับ การประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ในภาพรวม.....	71
4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมเพื่อรับ การประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี : มาตรฐานด้านผู้เรียน	72
4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมเพื่อรับ การประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี : มาตรฐานด้านกระบวนการ	73
4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมเพื่อรับ การประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี : มาตรฐานด้านปัจจัย	74
4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมเพื่อรับ การประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ในภาพรวม.....	75
4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมเพื่อรับ การประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ที่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก : มาตรฐานด้านผู้เรียน.....	76

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ที่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก : มาตรฐานด้านกระบวนการ.....	77
4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ที่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก : มาตรฐานด้านปัจจัย.....	78
4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ที่เป็นโรงเรียนขนาดกลาง : มาตรฐานด้านผู้เรียน.....	79
4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ที่เป็นโรงเรียนขนาดกลาง : มาตรฐานด้านกระบวนการ.....	80
4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ที่เป็นโรงเรียนขนาดกลาง : มาตรฐานด้านปัจจัย.....	81
4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ที่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ : มาตรฐานด้านผู้เรียน.....	82
4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ที่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ : มาตรฐานด้านกระบวนการ.....	83
4.15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ที่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ : มาตรฐานด้านปัจจัย.....	84
4.16 แสดงข้อเสนอนะโน 3 ด้าน คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย.....	85

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	6
1.2 ตัวแปรที่ศึกษา.....	10
2.1 ระบบประกันคุณภาพ.....	32
2.2 ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน.....	35
2.3 ความเชื่อมโยงของเนื้อหาสาระใน 14 มาตรฐาน.....	44
2.4 การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน.....	45
2.5 กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา.....	51

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

การศึกษา หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสารทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 5)

การศึกษามีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การศึกษาที่มีคุณภาพจึงเป็นความจำเป็นของทุกสังคม ดังนั้นการศึกษาที่มีคุณภาพหรือคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบรรลุผลในการสร้างและพัฒนาพฤติกรรมความเป็นคนที่สมบูรณ์ทุกด้านให้แก่บุคคลหรือหากมองในขอบเขตของคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนจะหมายถึงการที่ผู้เรียนมีคุณลักษณะหรือคุณสมบัติตามหลักสูตรของการศึกษานั้น ๆ กำหนดไว้ รวมทั้งมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมหรือผู้ใช้ผลผลิตนั้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2541 : 1)

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นวิธีการใหม่ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของการศึกษา โดยเน้นการประกันคุณภาพของกระบวนการบริหารและการให้บริการทางการศึกษาทั้งระบบตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดมาตรฐานการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่งเพื่อใช้เป็นหลักในการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษาเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเกิดความมั่นใจในคุณภาพของผู้สำเร็จ การศึกษาและเชื่อถือในคุณภาพของโรงเรียน เนื่องจากสภาพแวดล้อมของระบบการศึกษาในปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี เป็นปัจจัยที่สำคัญทำให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมเพื่อผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพ ควบคู่ไปกับการบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ

ทั้งนี้การประกันคุณภาพทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดไว้ 2 ประการคือ การประกันคุณภาพภายใน หมายความว่า การประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินงานอย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผย

ต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก สำหรับการประกันคุณภาพภายนอก หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง เพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 3)

โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเป็นสถานศึกษาอีกรูปแบบหนึ่งที่ต้องจัดการศึกษาให้เยาวชนของชาติมีความรู้ ความสามารถ และทักษะวิชาชีพ ตามความถนัด ความสนใจของบุคคล เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษา สามารถประกอบอาชีพได้ หรือพร้อมที่จะศึกษาต่อ เป็นการพัฒนาตนเองไปสู่ความสำเร็จของการดำเนินชีวิต การศึกษาที่เอกชนเป็นผู้จัดนั้นต้องคำนึงถึงคุณภาพของผู้เรียนเป็นความสำคัญเพื่อสร้างศรัทธาให้ผู้ปกครองส่งบุตรหลานมาเรียนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในฐานะทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาที่เป็นหลักการให้โรงเรียนที่พัฒนาและประเมินตนเองต่อเนื่องแล้วให้หน่วยงานภายนอกมีส่วนร่วมในการประเมินเพื่อยืนยันผล โดยประกาศใช้เป็นระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2536 แทนระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการรับรอง วิทยฐานะโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. 2484 ทั้งนี้เพื่อเป็นการกระตุ้นให้โรงเรียนมุ่งมั่นพัฒนา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance and Accreditation) (ศักดิ์ชาย กมลพันธ์. 2543 : 3)

คุณภาพโรงเรียนเอกชนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก และมีอิทธิพลต่อปริมาณการสมัครเข้าเรียนของนักเรียนรวมทั้งเป็นการประกันคุณภาพของการศึกษา คณะกรรมการการศึกษาเอกชนจึงตระหนักถึงความสำคัญ และจำเป็นในเรื่องดังกล่าวอย่างยิ่ง ในปี พ.ศ. 2542 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียนเอกชน และแต่งตั้งคณะกรรมการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาเอกชน เพื่อตอบสนองรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ โรงเรียนเอกชนได้มีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์ คุณภาพ ตัวชี้วัดคุณภาพสิ่งที่ดีควรปรากฏในโรงเรียนที่มีคุณภาพ จะได้รับรองการประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาเอกชน ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงตระหนักและเห็นความสำคัญเป็นอย่างมาก เพื่อให้ได้รับการประกันคุณภาพ และการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้กำหนดแนวทางและแผนปฏิบัติงาน โดยแบ่งออกเป็น 7 ปัจจัยหลัก ได้แก่

1. ปรัชญา และเป้าหมายของโรงเรียน
2. หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน
3. บุคลากร

4. ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน
5. การจัดการ การบริหาร
6. กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา
7. สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน

การประกันคุณภาพภายใน ถือเป็นจุดเริ่มต้นของการประกันคุณภาพภายนอก และการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา เนื่องจากสถานศึกษาจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในส่วนต่าง ๆ ตามปัจจัยหลักทั้ง 7 ปัจจัยที่คณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้กำหนดไว้ เพื่อให้บุคลากรของสถานศึกษานั้น หรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้นได้ ประเมินผล และติดตามตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการศึกษาจากภายใน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งดำเนินการเพื่อขอรับการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น โรงเรียนเอกชนจะได้รับการประเมินผลและติดตามตรวจสอบจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียนเอกชนจะเข้ามาศึกษารวบรวมข้อมูลหลักฐาน เขียนรายงานการตรวจสอบเกี่ยวกับสภาพและผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ผู้เป็นคณะบุคคลที่ทำหน้าที่อ่านและวิเคราะห์รายงานการตรวจสอบเพื่อวิเคราะห์และสรุปผลตามเกณฑ์การพิจารณา ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกำหนด และคณะอนุกรรมการรับรองมาตรฐานคุณภาพ การศึกษาเอกชนทำหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยผลการวิเคราะห์ เพื่อให้การรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โดยสรุปผลเสนอสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนให้เป็นผู้อนุมัติผลและแจ้งโรงเรียน

ภายหลังการได้รับรองมาตรฐานคุณภาพภายในแล้ว สถานศึกษาทุกแห่งยังจะต้องดำเนินการพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาต่อไป เพื่อที่จะดำเนินการขอประกันคุณภาพภายนอก ทั้งนี้ เนื่องจากข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 25) มาตรา 49 กล่าวว่า "ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกและทำหน้าที่การประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย และหลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ โดยให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน"

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ที่จัดตั้งขึ้นมีลักษณะเป็น องค์การมหาชน ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐประเภทหนึ่ง ที่ไม่ใช่หน่วยงานราชการหรือรัฐวิสาหกิจ

มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ เพราะมีความเป็นอิสระและมีอำนาจตัดสินใจได้ ทำให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารงานให้ลุล่วงตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย เฉพาะเรื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าการบริหารตามสายการบังคับบัญชาของระบบราชการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 49) และมีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาเกณฑ์ สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียงในการประกันคุณภาพภายนอก โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมายหลักการและแนวทางการจัดการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จากการพัฒนาเกณฑ์นั้นเองจึงได้มีการสรุปและประกาศ มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกสำหรับระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 27 มาตรฐาน 91 ตัวบ่งชี้ แบ่งออกเป็น 3 ด้านคือ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐาน ด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 25) มาตรา 50 กล่าวว่า "ให้สถาน ศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษานั้น รวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง กับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของ สถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือบุคคล หรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรองที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของ สถานศึกษานั้น"

โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี เป็นองค์กรทางการศึกษาองค์กรหนึ่งที่ทำให้ ความสำคัญต่อการประกันคุณภาพการศึกษา โดยโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรีทุก โรงเรียนเข้าสู่ระบบการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งได้รับการรับรองมาตรฐานจากหน่วยงาน ต้นสังกัดแล้วในบางส่วนและโรงเรียนที่ยังเหลืออยู่ก็เร่งที่จะพัฒนาตามมาตรฐานที่คณะกรรมการ การศึกษาเอกชนได้กำหนดไว้ ทั้งนี้ยังมุ่งที่จะจัดการศึกษาให้สามารถสนองตอบความต้องการ กำลังคนของประเทศชาติ สังคม และของผู้เรียนซึ่งมีความแตกต่างกัน และเน้นให้ผู้เรียนมี ความสามารถที่จะปรับเปลี่ยนไปตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ในยุคสมัยปัจจุบันได้อย่าง รวดเร็ว อันสืบเนื่องมาจากการอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาเพื่อประกอบอาชีพของมนุษย์ ดังนั้นใน จำนวนประชากรทั้งหมดนับได้ว่าการอาชีวศึกษาเป็นของกลุ่มคนที่ใหญ่ที่สุดของแต่ละประเทศ เพราะความต้องการกำลังคนระดับมัธยมศึกษาหรือระดับอาชีพชั้นสูง (Professional) โดยเฉลี่ย แล้วจะไม่เกินหนึ่งในสี่ของกำลังคนทั้งหมด เหตุนี้จึงต้องจัดการศึกษาให้กับกลุ่มคนอาชีวศึกษาให้ มีคุณภาพหรือมีคุณภาพทางการศึกษามากยิ่ง ๆ ขึ้นไป

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกัน คุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี เพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษา

ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานตรงตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษากำหนด โดยเร่งรัดและพัฒนาในส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพภายนอกให้มีความพร้อม ทั้งในด้านผู้เรียนที่เป็นผลผลิต (output) กระบวนการจัดการ (process) และปัจจัยของการจัดการ (input) รวมถึงผลลัพธ์ (outcome) ที่เกิดจากการจัดการ ให้ตรงตามมาตรฐานที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

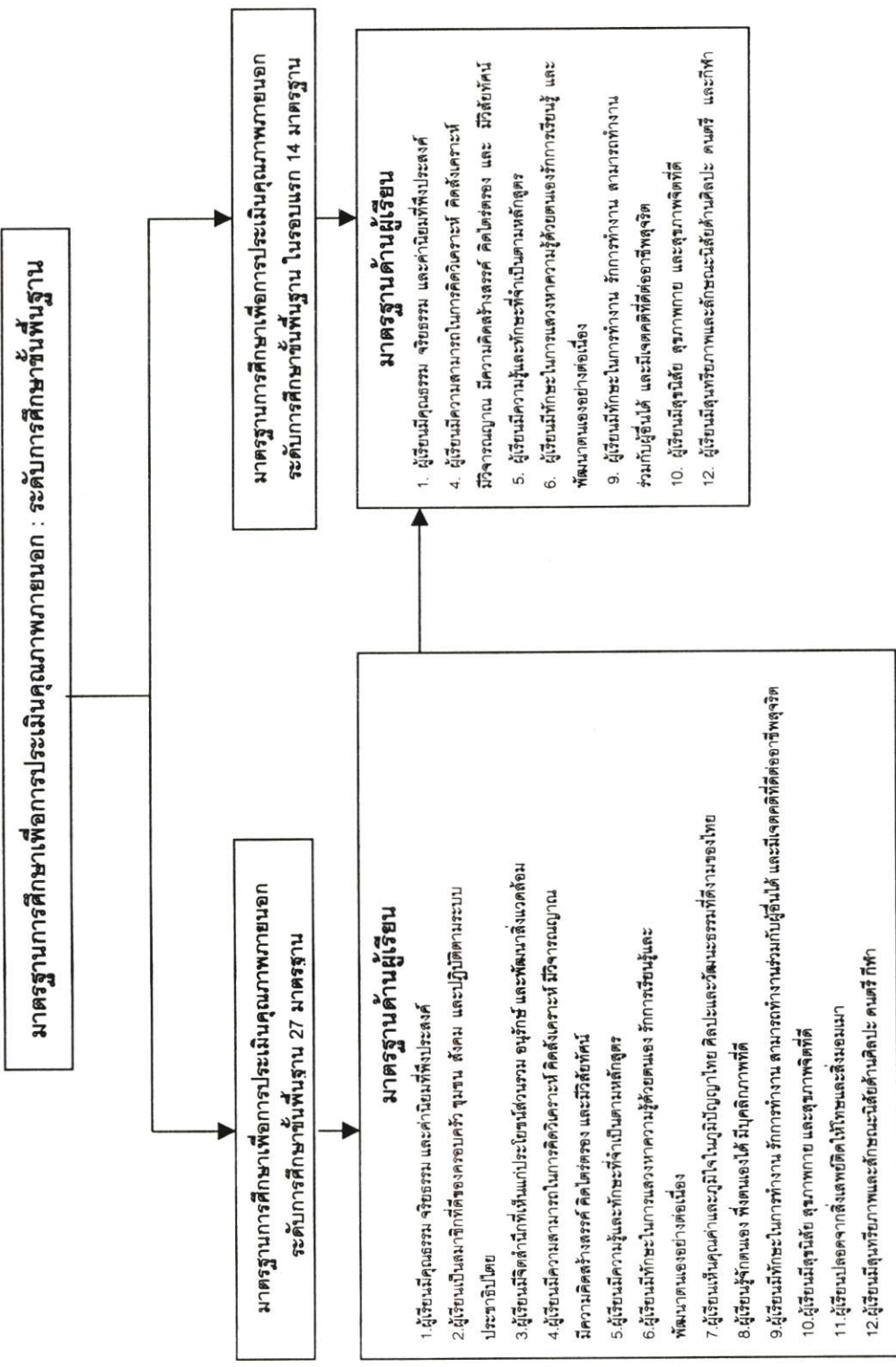
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี

1.2.2 เพื่อศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี เป็นการวิจัยที่ต้องการจะทราบถึงความพร้อมของโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี เพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ผู้วิจัยได้ยึดหลักตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งกำหนดไว้ ทั้งหมด 27 มาตรฐานแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย แต่สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบแรกนั้นได้กำหนดการประเมินคุณภาพภายนอกไว้ 14 มาตรฐาน ดังภาพที่ 1.1

มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก : ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

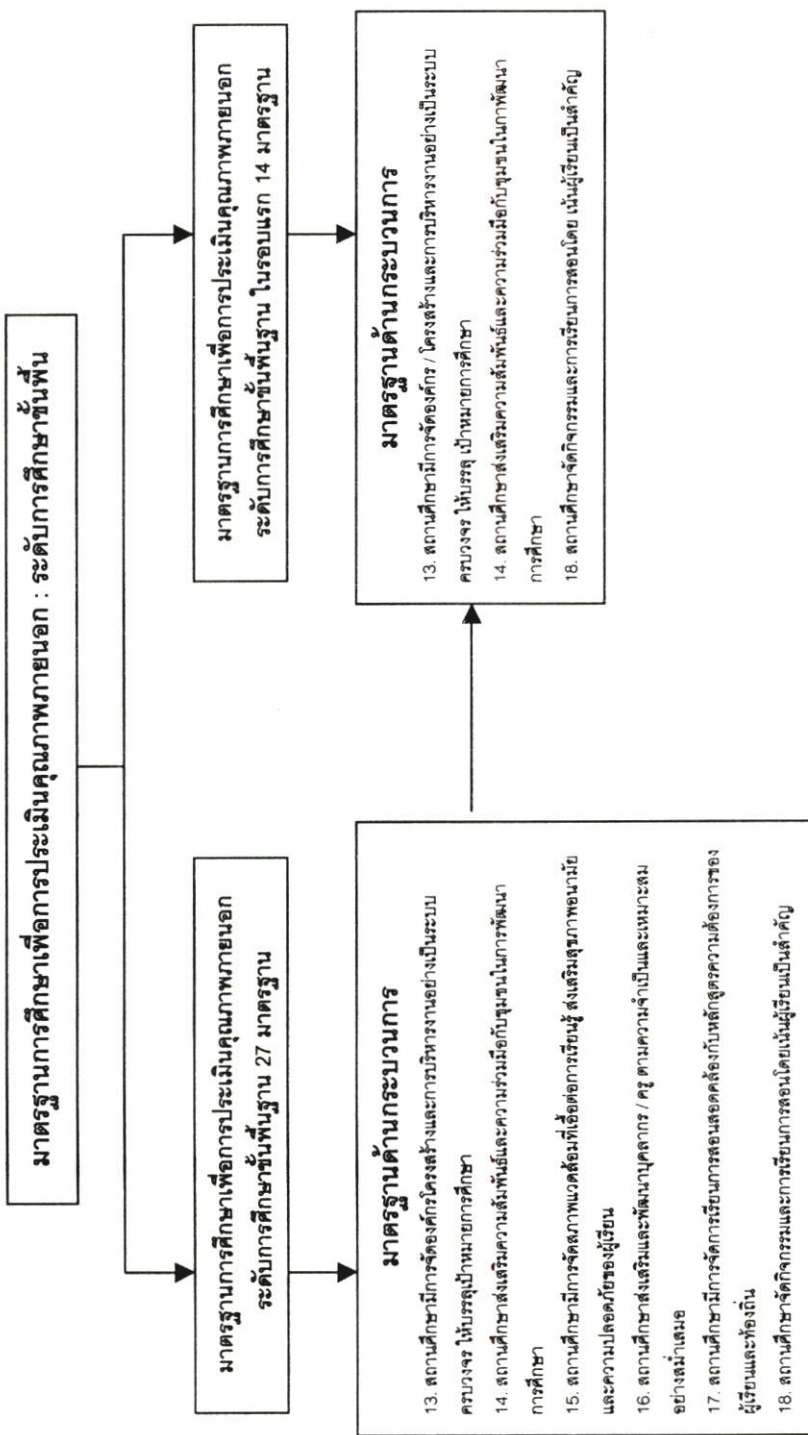
มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 27 มาตรฐาน

- มาตรฐานด้านผู้เรียน**
1. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
 2. ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และปฏิบัติตามระบบประชาธิปไตย
 3. ผู้เรียนมีจิตสำนึกที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม อยู่ร่วมกัน และพัฒนาสิ่งแวดล้อม
 4. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์
 5. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร
 6. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
 7. ผู้เรียนเห็นคุณค่าและภูมิใจในภูมิปัญญาไทย ศิลปะและวัฒนธรรมที่สั่งสมของไทย
 8. ผู้เรียนรู้จักตนเอง พึ่งตนเองได้ มีบุคลิกภาพที่ดี
 9. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต
 10. ผู้เรียนมีสุนทรีย์ สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี
 11. ผู้เรียนปลอดภัยสิ่งแวดล้อมให้โทษและสิ่งรบกวน
 12. ผู้เรียนมีสุนทรีย์ภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา

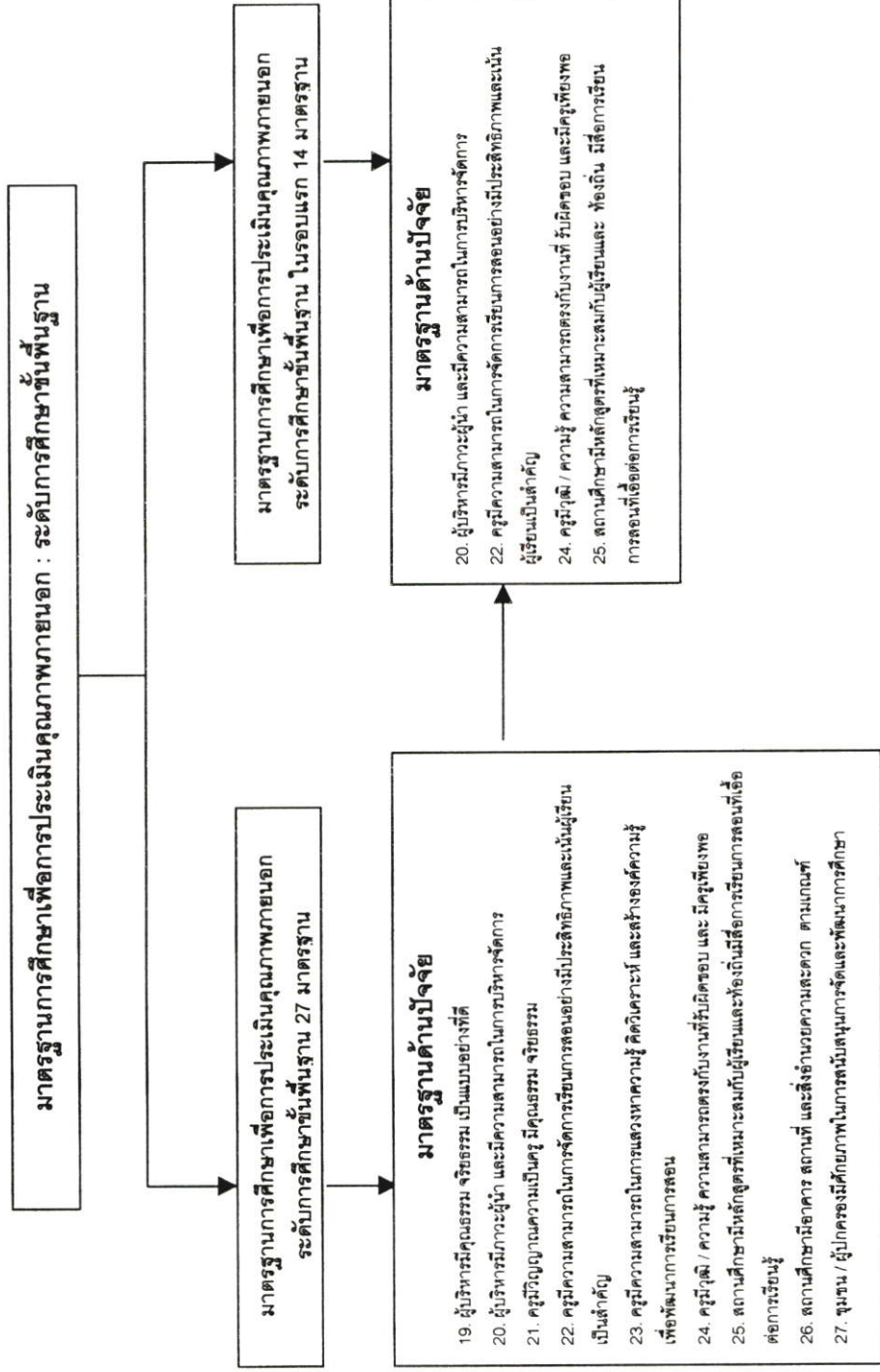
มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในรอบแรก 14 มาตรฐาน

- มาตรฐานด้านผู้เรียน**
1. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
 4. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์
 5. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร
 6. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองรักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
 9. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต
 10. ผู้เรียนมีสุนทรีย์ สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี
 12. ผู้เรียนมีสุนทรีย์ภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ภาพที่ 1.1 (ต่อ)

ภาพที่ 1.1 (ต่อ)

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ในปีการศึกษา 2544 จำนวน 18 โรงเรียน ซึ่งมีผู้บริหาร และครูผู้สอน ทั้งหมด จำนวน 736 คน แบ่งเป็นผู้บริหารจำนวน 40 คน และครูผู้สอนจำนวน 696 คน

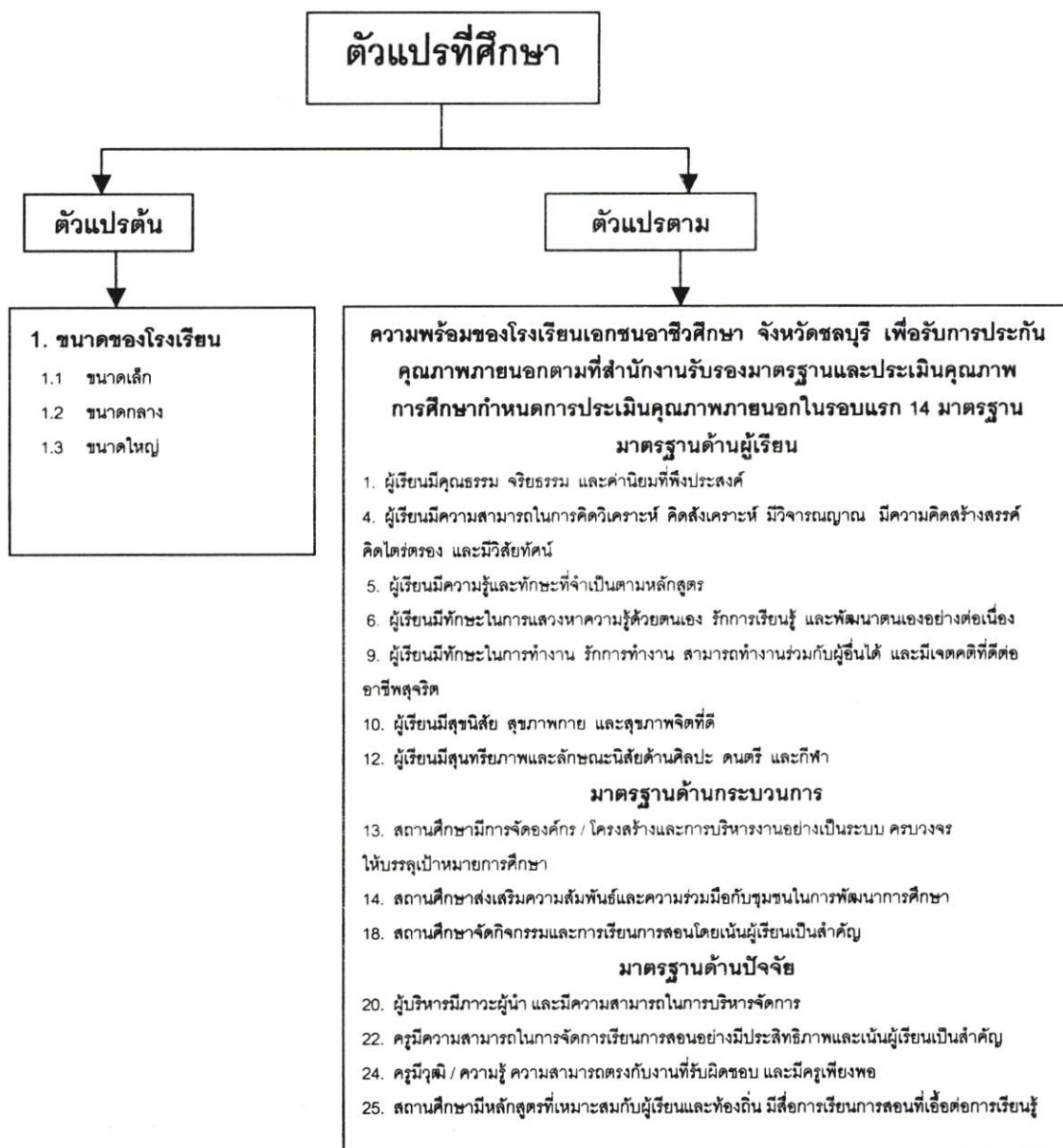
กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ในปีการศึกษา 2544 จำนวน 18 โรงเรียน ซึ่งกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 39 – 43) และสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้ 250 คน แบ่งเป็นผู้บริหาร 18 คน และครูผู้สอน 232 คน

1.4.2 ตัวแปรที่ศึกษา

การศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกตัวแปรที่ศึกษาออกเป็น ตัวแปรต้น และตัวแปรตาม ดังนี้คือ

ตัวแปรต้น ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน แบ่งออกเป็น ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพร้อมของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี เพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอกตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา กำหนดการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบแรก 14 มาตรฐาน ดังภาพที่ 1.2

ภาพที่ 1.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1.5.1 ความพร้อม หมายถึง การปฏิบัติของผู้บริหาร และครูผู้สอนของโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ในด้านการจัดเตรียมองค์ประกอบต่าง ๆ ของสถานศึกษาที่เป็นข้อมูล ตามการปฏิบัติจริง ให้มีความสอดคล้อง หรือตรงตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา กำหนดการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบแรกไว้ 14 มาตรฐาน 53 ตัวบ่งชี้

1.5.2 ความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก หมายถึง การปฏิบัติของผู้บริหาร และครูผู้สอนของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ในการรับการประเมินคุณภาพ ภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือบุคคลหรือหน่วยงาน อื่นที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง ซึ่งกำหนดการประเมินคุณภาพภายนอกไว้ในรอบแรกไว้ 14 มาตรฐาน 53 ตัวบ่งชี้

1.5.3 ผู้บริหาร หมายถึง ผู้รับใบอนุญาต ครูใหญ่ ผู้จัดการ ได้รับการบรรจุตามระเบียบ ข้อบังคับของคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งในบางโรงเรียนที่มี ขนาดเล็ก หรือขนาดกลาง ผู้บริหารอาจจะดำรงตำแหน่งเป็นทั้ง 3 ตำแหน่ง คือ เป็นทั้ง ผู้รับใบอนุญาต ครูใหญ่ และ ผู้จัดการ

1.5.4 ครูผู้สอน หมายถึง ครูทั้งหมดที่ทำหน้าที่ในการสอนของโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ที่บรรจุตามระเบียบข้อบังคับของคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

1.5.5 มาตรฐานการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพ ที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลัก เทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแลการตรวจสอบ การประเมิน และการประกันคุณภาพ ทางการศึกษา

1.5.6 การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินผล และติดตามตรวจสอบ คุณภาพมาตรฐานการศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงาน ดันสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

1.5.7 การประกันคุณภาพภายนอก หมายถึง การประเมินผล และการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าว รับรอง เพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา

1.5.8 มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก หมายถึง มาตรฐาน การศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เป็นกรอบในการประกันคุณภาพภายนอก ตามที่ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา กำหนดการประเมินคุณภาพภายนอก ในรอบแรกไว้ 14 มาตรฐาน 53 ตัวบ่งชี้

1.5.9 โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี หมายถึง โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอน อาชีวศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เฉพาะในจังหวัดชลบุรี จำนวน 18 โรงเรียน และอยู่ในความควบคุมดูแลของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

1.5.10 ขนาดของโรงเรียน หมายถึง จำนวนนักเรียนของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรีในปีการศึกษา 2544 แบ่งออกเป็น 3 ขนาด ตามเกณฑ์ที่สำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษากำหนดไว้ ดังนี้

1.5.10.1 ขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 300 คน

1.5.10.2 ขนาดกลาง มีนักเรียน 301-1,000 คน

1.5.10.3 ขนาดใหญ่ มีนักเรียน 1,000 คนขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาคความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารต่าง ๆ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยได้ แบ่งสาระสำคัญเสนอตามลำดับดังนี้

- 2.1 การอาชีวศึกษา
- 2.2 ประวัติการจัดการศึกษาเอกชนสายอาชีวศึกษาในประเทศไทย
- 2.3 การพัฒนาอาชีวศึกษาในระยะแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2504-2544)
- 2.4 แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา
- 2.5 การประกันคุณภาพ
 - 2.5.1 ความหมายของการประกันคุณภาพ
 - 2.5.2 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.5.3 ระบบการประกันคุณภาพทางการศึกษา
 - 2.5.4 การประกันคุณภาพภายใน
 - 2.5.5 การประกันคุณภาพภายนอก
 - 2.5.6 มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบแรก : ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 2.5.7 การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน
 - 2.5.8 หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพอาชีวศึกษา
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายนอก

2.1 การอาชีวศึกษา

การอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาที่มุ่งฝึกอบรมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและทักษะ เพื่อสามารถประกอบวิชาชีพได้ตามความถนัด และสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม เป็นการลงทุนอย่างหนึ่งเช่นเดียวกับการบริหารธุรกิจทั้งหลายในด้านการค้าและอุตสาหกรรม การลงทุนเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตและทำประโยชน์ให้แก่สังคมได้ สอดคล้องกับที่ รุ่ง แก้วแดง (2531 : 2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอาชีวศึกษา ไว้ว่า “การอาชีวศึกษามีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนากำลังคนของประเทศเพราะการที่ประเทศของเราก็จะมีบุคลากรที่มีทักษะ และมีมือแรงงานได้หรือไม่ นั่นย่อมขึ้นอยู่กับการอาชีวศึกษา เป็นสำคัญ และยังสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (2530-2534) ที่ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการอาชีวศึกษาไว้ว่า เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนสาขาวิชาต่าง ๆ ในระดับปานกลาง และระดับสูงให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ”

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การอาชีวศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับประเทศที่กำลังพัฒนา ซึ่งต้องการความมั่นคงทางเศรษฐกิจสูง จำต้องอาศัยกำลังคนที่มีคุณภาพ มีอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง และตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน การอาชีวศึกษาจึงเป็นกระบวนการศึกษา อีกรูปแบบหนึ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศชาติสู่ความมั่นคงและรุ่งเรือง ลำอาง พวงบุตร (อ้างใน บุญเนตร ห่องตรง. 2543 : 31) ได้กล่าวไว้ว่า “อาชีวศึกษาเป็นการศึกษา แขนงหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับประเทศที่กำลังพัฒนาซึ่งต้องอาศัยเทคโนโลยี อาศัยแรงงานที่มี ประสิทธิภาพและความรู้ในวิชาชีพในหลาย ๆ สาขาเพื่อที่จะช่วยพัฒนาบ้านเมือง”

นักวิชาการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายเพื่อความเข้าใจเกี่ยวกับการอาชีวศึกษาไว้ หลายทัศนะดังเช่น

Good (1973 : 645) ได้ให้ความหมายของอาชีวศึกษาไว้ว่า

“...การอาชีวศึกษา หมายถึง การศึกษาที่มีระดับต่ำกว่ามหาวิทยาลัยเพื่อเป็นการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมผู้เรียนเข้าสู่การเลือกงานอาชีพ ในสาขาต่าง ๆ โดยเฉพาะหรือเป็นการศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาแรงงานฝีมือให้มีระดับสูงขึ้น รวมทั้งการศึกษากการค้าอุตสาหกรรม เกษตรกรรมธุรกิจ และคหกรรม...”

ในทำนองเดียวกัน เมธี ปิลันธนานนท์ (2533 : 45) ได้กล่าวว่า

"...อาชีวศึกษา คือ การศึกษาเพื่อเตรียมบุคลากรด้านฝีมือ ระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าปริญญา สำหรับอาชีพหนึ่ง หรือกลุ่มอาชีพช่างและงานต่าง ๆ อาชีวศึกษาตามปกติจัดขึ้นในระดับมัธยมปลาย จะต้องจัดให้มีการศึกษาวิชาพื้นฐานทั่วไป วิชาทฤษฎีสัมพันธ์ และฝึกฝนภาคปฏิบัติเพื่อพัฒนาฝีมือ ที่ต้องการสำหรับอาชีพหนึ่ง ๆ สัดส่วนของวิชาต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน แต่ตามปกติแล้วต้องเน้นการฝึกภาคปฏิบัติ..."

ในขณะที่ ภิญโญ สารธ (2526 : 31) ได้กล่าวว่า

"...การอาชีวศึกษา หมายถึง การศึกษาวิชาชีพที่จะนำไปประกอบอาชีพ ทุกชนิดเพื่อดำรงชีวิต โดยมีโรงเรียนหรือสถานศึกษาและครูเป็นผู้สอน มีรัฐบาลสนับสนุนและควบคุมให้ตรงกับความต้องการของสังคม และตลาดแรงงานเพื่อมิให้การลงทุนทางการศึกษาเปล่าประโยชน์..."

บุศรินทร์ ปัทมาคม (2527 : 34) ให้แนวคิดไว้ว่า "การอาชีวศึกษา คือ การใช้วิชาพื้นฐานวิชาชีพซึ่งประกอบด้วยความรู้ ความชำนาญ ในการที่จะเกิดประโยชน์ต่อสังคมและเศรษฐกิจ โดยจัดให้อยู่บนพื้นฐานของสังคม และให้เหมาะสมกับแนวทางเศรษฐกิจของประเทศนั้น" ซึ่งไม่แตกต่างจากการที่ พงศ์ หรดาร (อ้างใน บุญเนตร ห่องตรง. 2543 : 14) กล่าวว่า "การอาชีวศึกษา หมายถึงการอบรมวิชาชีพในสภาพกว้าง ทั้งในระบบการศึกษา และนอกระบบการศึกษา เพื่อที่จะให้ออกไปประกอบอาชีพและเป็นพลเมืองดีของสังคม" ซึ่งสอดคล้องกับวิเวก ปางพุดพิงศ์ (2525 : 25) กล่าวว่า "การอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาตลอดชีวิตจะต้องมีการพัฒนารูปแบบ โดยผสมผสานทั้งในระบบโรงเรียนและนอกโรงเรียนเข้าด้วยกัน ต้องร่วมมือกับชุมชนและสังคมให้มากขึ้น"

แต่บุญเทียม เจริญยิ่ง (2535 : เอกสารอัดสำเนา) กล่าวว่า

"...การอาชีวศึกษา คือ กระบวนการเรียน การฝึกทักษะ การสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ในวิชาชีพใด วิชาชีพหนึ่งโดยมุ่งให้ผู้เรียนสามารถใช้ประโยชน์เพื่อการประกอบอาชีพ หรือศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้ พื้นฐานความรู้ของผู้เรียนและทักษะความรู้ใหม่ ที่ได้รับเป็นตัวกำหนดประเภทของกำลังคน 5 ประเภท วิศวกรหรือ นักเทคโนโลยี ช่างเทคนิค ช่างฝีมือ แรงงานไร้ฝีมือ..."

จากความหมายของการอาชีวศึกษา ดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า การอาชีวศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาด้านวิชาชีพในสาขาต่าง ๆ ทั้งในระบบและนอกระบบเพื่อเพิ่มผลผลิตกำลังคนด้านวิชาชีพให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ มีเจตคติที่ดีสามารถนำไปประกอบอาชีพต่าง ๆ ได้

อย่างดี โดยให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม ของประเทศ

2.2 ประวัติการจัดการศึกษาเอกชนสายอาชีวศึกษาในประเทศไทย

การจัดตั้งการศึกษาเอกชนเป็นกิจกรรมที่บุคคลหรือเอกชนหรือคณะบุคคลดำเนินการจัดให้มีการเรียนการสอนแก่นักเรียนทุกพลัดรวมกัน (พ.ศ. 2461) เราอาจประมาณการณืได้ว่าการจัดการศึกษาเอกชนสายอาชีวศึกษาของไทยนั้นปรากฏตามหลักฐานว่ามีมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย (พ.ศ. 1800-1893) ในการศึกษาวิชาชีพนั้น เนื่องจากการประกอบอาชีพของคนไทยในอดีตส่วนมากเป็นวิชาช่างฝีมือประเภทต่าง ๆ เช่น ช่างถม ช่างทอง ช่างแกะสลัก ช่างปั้น และวิชาชีพอื่น ๆ ซึ่ง มักจะทำกันเฉพาะท้องถิ่นที่แตกละแห่งไป ดังนั้นการศึกษาอาชีพจึงมีการเรียนรู้จากครอบครัว และท้องถิ่นของตนสืบต่อกันต่อ ๆ มา พ่อ แม่ มีความรู้อะไรก็สอนลูกสอนหลานไปตามที่ตนดำรงชีพอยู่ โดยเริ่มฝึกจากสิ่งทีเรียนรู้ และปฏิบัติได้ง่าย ๆ ก่อนตามลำดับ สำหรับบุตรหลานของคนธรรมดาสามัญ ที่ต้องการมีอาชีพติดตัวก็ต้องไปขอศึกษาจากครอบครัวในหมู่บ้านของผู้ชำนาญ ในแขนงนั้น ๆ โดยเข้าไปพักอาศัยรับใช้การงานแล้วคอยฝึกวิชาชีพเท่าทีจะมีโอกาส จนกระทั่งมีความรู้ความสามารถพอที่จะประกอบอาชีพได้ด้วยตัวเอง อาชีพบางอย่างต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ เป็นพิเศษเช่น วิชาศิลปกรรมก็จะเรียนได้จากทีพระสงฆ์ที่มีความรู้

ในสมัยกรุงศรีอยุธยา (พ.ศ. 1893-2310) การศึกษาด้านอาชีวศึกษาก็เป็นไปในลักษณะคล้ายคลึงกับสมัยสุโขทัย เป็นการฝึกหัดและถ่ายทอดอาชีพประจำครอบครัวแต่ละบ้านหรือหมู่บ้านเรียนวิชาช่าง หรือศิลปจากวัดและเป็นที่น่าสังเกตอีกประการหนึ่งว่าในสมัยนี้ ประเทศไทยเราได้มีการติดต่อดำขายกับต่างประเทศมาก และคงได้ศึกษางานช่างแต่ไม่ปรากฏหลักฐานเป็นที่แน่ชัดว่าโรงเรียนที่จัดตั้งมีชั้นนารีในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช เช่นโรงเรียนศรีอยุธยา ฯลฯ นั้นมี การสอนช่างนอกเหนือไปจากการสอนภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ วัฒนธรรมต่างชาติและวิทยา การต่าง ๆ จนกระทั่ง พ.ศ. 2371 ในสมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวคณะมิชชันนารีอเมริกัน ได้เข้ามาเผยแพร่คริสต์ศาสนาในประเทศไทยเป็นครั้งแรก ได้มีการสอนวิชาช่างด้วย เช่น การพิมพ์ การช่างต่อเรือ เป็นต้น จนถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว Mrs. S. G.Mc. Fariand ได้จัดตั้งโรงเรียนอรุณประดิษฐ์ที่จังหวัดเพชรบุรี เมื่อ พ.ศ. 2408 ได้รับความร่วมมือจากเจ้าพระยาภาณุวงศ์มหาโกษาธิบดี เปิดสอนเกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าหรือวิชาการสตรี นับว่าเป็นโรงเรียนเอกชนการศึกษาแห่งแรก มีการปฏิรูปการศึกษาเป็นครั้งใหญ่ โดยรัฐฯ ได้เข้ามาบริหารจัดการศึกษาโดยตรงมีหลักฐานว่าเอกชน

ยังคงเปิดสอนวิชาอาชีวศึกษาสำหรับสตรีในโรงเรียนกุลสตรีวังหลัง ซึ่งเปิดดำเนินการใน วันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2417 โดยคณะมิชชันนารีอเมริกัน หมอเฮาท์ และภริยา ซึ่งต่อมาเป็น โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดให้จัดตั้งโรงเรียนหลวงขึ้นในปีพ.ศ. 2414 แล้วรัฐฯ ได้ขยายการศึกษาเพิ่มมากขึ้น จึงปรากฏว่ามีโรงเรียนทั้งสิ้น 30 โรงเรียน ในปีพ.ศ. 2428 จึงโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาโดยตรงมีฐานะเป็นกรมเรียกว่า กรมศึกษาธิการขึ้นในปีพ.ศ. 2430 และสถาปนาขึ้นเป็นกระทรวงในปีพ.ศ. 2435 แต่ก็มีบทบาทเพียงจัดการศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลเท่านั้น จนถึงพ.ศ. 2448 กระทรวงศึกษาธิการเริ่มมีบทบาทในการดูแลโรงเรียนเอกชนแต่ก็เป็นไปอย่างหละหลวมจึงทำให้โรงเรียนเอกชนที่จัดตั้งและดำเนินการโดยคนไทยและต่างด้าว เช่น โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนภาษาจีน เปิดแพร่หลายจำนวนมากขึ้นตามลำดับพบว่าในปีพ.ศ. 2456 มีจำนวนโรงเรียนเอกชน 141 โรงเรียน จนเป็นเหตุให้พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวตราพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน พ.ศ. 2761 เพื่อควบคุมในด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ในปริมาณโรงเรียนและนักเรียน และมีโรงเรียนเอกชนมาจดทะเบียน อยู่ในความควบคุมและดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ ถึง 127 โรงเรียน หลังจากนั้นมาจนถึงสมัยเปลี่ยนแปลงระบบการปกครอง พ.ศ. 2475 ซึ่งแถลงการเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลหรือแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2475 หรือ พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ฉบับพ.ศ. 2492 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2518 ซึ่งได้ใช้บังคับมานั้น รัฐได้ให้เงินอุดหนุนโรงเรียนเอกชนและรับรองวิทยฐานะของโรงเรียนเอกชน ทำให้กิจการโรงเรียนเอกชนแพร่หลายมากขึ้น

การจัดการศึกษาของเอกชนในระยะต้น ๆ เป็นการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาสายสามัญเท่านั้น เพราะในปี พ.ศ. 2484 รัฐได้กำหนดนโยบายให้โรงเรียนเอกชนแบ่งเบาภาระจากรัฐในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาสายสามัญเพื่อรัฐจะได้ทุ่มเทงบประมาณในการประถมศึกษาและอาชีวศึกษาทำให้โรงเรียนเอกชนสายสามัญศึกษาแพร่หลายอย่างกว้างขวาง มีโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาอยู่บ้าง แต่สอนหลักสูตรระยะสั้น เช่น ช่างวิทยุ โทรทัศน์ ตัดผม ช่างไม้ เสริมสวย ช่างขับรถยนต์ ช่างไฟฟ้า เป็นต้น ต่อมาปี พ.ศ. 2494 กรมอาชีวศึกษาได้มีการพัฒนาครั้งใหญ่เพราะได้รับการช่วยเหลือจากประเทศสหรัฐอเมริกา และองค์การยูเนสโก ทำให้ผู้ปกครองและนักเรียนสนใจเรียนด้านอาชีวศึกษามากขึ้น จึงเกิดโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเป็นโรงเรียนแรกที่เปิดสอนระดับอาชีวศึกษา หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ คือ โรงเรียนบวรศึกษาพานิชย์ ซึ่งได้รับอนุญาตให้เปิดสอนอาชีวศึกษาตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2503 และมีโรงเรียนอาชีวศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการมากขึ้นตามลำดับ โดยสอนในสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม เป็นต้น จนในปี

พ.ศ. 2526 โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอนถึง 5 ประเภท คือ เกษตรกรรม คหกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และศิลปหัตถกรรม

2.3 การพัฒนาอาชีวศึกษาในระยะแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2504-2544)

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ และมีความสามารถที่จะปรับตัวได้อย่างเหมาะสมและทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้ดี และการศึกษาที่เป็นไปในแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมกับสภาพความต้องการทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมจะสามารถสร้างสรรค์ความสมดุลของการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี การอาชีวศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของระบบการศึกษาของชาติ ที่ผลิตกำลังคนระดับกลางเพื่อการพัฒนาประเทศ ดังนั้นการพัฒนาอาชีวศึกษาจึงนับว่าเป็นส่วนหนึ่งของพัฒนาการศึกษาของชาติ นับตั้งแต่มีการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 ใน พ.ศ. 2504 เป็นต้นมา การอาชีวศึกษาจึงได้มีการพัฒนาอย่างมีระบบแบบแผนมาโดยตลอด ตั้งแต่แผนพัฒนาระยะที่ 1 จนกระทั่งถึงระยะที่ 6 (พ.ศ. 2504-2534) และกำลังอยู่ในแผนพัฒนาระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544)

การพัฒนาอาชีวศึกษา ได้ยึดถือแผนและนโยบายการอาชีวศึกษา กำหนดในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาด้านการอาชีวศึกษา ตั้งแต่ระยะที่ 1 ถึงระยะที่ 8 ดังนี้

2.3.1 แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504-2509) ได้มีการกำหนดนโยบายการอาชีวศึกษาไว้ว่า ขยายและปรับปรุงมาตรฐานการอาชีวศึกษาให้เหมาะสมตามความต้องการทางเศรษฐกิจของประเทศ พร้อมทั้งจะเน้นการผลิตครูอาชีวศึกษา เพื่อให้เพียงพอและทันกับการขยายตัวด้านการอาชีวศึกษา ด้วยเหตุนี้ ในช่วงแผนพัฒนาอาชีวศึกษาในระยะที่ 1 จึงมีโครงการปรับปรุงและขยายการอาชีวศึกษาอย่างกว้างขวางเพื่อผลิตกำลังคนให้สนองต่อการพัฒนาเศรษฐกิจโดยเฉพาะการผลิตกำลังคนระดับช่างเทคนิคให้มากขึ้น ทั้งนี้เพราะว่าในขณะนี้ประเทศไทยขาดผู้มีความรู้ระดับกลาง เช่น ช่างเทคนิคจำนวนมาก

2.3.2 แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2510-2514) สืบเนื่องจากแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 1 ประเทศไทยประสบปัญหาการขาดแคลนกำลังคนระดับกลาง คือช่างเทคนิคจำนวนมาก ดังนั้นในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 2 ได้เน้นถึงความจำเป็นที่จะต้องวางแผนกำลังคน โดยมีแนวการผลิตกำลังคน ในสาขาต่าง ๆ และระดับต่าง ๆ เพื่อพัฒนาประเทศให้เพียงพอกับความต้องการ ดังนั้น จึงกำหนดนโยบายการ

อาชีวศึกษา ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติไว้ว่า เน้นการผลิตกำลังคนระดับกลางทั้งในด้านปริมาณ และคุณภาพเพื่อสนองความต้องการทางเศรษฐกิจ โดยมีนโยบายจัดระบบมัธยมศึกษาให้สนองความต้องการด้านอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเตรียมคนที่มีความรู้ความชำนาญในระดับกลางให้เพียงพอต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ

2.3.3 แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515-2519) เมื่อมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม จึงจำเป็นต้องมีการดำเนินการโครงการใหญ่ ๆ ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เช่น โครงการชลประทาน โครงการพัฒนาคมนาคม โครงการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม เป็นต้น ซึ่งเป็นโครงการที่ต้องการกำลังคนด้านช่างฝีมือ ช่างเทคนิค และในช่วงแผนพัฒนาฉบับนี้ ก็ยังขาดแคลนช่างฝีมือเทคนิคที่จะสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน ดังนั้นในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 3 จึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาอาชีวศึกษาเพื่อผลิตกำลังคนระดับกลางประเภทช่างฝีมือ และช่างเทคนิค เพื่อสนองความต้องการกำลังคนของประเทศ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ และได้กำหนดนโยบายด้านอาชีวศึกษา สามารถจำแนกได้ 3 ประการ คือ

2.3.3.1 ปรับปรุงและขยายโรงเรียนอาชีวศึกษาตอนปลาย เพื่อสนองความต้องการกำลังคน ระดับกลางของประเทศและเน้นการศึกษาสาขาเกษตรกรรมเป็นพิเศษ

2.3.3.2 ลดการอาชีวศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยจัดโครงการได้สอดคล้องกับมัธยมศึกษาตอนต้นในสายสามัญ

2.3.3.3 หาทางสนับสนุนอาชีพครูอาชีวศึกษา และส่งเสริมสวัสดิการครูอาชีวศึกษาประเภทหลักสูตรระยะสั้นเพื่อใช้สถานที่และเครื่องมือที่มีอยู่ให้ประโยชน์สูงสุด

2.3.4 แผนพัฒนาการศึกษาศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524) ได้กำหนดนโยบาย การอาชีวศึกษาไว้ดังนี้ เน้นการปรับปรุงเนื้อหาสาระ และกระบวนการเรียนรู้ มีโครงสร้างของหลักสูตรที่มีลักษณะจบในตัวเอง จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นแบบไม่แยกสาย เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการความสนใจ และความถนัดของแต่ละบุคคล ขยายปริมาณและปรับปรุงคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดต่าง ๆ ตามสภาพท้องถิ่น โดยคำนึงถึงสัดส่วนที่เสมอภาคกัน ส่งเสริมการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อช่วยให้ประชาชนทั่วไปมีความรู้ ความสามารถประกอบอาชีพได้

ในช่วงระยะของแผนพัฒนาแห่งชาติฉบับนี้กรมอาชีวศึกษา ได้พัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2524 และเพื่อให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้อย่างกว้างขวางสามารถประกอบอาชีพได้โดยตรง นอกจากนี้ กรมอาชีวศึกษายังได้ปรับปรุง และกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา ให้ใกล้เคียงกันทั้งด้านอาคารสถานที่ ครู-อาจารย์ เครื่องมือ และอุปกรณ์การเรียนการสอน

2.3.5 แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) ในช่วงแผนนี้ นโยบายกรมอาชีวศึกษามีการกำหนดอย่างชัดเจนในการพัฒนาด้านปริมาณและด้านคุณภาพ

ด้านปริมาณ สนับสนุนและส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษามากขึ้น โดยเน้นเฉพาะประเภทวิชาที่สนองความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระส่วนประเภทวิชาที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว เช่น พาณิชยกรรม หรือ บริหารธุรกิจ จะมุ่งให้มีการปรับปรุงคุณภาพให้ดีขึ้น

ด้านคุณภาพ ได้มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง (ปวส.) ทุกประเภทวิชาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานมากขึ้น โดยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาในภาคเอกชน มีส่วนร่วมในการจัดการพัฒนาหลักสูตร และให้สถานประกอบการภาคเอกชนเป็นสถานที่ฝึกงานอาชีพของนักเรียนนักศึกษามากขึ้น นอกจากนี้ ยังให้การสนับสนุนและส่งเสริมในการพัฒนาครู - อาจารย์ ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ได้เกิดผลกระทบจากการขยายปริมาณการผลิตกำลังคนมากเกินไปจนเกิดภาวะการว่างงานในอัตราสูงโดยเฉพาะกำลังคนด้านอาชีวศึกษา บางสาขา และในขณะเดียวกันการผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษาบางสาขายังขาดแคลน ดังนั้น นโยบายจึงพยายามลดการผลิตกำลังคนบางสาขาที่เกินความต้องการและขยายการผลิตในสาขาขาดแคลน

2.3.6 แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) กำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนาไว้ว่า เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ในระดับกลางและระดับสูงให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ

เพื่อเป็นการพัฒนาอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 กรมอาชีวศึกษาได้กำหนดแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 6 ได้กำหนดนโยบายการบริหารกรมอาชีวศึกษาไว้ 13 ข้อ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติดังนี้

2.3.6.1 ขยายการศึกษาวิชาชีพ และการบริการฝึกอาชีพให้กว้างขวาง สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

2.3.6.2 เร่งรัดพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เป็นกระบวนการอาชีวศึกษา ครบวงจร

2.3.6.3 ปรับปรุงคุณภาพมาตรฐานของหลักสูตร และปัจจัยการอาชีวศึกษา ทั้งในด้านสื่อการเรียนการสอน ครูภัณฑ์ เครื่องจักร เครื่องมือและอาคารสถานที่

2.3.6.4 ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผู้บริหาร ครูประจำการทั้งในด้านจริยธรรม คุณธรรม ตลอดจนความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยี

2.3.6.5 ปรับปรุงหลักสูตรอาชีวศึกษาให้มีการเชื่อมโยงกันระหว่างหลักสูตรในระบบโรงเรียน และนอกระบบโรงเรียน

2.3.6.6 ส่งเสริมให้สถานศึกษาเป็นศูนย์บริการวิชาชีพในชุมชน เพื่อให้บริการฝึกทักษะอาชีพการพัฒนาแรงงานในท้องถิ่นและในชนบทได้เต็มกำลังความสามารถ

2.3.6.7 ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างสถานศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษาและกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อการประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด

2.3.6.8 สนับสนุนให้มีการกำหนด การทดสอบ และการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพในสาขาต่าง ๆ สอดคล้องกับการจัดการศึกษาที่กรมอาชีวศึกษารับผิดชอบ

2.3.6.9 ขยายบทบาทความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา และสถานประกอบการ ภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และเอกชนอย่างมีระบบ โดยให้มีกฎหมายรองรับ

2.3.6.10 ส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เจตคติ นิสัยในการทำงาน บุคลิกภาพอันพึงประสงค์ในการดำรงชีวิต และการประกอบสัมมาอาชีพให้นักเรียน นักศึกษา

2.3.6.11 สนับสนุนการพัฒนาสุขภาพสวัสดิภาพและพลานามัยของนักเรียน นักศึกษาตลอดจนการศาสนาและศิลปวัฒนธรรม

2.3.6.12 เร่งรัดพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพระบบการบริหาร การตรวจการรายงาน และติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน

2.3.6.13 สนับสนุนการวิเคราะห์ วิจัยการติดตามประเมินผล การมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาและการจัดระบบข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการวางแผนและการพัฒนางาน

ด้วยนโยบายที่ได้กำหนดไว้ 13 ข้อข้างต้น กรมอาชีวศึกษา ได้พยายามดำเนินให้ตอบสนองนโยบายดังกล่าว ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ สรุปเป็นสาระสำคัญ ได้ดังนี้

ด้านปริมาณ ได้มีการกระจายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพไปยังภูมิภาคต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง โดยได้จัดตั้งวิทยาลัยการอาชีพแม่ฮ่องสอน วิทยาลัยการอาชีพมุกดาหาร วิทยาลัยประมงสงขลาติณสูลานนท์ โรงเรียนสารพัดช่างตรัง โรงเรียนสารพัดช่างพัทลุง โรงเรียนสารพัดช่างนครศรีธรรมราช วิทยาลัยการอาชีพไทรบุรี ฯลฯ นอกจากนี้ในด้านการผลิตกำลังคน ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และเพิ่มการผลิตกำลังคนประเภทวิชาภาคอุตสาหกรรม เช่น สาขาวิชาไฟฟ้า สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ สาขาวิชาปิโตรเคมี สาขาวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว นอกจากนี้ได้จัดอบรมหลักสูตรสาขาอื่นในวิชาช่าง เช่น อุตสาหกรรม สาขาช่างอัญมณีและเครื่องประดับ สาขาวิชาเทคนิคการผลิต

ด้านคุณภาพ มีการปรับทิศทางการเรียนการสอนแต่ละประเภทวิชา ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ด้านการนำเทคโนโลยีเครื่องจักรเครื่องมือที่ทันสมัย เข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน พัฒนาบุคลากรของกรมอาชีวศึกษา ได้แก่

ครู - อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาและผู้บริหารด้านการส่งเสริมการศึกษา จัดฝึกอบรมสัมมนา เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพและให้มีความรู้ความสามารถเท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร ขยายบทบาทความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ทั้งในรูปแบบของโรงเรียน โรงงาน จัดตั้งคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน เพื่อพัฒนาการศึกษาเพื่ออาชีพ ความร่วมมือกับภาคเอกชนเพื่อพัฒนาอาชีพเกษตร ปรับปรุงหลักสูตรเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรในและนอกระบบ ได้แก่ โครงการอาชีวศึกษาเพื่อแก้ปัญหา ความยากจนในชนบท โครงการอาชีวศึกษาพัฒนาการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในการส่งเสริมพัฒนา คุณภาพ จริยธรรม ค่านิยมที่ดีในการประกอบอาชีพ มีความซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มีความ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ รวมทั้งสนับสนุนการวิเคราะห์วิจัย

2.3.7 แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) กรมอาชีวศึกษามี การ จัดกิจกรรมหลักในการพัฒนากำลังคน การเตรียมการดำเนินการ จึงจำเป็นจะต้องศึกษา แนวโน้มความต้องการกำลังคน เพราะการพัฒนาประเทศเป็นหลัก โดยได้ศึกษาแผนพัฒนา การศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ทางคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติและศึกษา ถึงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสังคมของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติเป็นแหล่งข้อมูลในการกำหนดทิศทาง วัตถุประสงค์ และมาตรการ ในแผนพัฒนา อาชีวศึกษาฉบับที่ 7 ของกรมอาชีวศึกษา

วัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 7 เพื่อพัฒนาการ อาชีวศึกษาทั้งด้านปริมาณและคุณภาพให้สามารถผลิตกำลังคนสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ทั้งด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรม โดยเน้นการให้ความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และ การปลูกฝังนิสัยในการทำงาน เพื่อการประกอบอาชีพและดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข ภายใต้ การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข พร้อมทั้งสนับสนุนและ ส่งเสริมการวิเคราะห์วิจัย การบริการ วิชาชีพชุมชน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และศิลปวัฒนธรรม

2.4 แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา

จากการพิจารณาวิสัยทัศน์โลก วิสัยทัศน์สังคม สังคมไทยที่พึงประสงค์ วิสัยทัศน์การศึกษาไทยในอนาคต รวมทั้งการศึกษาวเคราะห์สภาพและปัญหาการศึกษาที่ผ่านมา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2539 : 56-99) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย และแผนงานหลัก เป้าหมาย และมาตรการของการพัฒนาการศึกษาไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ดังนี้

2.4.1 วัตถุประสงค์ของแผน ได้แก่

2.4.1.1 ขยายและยกระดับความรู้พื้นฐานของประชาชนทั้งมวลให้กว้างขวาง และสูงขึ้นถึงระดับมัธยมศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน

2.4.1.2 พัฒนาการศึกษามีคุณธรรม สอดคล้องสัมพันธ์กับความต้องการของบุคคล ชุมชน และประเทศ ให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

2.4.2 นโยบายการพัฒนาการศึกษา ประกอบด้วย เร่งขยายและยกระดับความรู้พื้นฐานของประชาชนทั้งมวล ปฏิรูประบบการเรียนการสอน ปฏิรูประบบการผลิตและพัฒนาครู แรงผลิตและพัฒนากำลังคนระดับกลางและระดับสูง ปฏิรูประบบการบริหารและการจัดการศึกษา โดยมีแผนงานหลักเพื่อการพัฒนาการศึกษา แนวทาง และมาตรการ ดังนี้

แผนงานหลักที่ 1 การยกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของปวงชน มีแนวทาง / มาตรการในการดำเนินงาน ได้แก่ การขยายบริการการเตรียมความพร้อมแก่เด็กปฐมวัย การขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวระบบโรงเรียนจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าการศึกษาออกโรงเรียนและการฝึกอบรมเพื่อยกระดับความรู้พื้นฐานและทักษะอาชีพแก่แรงงานและประชาชนทั่วไป การพัฒนากระบวนการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้ของชุมชน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อมวลชนขยายบริการศึกษาและการขยายแหล่งความรู้

แผนงานหลักที่ 2 การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน มีแนวทาง / มาตรการในการดำเนินงาน ได้แก่ การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร การปรับปรุง การจัดกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ การผลิตและพัฒนาสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน

แผนงานหลักที่ 3 การพัฒนาการผลิตครูและการฝึกอบรมและพัฒนาครูประจำการมีแนวทาง / มาตรการในการดำเนินงาน ได้แก่ การปรับระบบการผลิตครู การอบรมและ

พัฒนาครูประจำการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และการปรับปรุงระบบบริหารบุคลากรและระบบสวัสดิการ

แผนงานหลักที่ 4 การผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และด้านสังคมศาสตร์ มีแนวทาง / มาตรการในการดำเนินงาน ได้แก่ การผลิตกำลังคน สาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสาขาบริการให้มากขึ้น และการพัฒนาทักษะของกำลังแรงงานระดับกลางและระดับสูงให้มีประสิทธิภาพ

แผนงานหลักที่ 5 การวิจัยและพัฒนา มีแนวทาง / มาตรการในการดำเนินงาน ได้แก่การให้สถาบันการศึกษาส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา ฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะและจิตวิญญาณของนักวิจัยมีศักยภาพในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และเขียนรายงาน ให้สถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนเพิ่มการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาโทและเอกในสาขาการวิจัยและพัฒนา การให้ทุนวิจัย การสร้างทีมงานวิจัย การจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อการวิจัย ผลงานวิจัยสำคัญ และส่งเสริมการทำวิจัยหลังปริญญาเอก ส่งเสริมความร่วมมือในการวิจัยและพัฒนาระหว่างหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศ และการแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญเพื่อการวิจัยโดยเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนโดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรมและบริการในการทำวิจัยร่วมกัน และพัฒนาระบบงานและสร้างบรรยากาศสิ่งแวดล้อมในสถาบันการศึกษาและสังคมให้เอื้อต่อการวิจัยและการใช้ผลงานวิจัย

แผนงานหลักที่ 6 การพัฒนาระบบการบริหารและการจัดการมีแนวทาง / มาตรการในการดำเนินงาน ได้แก่ การลดบทบาทของหน่วยงานกลางให้ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแผน โดยรวม การกำหนดมาตรฐานการศึกษา และกำกับดูแลและการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาการกระจายอำนาจ การวางแผนการศึกษา การบริหารการศึกษา การบริหารบุคคล การเงินและงบประมาณไปสู่องค์กรระดับท้องถิ่น เร่งปรับปรุงคุณภาพผู้บริหารให้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เน้นการศึกษาเป็นเรื่องการพัฒนาคน เพิ่มความสามารถในการบริหาร และการจัดการให้มีประสิทธิภาพและรัฐร่วมกับสถาบันสื่อมวลชนและองค์กรต่าง ๆ ให้ความรู้และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาแก่สถาบันทางสังคม ชุมชน และประชาชน เพื่อให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการกำหนดและพัฒนาหลักสูตร รวมทั้งการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การประกันโอกาสของประชาชนทางการศึกษาตามสิทธิที่จะเข้ารับการศึกษา

แผนงานหลักที่ 7 การพัฒนาระบบอุดมศึกษา มีแนวทาง / มาตรการในการดำเนินงาน ได้แก่ ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานกลางร่วมกัน ปรับระบบอุดมศึกษาให้มีเอกภาพทางนโยบายและโครงสร้างระบบการจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี โท และเอก มุ่งจัดการศึกษาวิชาชีพเฉพาะและวิชาสามัญในระดับปริญญาหรือเทียบเท่าและการฝึกอบรมระยะสั้นที่ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น มีเครือข่ายความ

สัมพันธ์และความเชื่อมโยงกันมีคณะกรรมการอุดมศึกษาแห่งชาติเพื่อกำกับดูแลทางด้านนโยบาย มาตรฐาน และการประสานงานการจัดอุดมศึกษาตามนโยบายและแผนที่กำหนด สนับสนุน สถานบันการศึกษาเอกชนเพื่อเพิ่มปริมาณการผลิตกำลังคนในสาขาขาดแคลนให้เป็นไปตามกลไก ตลาด รัฐมีบทบาทในการวางแผนกำลังคนระยะยาว การวางแผนวิจัยและพัฒนา รวมทั้งการจัดการศึกษาในบางสาขาวิชาที่จำเป็น แต่ไม่เป็นที่ต้องการของตลาด จัดให้มีทุนและเงินกู้ยืมเพื่อ การศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐให้เข้มแข็งและมี ศักยภาพในการพึ่งตนเอง และให้รัฐ หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องดำเนินการรับรอง มาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพศึกษาทั้งระดับสถาบันและระดับสาขาวิชา

แผนงานหลักที่ 8 การระดมสรรพกำลังเพื่อจัดการศึกษา มีแนวทาง / มาตรการ ในการดำเนินงาน ได้แก่ รัฐต้องลงทุนทางการศึกษาในปริมาณมาก ให้ความสำคัญ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อปวงชน การสร้างและพัฒนา เครือข่ายการเรียนรู้แก่ชุมชนและประชาชน รวมทั้งการผลิตกำลังคนสาขาขาดแคลน การปรับปรุงค่าเล่าเรียนทุกระดับการศึกษาให้สอดคล้องกับต้นทุนการผลิตและผลตอบแทน การลงทุนควบคู่ไปกับการให้ทุนการศึกษาและทุนกู้ยืมสำหรับผู้ด้อยโอกาส ให้สถานศึกษา มีอิสระในการหารายได้เพื่อการพึ่งตนเองจากการ ให้บริการทางวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ การหารายได้จากทรัพย์สินของสถานศึกษา การระดมทุนเงินบริจาคในรูปแบบของเงินสมทบ จากศิษย์เก่า ให้ภาคเอกชน ชุมชน และสถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมทางการศึกษา มากขึ้น ลดบทบาทของรัฐมาการจัดการศึกษาให้น้อยลง รัฐสนับสนุนงบประมาณให้องค์กร พัฒนาเอกชนเพื่อสาธารณประโยชน์โดยให้ความสำคัญอันดับแรกกับองค์กรที่มีเป้าหมายแก่ ผู้ด้อยโอกาส

แผนงานหลักที่ 9 การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการศึกษา มีแนวทาง / มาตรการในการดำเนินงาน ได้แก่ การประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการ พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษาทั้งระดับชาติและระดับภูมิภาค รัฐส่งเสริมให้หน่วยงานทาง การศึกษาพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารและการวางแผนการจัดการศึกษา ให้เป็นเครือ ข่ายเชื่อมโยงจากระดับโรงเรียนถึงระดับชาติให้ได้ข้อมูลที่เป็นมาตรฐานเดียวกันและใช้ประโยชน์ ร่วมกันได้ และให้หน่วยงานทางการศึกษานับสนุนการฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องพร้อมทั้งจัด ซื้อหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ต่อเชื่อม และซอฟต์แวร์ให้เพียงพอ

2.5 การประกันคุณภาพ

2.5.1 ความหมายของการประกันคุณภาพ

เข็มทอง ศิริแสงเลิศ (2540 : 30) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ระบบประกันคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกรุงเทพมหานคร และให้ความหมายของการประกันคุณภาพตามนิยามของนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญด้านคุณภาพ ดังนี้

Cuttance (1994 : 5) ได้ให้นิยามของการประกันคุณภาพว่า หมายถึง “กลยุทธ์ที่ได้วางแผนไว้อย่างเป็นระบบและการปฏิบัติงานที่ได้มีการออกแบบไว้โดยเฉพาะ เพื่อรับประกันว่ากระบวนการได้รับการกำกับดูแล รวมถึงการปฏิบัติงานนั้นมุ่งไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้อยู่ตลอดเวลา”

Morgan and Everett (อ้างใน Cuttance. 1994 : 19) กล่าวว่า “การประกันคุณภาพเป็นโครงสร้างเพื่อรับประกันว่าระบบสำหรับพัฒนาและเตรียมการให้เกิดผลผลิตที่ต้องการนั้น ได้สร้างวิธีการปฏิบัติเพื่อรับประกันคุณภาพไว้ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการแล้วเป็นการพยายามป้องกันความสูญเสียเกิดขึ้นตั้งแต่เริ่มแรก และเป็นการรับประกันว่าการบริการจะบรรลุถึงมาตรฐานที่กำหนดไว้ภายใต้ข้อจำกัดของทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่” ซึ่งสอดคล้องกับ Oakland (อ้างใน Cuttance. 1994 : 19) ที่ให้ทัศนะว่า “การประกันคุณภาพ หมายถึงการป้องกันปัญหาด้านคุณภาพด้วยการวางแผนและจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ รวมถึงการวางระบบบริหารที่มีคุณภาพและการประเมินความสามารถที่จะทำงาน การตรวจสอบการปฏิบัติงานระบบ และการทบทวนของตัวระบบเอง”

Stebbing (1993 : 19 - 22) กล่าวว่า “การประกันคุณภาพเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับระบบคุณภาพทุกระบบ การรวบรวมข้อมูล การวางแผนกิจกรรมทุกชนิด และการให้รายละเอียดหรือคำแนะนำต้องกระทำก่อนลงมือทำกิจกรรมใด ๆ เพื่อให้สามารถควบคุมขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม” ซึ่งสอดคล้องกับที่ Peratec (อ้างใน Juran and Gryna. 1993 : 565) นิยามว่า “การประกันคุณภาพ หมายถึงการกระทำต่าง ๆ ที่ได้มีการวางแผนไว้และทำอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่าสินค้าหรือบริการ จะบรรลุถึงความต้องการด้านคุณภาพที่กำหนดให้อย่างน่าพอใจ”

Vroman and Luchsinger (1994 : 329) กล่าวว่า “การประกันคุณภาพ หมายถึงการใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อให้มั่นใจว่าสินค้าถึงมาตรฐานคุณภาพที่ได้ระบุไว้แล้ว และเป็นการให้ความสนใจกับวิธีการและเครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในการตัดสินระดับของคุณภาพของสินค้าระหว่างการผลิตหรือการบริการ” นอกจากนี้ Vroman and Luchsinger ยังเสริมว่า “การประกันคุณภาพมักใช้กันอย่างกว้างขวางในองค์การแบบเก่า และในองค์การที่ถูกกำกับโดยหน่วยงานภายนอกเพื่อ

ส่งเสริมมาตรฐานคุณภาพ ในองค์การแบบใหม่ การประกันคุณภาพเป็นความรับผิดชอบของ ทีมทำงานที่ให้การสนับสนุน และของแต่ละบุคคลที่รับผิดชอบการประกันคุณภาพด้วยตนเอง”

สอดคล้องกับ ไพบูลย์ เปานิล (2543 : 15) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีการศึกษา สถาบันราชภัฏ ซึ่งได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความหมายของ "คุณภาพ" ว่าเป็นความหมายในทัศนะของนักธุรกิจที่มุ่งเน้นให้คุณภาพของผลิตภัณฑ์สามารถสนองตอบความคาดหวัง ความต้องการ และสร้างความพึงพอใจให้ลูกค้าหรือผู้บริโภคหากมองระบบการศึกษาในสายตาของนักธุรกิจ สถาบันการศึกษาก็คือโรงงานอุตสาหกรรม บุคลากรในสถาบันการศึกษารวมทั้งทรัพยากรอื่น ๆ ในสถาบันคือผู้ผลิตสินค้า และผลผลิตก็คือนักเรียน นักศึกษาที่จบการศึกษา ในขณะที่เดียวกันนักเรียน นักศึกษาเองก็มีบทบาทเป็นผู้บริโภคด้วย ในฐานะของผู้ใช้บริการ ซึ่งแตกต่างไปจากระบบธุรกิจอื่น ๆ หรืออีกความหมายหนึ่งของคุณภาพตามแนวคิดของนักการศึกษา หมายถึง "คุณลักษณะโดยรวมของผลผลิตหรือบริการที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับประโยชน์ และตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการ"

ผู้วิจัยสรุปความหมายการประกันคุณภาพว่า หมายถึง การรับประกันคุณภาพของกระบวนการทำงานว่ามีการวางแผนและการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ผลผลิต (สินค้าหรือการบริการ) มีคุณภาพมาตรฐานตรงตามที่กำหนดไว้

2.5.2 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้ คือ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541 : 4) กล่าวว่า "การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การให้ความมั่นใจแก่ผู้รับบริการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่าโรงเรียนเอกชนมีแนวทางจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจนและสอดคล้องกับหลักการ นโยบาย และจุดเน้นของแผนการศึกษาของรัฐ และโรงเรียนได้ปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อคุณภาพการศึกษาที่ดีของผู้เรียนแต่ละคนและทุกคน"

สถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 7) กล่าวว่า " การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้าง ความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษาทั้งผู้รับบริการโดยตรงได้แก่ ผู้เรียน และผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวมว่าดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตาม

มาตรฐานการศึกษาที่กำหนด การประกันคุณภาพมีแนวคิดอยู่บนพื้นฐานของการ “ป้องกัน” ไม่ให้เกิดการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพและผลผลิตไม่มีคุณภาพ”

อุทุมพร จามรมาน (2542 : 3) กล่าวว่า “การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง ระบบความชัดเจนในวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย ตลอดจนวิธีปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ”

จำรัส นองมาก (2544 : 2) กล่าวว่า “การประกันคุณภาพตามความหมายที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมายถึง การประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษา ถ้าเป็นการประกันคุณภาพภายในก็ตรวจสอบคุณภาพโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้น ถ้าเป็นการประกันคุณภาพภายนอกก็ตรวจสอบโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

ผู้วิจัยสรุปความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาว่า หมายถึง การรับประกันคุณภาพของกระบวนการบริหารงานของโรงเรียนว่า ได้มีการวางแผนการทำงานและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผลผลิตของโรงเรียน มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพศึกษากำหนดไว้

2.5.3 ระบบการประกันคุณภาพทางการศึกษา

Crosby (1986 : 56-59) ได้เสนอหลักการของคุณภาพ 4 ประการ คือ

1. คุณภาพหมายถึงการทำได้ตรงตามข้อกำหนด ไม่ใช่ความดีหรือความงาม
2. ระบบคุณภาพ คือ การป้องกัน ไม่ใช่การประเมิน
3. มาตรฐานของผลงานคือการปลอดความบกพร่อง (Zero defects)
4. การวัดคุณภาพ คือ การหาค่าใช้จ่ายที่ไม่สอดคล้องกับมาตรฐาน ไม่ใช่

การหาตัวบ่งชี้มาตรฐาน

หลักการทั้ง 4 ข้อนี้ เป็นสิ่งบ่งชี้ว่าระบบคุณภาพเป็นระบบเพื่อการป้องกันและแก้ไข ปัญหาและความบกพร่องที่อาจจะเกิดขึ้น สอดคล้องกับที่ The International Standards of Organizations (ISO) และองค์การอื่น ๆ ในหลายประเทศที่ได้สร้างมาตรฐานในการประกันคุณภาพ ได้นิยามระบบคุณภาพไว้ว่าเป็นระบบที่มีลักษณะดังนี้ (Cuttance. 1994 : 19)

1. มีการออกแบบโครงสร้าง ความรับผิดชอบ ขั้นตอน กระบวนการ และแหล่งทรัพยากรขององค์การ เพื่อนำมาใช้ในการบริหารเพื่อคุณภาพ
2. ฝ่ายบริหารได้พัฒนา จัดตั้ง และนำระบบคุณภาพไปใช้เป็นเครื่องมือ เพื่อให้นโยบายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้บรรลุผลสำเร็จ

3. ระบบคุณภาพต้องมีรายการองค์ประกอบต่าง ๆ ตามที่ได้กำหนดไว้ในมาตรฐานนานาชาติอย่างเหมาะสม

4. ภารกิจของระบบคุณภาพ คือ การให้ความเชื่อมั่นว่า

- ทุกคนเข้าใจระบบเป็นอย่างดี และระบบนั้นมีประสิทธิผล
- สินค้าหรือบริการ สามารถตอบสนองความคาดหวังของลูกค้าได้อย่างแท้จริง

อย่างแท้จริง

- เน้นที่การป้องกันปัญหามากกว่าการแก้ไขหลังจากเกิดปัญหา

การที่ระบบคุณภาพมีจุดเน้นในการป้องกันปัญหามากกว่าการแก้ไข ซึ่งเป็นการรับประกันว่ากระบวนการปฏิบัติงานทั้งหมดไม่มีข้อบกพร่อง ด้วยเทคนิควิธีการต่าง ๆ จึงเรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่า ระบบบริหารคุณภาพ (Quality Management System) หรือ ระบบประกันคุณภาพ (Quality Assurance System) และทำให้ระบบประกันคุณภาพเป็นระบบของการวางแผนและการควบคุมการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามจุดหมาย ดังระบบประกันคุณภาพของ Juran (1993 : 83- 84) ที่เรียกว่า Quality Trilogy ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือ

1. การวางแผนคุณภาพ (Quality Planning) เป็นการเตรียมการในด้านต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของคุณภาพได้แก่

- การกำหนดลูกค้า ทั้งลูกค้าภายนอก และลูกค้าภายใน
- การตัดสินใจความต้องการของลูกค้า
- การพัฒนาส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ตอบสนองความต้องการของลูกค้า

ต้องการของลูกค้า

- การตั้งเป้าหมายคุณภาพถึงระดับที่ลูกค้าต้องการ ในราคาที่ดีที่สุด
- การพัฒนากระบวนการผลิตที่จำเป็น
- การพิสูจน์ความสามารถของกระบวนการว่าสามารถบรรลุเป้าหมาย

ของคุณภาพได้ภายใต้เงื่อนไขของการปฏิบัติ

2. การควบคุมคุณภาพ (Quality Control) เป็นวิธีการทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางคุณภาพด้วยการกระทำต่าง ๆ คือ

- เลือกสิ่งที่จะควบคุม
- เลือกหน่วยในการวัด
- กำหนดการวัด
- กำหนดมาตรฐานของผลงาน
- วัดผลการปฏิบัติงาน

- แปลความหมายของความแตกต่างระหว่างผลงานกับมาตรฐาน
- ปฏิบัติการแก้ไข

3. การปรับปรุงคุณภาพ (Quality Improvement) เป็นวิธีการเข้าสู่ระดับใหม่
ของผลงาน โดย

- พิสูจน์ความต้องการปรับปรุง
- ระบุโครงการพิเศษสำหรับการปรับปรุง
- แนะนำโครงการ
- ดำเนินการวินิจฉัยค้นหาสาเหตุ
- จัดวิธีการแก้ไข
- พิสูจน์ว่าวิธีการแก้ไขนั้นได้ผลภายใต้เงื่อนไขการปฏิบัติ
- จัดการควบคุมเพื่อให้ได้ผลตามต้องการ

แนวคิดของ Juran เน้นที่การวางแผน การควบคุมและการปรับปรุง เพื่อป้องกันและ
แก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้น สอดคล้องกับกระบวนการป้องกัน และแก้ปัญหาเพื่อการประกัน
คุณภาพของ Vroman and Luchsinger (1994 : 189) ที่เรียกว่า PDCA Cycle for Problem
Solving ซึ่งกระบวนการนี้เป็นที่รู้จักในชื่อต่าง ๆ กัน เช่น Deming Cycle หรือ Shewhart
Cycle แต่ไม่ว่าจะเรียกด้วยชื่อใด กระบวนการ PDCA Cycle for Problem Solving ก็จะมี
ขั้นตอนและรายละเอียดเหมือนกัน คือ

P = Plan ขั้นวางแผน หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูล การระบุปัญหา
และการวางแผนปรับปรุง

D = Do ขั้นปฏิบัติ หมายถึง การนำแผน หรือโครงการนำร่องไปปฏิบัติ

C = Check ขั้นตรวจสอบ หมายถึง การวัดผลการปฏิบัติเทียบกับเกณฑ์

A = Act ขั้นแก้ไข หมายถึง การดำเนินการปรับปรุง และจัดระบบใหม่

ทั่วทั้งองค์การ ซึ่งในขั้นนี้จะย้อนกลับไปขั้นตอนแรก คือ การวางแผนเพื่อปรับปรุงต่อไป

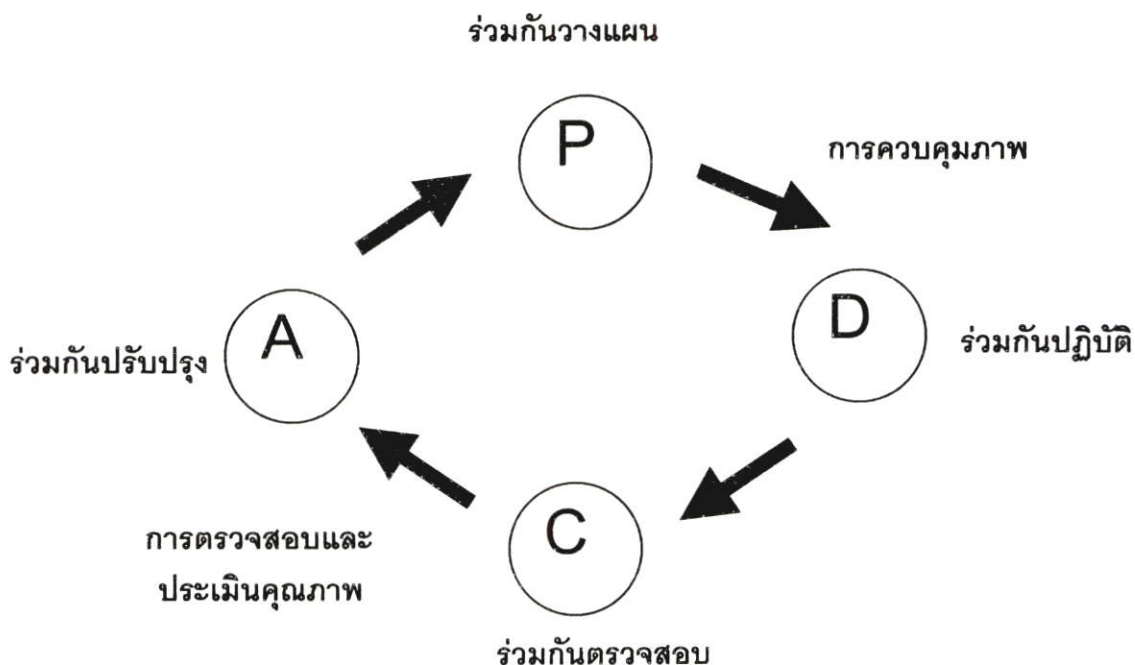
ตามแนวคิดของทางสถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ
(2543 : 7) เกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพทางการศึกษาที่ได้มีการพัฒนากันอยู่ในขณะนี้
มีแนวคิดเพื่อส่งเสริมและเสนอแนวทางเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา โดยมี
การดำเนินงาน 3 ขั้นตอน คือ

1. การควบคุมคุณภาพ เป็นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพ และการพัฒนา
สถานศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐาน

2. การตรวจสอบคุณภาพ เป็นการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานให้
เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

3. การประเมินคุณภาพ เป็นการประเมินคุณภาพของสถานศึกษา โดยหน่วยงานที่กำกับดูแลในเขตพื้นที่ และหน่วยงานต้นสังกัดในส่วนกลาง ซึ่งถึงแม้จะเป็นบุคคลภายนอก แต่ก็ยังถือว่าเป็นการประเมินภายใน เพราะดำเนินการโดยหน่วยงานที่อยู่ในสายการบริหารสถานศึกษา ซึ่งจะดำเนินการตรวจเยี่ยมและประเมินสถานศึกษาเป็นระยะ ๆ ตามที่กำหนดโดยหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้ความช่วยเหลือ และส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพอันเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนรับการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นองค์การมหาชน

เมื่อพิจารณาแนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพของนักวิชาการกับแนวคิดของทางสถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ ทำให้เห็นความสอดคล้องระหว่างแนวคิดของระบบการประกันคุณภาพและแนวคิดตามหลักการบริหาร ในส่วนที่ระบบการประกันคุณภาพนั้นจะประกอบด้วย การควบคุมและการตรวจสอบคุณภาพ กับหลักการบริหารที่เป็นระบบครบวงจร (PDCA) ซึ่งประกอบด้วย การร่วมกันวางแผน (P) ร่วมกันปฏิบัติตามแผน (D) ร่วมกันตรวจสอบ (C) และร่วมกันปรับปรุง (A) ดังนี้ คือ

ภาพที่ 2.1 ระบบประกันคุณภาพ (สถาบันส่งเสริมการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ. 2537 : 7)

จากภาพที่ 2.1 ระบบการประกันคุณภาพในส่วนของการควบคุมคุณภาพ และการตรวจสอบคุณภาพ ก็คือกระบวนการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพตามหลักการบริหารนั่นเอง โดยการควบคุมคุณภาพ คือ การที่สถานศึกษาต้องร่วมกันวางแผน และดำเนินการตามแผน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษา ส่วนการตรวจสอบคุณภาพ คือการที่สถานศึกษาต้องร่วมกันตรวจสอบ เพื่อพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษา เมื่อสถานศึกษามีการตรวจสอบตนเองแล้ว หน่วยงานในเขตพื้นที่และต้นสังกัดก็เข้ามาช่วยติดตาม และประเมินคุณภาพเพื่อให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษา ซึ่งทำให้สถานศึกษามีความภูมิใจ และเกิดความตื่นตัวในการพัฒนาคุณภาพอยู่เสมอ

2.5.4 การประกันคุณภาพภายใน

ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 24) หมวดที่ 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน

และระบบการประกันคุณภาพภายนอก หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ความจำเป็นของการประกันคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ จึงได้มีสาระบัญญัติในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในไว้ดังนี้

หมวด 6 มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก สาระบัญญัติดังกล่าว เป็นสิ่งที่สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องนำไปปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุ เจตนารมณ์ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจแก่พ่อแม่และประชาชน ว่าลูกหลาน จะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ

การประกันคุณภาพภายในจะทำให้สถานศึกษามีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีการทำงานที่มีเป้าหมายและแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนโดยในการดำเนินการตามแผนเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายนั้น ก็จะต้องมีการประเมินคุณภาพภายในหรือการประเมินตนเอง เพื่อตรวจสอบและพัฒนาปรับปรุงให้เป็นไปตามเป้าหมาย

สถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 6) กล่าวถึงแนวทางที่สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และเพื่อให้เป็นไปตามสาระใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สถานศึกษา ควรดำเนินการ ให้ครอบคลุมแนวทางหลักดังต่อไปนี้

1. สถานศึกษาจะต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในเป็นประจำทุกปี โดยควรเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีการศึกษา 2543
2. ให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษาที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องอันประกอบด้วยการวางแผนการ ดำเนินงานการประเมินผลและการปรับปรุงการดำเนินงาน โดยสถานศึกษาต้องจัดทำแผน พัฒนาการศึกษาที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายและหลักการตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษา และเป้าหมาย / ปรัชญา / ธรรมนุญสถานศึกษา กำหนดระยะเวลาในการ ดำเนินการที่ชัดเจน ติดตามประเมินผลการทำงานของตนเองอย่าง ต่อเนื่อง และนำผลการประเมิน มาใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

3. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในทุกชั้นตอน ควรเน้นการประสานงาน และการมีส่วนร่วมของทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บุคลากรในสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง บุคลากรของหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน และเขตพื้นที่การศึกษา และภูมิภาค เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการที่ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามมาตรา 8 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

4. สถานศึกษาควรจัดทำรายงานผลการประกันคุณภาพภายในให้เรียบร้อยก่อนเริ่มปีการศึกษาใหม่ของทุกปี โดยแสดงผลการประเมินคุณภาพการศึกษา แนวทางหรือแผนงาน ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีการศึกษาต่อไป แล้วเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามที่กระทรวงกำหนด และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา ตลอดจนสาธารณชน โดยจัดทำรายงานโดยสรุปปิดประกาศไว้ที่สถานศึกษา แจงให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดูได้ตลอดเวลา

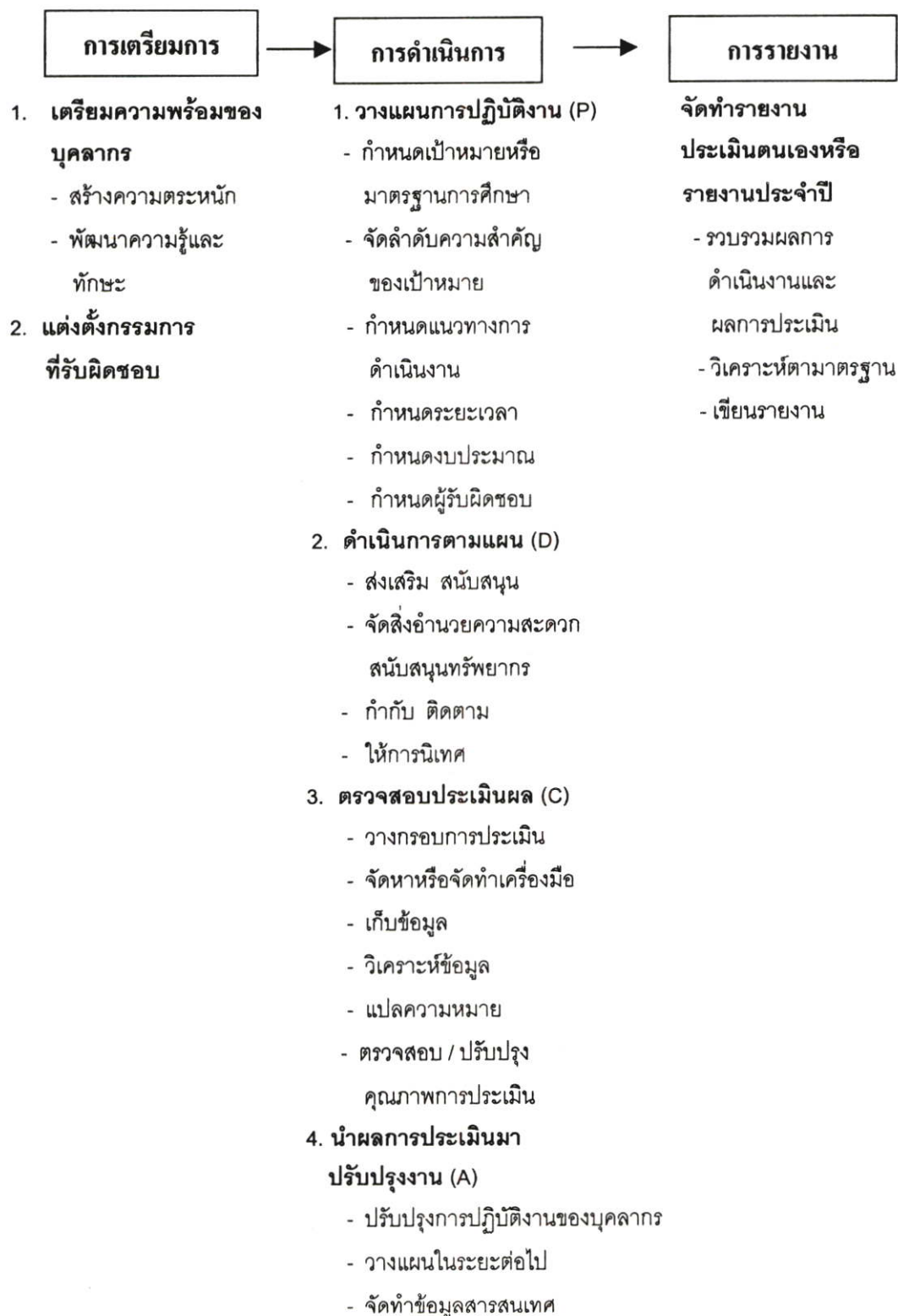
ผู้วิจัยสรุปหลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ได้ดังนี้ คือ

1. จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายใน คือ การที่สถานศึกษาร่วมกัน พัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ไม่ใช่การจับผิดหรือทำให้บุคลากรเสียหายโดยเป้าหมายที่สำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

2. การที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามข้อ 1 ต้องทำให้ การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ใช่เป็นกระบวนการที่แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาจะต้องวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน ทำตามแผน ตรวจสอบประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ มีความโปร่งใส และมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน

3. การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู-อาจารย์ และบุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษา โดยในการดำเนินงานจะต้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ชุมชน เขตพื้นที่ หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตามประเมินผล พัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคม และประเทศชาติ

ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ควรมีการเตรียมการเพื่อสร้างความพร้อมให้แก่บุคลากรและจัดให้มีกลไกในการดำเนินงานในเรื่องนี้ หลังจากนั้นบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา และ ผู้เกี่ยวข้องจึงร่วมกันวางแผน ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันตรวจสอบ และร่วมกันปรับปรุง โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานทั้งหมด ดังที่เสนอในภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน (สถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 13)

การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร และการจัดการเรียนการสอน ควรมีการเตรียมการในเรื่องต่าง ๆ โดยการเตรียมการที่มีความสำคัญมากที่สุด คือ การเตรียมความพร้อมของบุคลากร โดยสร้างความตระหนัก และพัฒนาความรู้ ทักษะ และการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อรับผิดชอบในการประสาน กระตุ้น กำกับ ดูแลให้บุคลากรภายในสถานศึกษา และบุคลากรภายนอกที่เกี่ยวข้อง เข้ามาร่วมกัน ดำเนินการโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (สถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 14)

1. การเตรียมความพร้อมของบุคลากร ปัญหาสำคัญในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือการที่บุคลากรในสถานศึกษายังเข้าใจไม่ชัดเจนว่าการประกันคุณภาพภายใน ก็คือการบริหารคุณภาพที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทำงานตามปกติ และเป็นงานที่ต้องทำอยู่แล้ว จึงทำให้รู้สึกว่าเป็นการเพิ่มภาระ นอกจากนั้น บุคลากรในสถานศึกษา ส่วนใหญ่ยังไม่คุ้นกับการเน้นคุณภาพและวิธีการทำงานที่มีการตรวจสอบ บางครั้งจึงเกิดการต่อต้าน จำเป็นต้องสร้างความตระหนัก และพัฒนาความรู้ความเข้าใจให้บุคลากรเป็นอันดับแรก โดยอาจดำเนินการ ดังนี้

1.1 การสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการประกันคุณภาพภายใน และการทำงานเป็นทีม การประกันคุณภาพภายในเป็นเรื่องที่บุคลากรในสถานศึกษาทุกคนต้อง ร่วมกันทำเป็นทีม จึงจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องปลูกจิตสำนึกและสร้างความตระหนักให้ บุคลากรทุกฝ่ายมองเห็นคุณค่า และมีความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ ภายใน ถ้าบุคลากรยังมีความเข้าใจแตกต่างกันไปคนละทิศ คนละทาง และไม่มีทัศนคติที่ดี การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาก็จะทำให้สำเร็จได้ยาก ด้วยเหตุนี้ จึงจำเป็นที่จะต้องปรับ ความคิดของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับเดียวกันก่อนโดยรูปแบบที่ควรใช้ ได้แก่

1.1.1 สถานศึกษาที่มีบุคคลแกนนำ ซึ่งมีความพร้อมใน ด้านความรู้ และความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ควรจัดประชุมเพื่อสร้างความตระหนักให้ บุคลากรเห็นคุณค่าของการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้วิทยากรของสถานศึกษาเอง เพื่อแสดง ให้เห็นถึงศักยภาพของครูที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และศักยภาพของสถานศึกษาที่สามารถ พึ่งตนเองได้ อันเป็นปรัชญาของการประเมินแนวใหม่ ที่ต้องการให้บุคลากรภายในเป็นผู้ที่มี บทบาทสำคัญในการพัฒนาตนเอง

1.1.2 ในกรณีที่การมอบหมายให้บุคลากรที่เป็นแกนนำมี บทบาทในการชี้แจงทำความเข้าใจกับเพื่อนร่วมงานด้วยตนเอง ไม่ประสบความสำเร็จ ก็จำเป็น ต้องจัดหาวิทยากรมืออาชีพที่มีคุณภาพหรือฝีมือมาช่วยโน้มน้าวความคิดของผู้เกี่ยวข้องให้พร้อม จะดำเนินการประกันคุณภาพด้วยใจ ดังกรณีตัวอย่างของสถานศึกษานำร่อง ซึ่งพบว่าใช้ยุทธวิธี

การเชิญวิทยากรมืออาชีพมาพูดให้บุคลากรทุกคนรับทราบพร้อมกัน ได้ทำให้บุคลากรในสถานศึกษาที่แต่เดิมไม่ค่อยมีความก้าวหน้าในการดำเนินงานเกิดการตื่นตัวและลุกขึ้นมาเริ่มงานทันที

1.1.3 การชี้แจงทำความเข้าใจ ไม่ว่าจะดำเนินการโดยบุคลากรภายในหรือวิทยากรมืออาชีพจากภายนอก ควรให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมทราบพร้อมกัน เพื่อให้ทุกคนมีโอกาสได้ทราบความจำเป็นของการประกันคุณภาพภายในอย่างทั่วถึงกัน ในการดำเนินการต่อไป

1.2 การพัฒนาความรู้และทักษะ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน บุคคลส่วนใหญ่ยังเข้าใจวิธีการประกันคุณภาพภายในค่อนข้างน้อย และไม่รู้ว่าจะดำเนินการอย่างไรในแต่ละขั้นตอน รวมทั้งยังขาดทักษะในการประเมินตนเอง จึงควรฝึกอบรมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและสามารถดำเนินการประกันคุณภาพได้ โดยรูปแบบที่ควรใช้ คือ

1.2.1 การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยให้ทุกคนได้เข้าร่วมประชุม หากสามารถหาบุคลากรที่มีความสามารถจะเป็นแกนนำได้ ก็ควรมอบหมายให้แกนนำเป็นผู้รับผิดชอบจัดการในเรื่องนี้

1.2.2 ในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ควรแบ่งเป็นช่วง ๆ ตามกิจกรรมที่จะดำเนินการในแต่ละช่วง คือ ช่วงแรก เน้นเนื้อหาเกี่ยวกับภาพรวมของระบบการประกันคุณภาพภายใน กระบวนการบริหารงานคุณภาพ แล้วเริ่มเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการในแต่ละปี ต่อจากนั้นก็ให้ร่วมกันปฏิบัติจริงในการวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการ ช่วงที่สอง เน้นเนื้อหาเกี่ยวกับการกำหนดกรอบและวางแผนการประเมิน การสร้างเครื่องมือการประเมิน ต่อจากนั้นก็ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามกรอบและแผนการประเมิน และช่วงที่สาม เน้นเนื้อหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอผลการประเมิน และการเขียนรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Study Report) โดยจัดประชุมปฏิบัติการหลังจากที่บุคลากรมีการปฏิบัติงาน และมีการประเมินตนเองตามแผนไปแล้วระยะหนึ่ง

2. การแต่งตั้งคณะกรรมการอาจไม่จำเป็นต้องตั้งขึ้นมาใหม่ ถ้าสถานศึกษามีกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อยู่แล้ว ก็ให้กรรมการเหล่านี้รับผิดชอบเป็นกรรมการประกันคุณภาพในด้านต่าง ๆ ได้ แล้วให้ผู้ที่เกี่ยวข้องจากทุกฝ่ายหรือทุกระดับที่ปฏิบัติงานตามปกติเข้ามาร่วม การตั้งคณะกรรมการ ควรพิจารณาตามแผนภูมิโครงสร้างการบริหาร ฝ่ายที่รับผิดชอบงานใด ควรอยู่ในคณะกรรมการที่รับผิดชอบการพัฒนาและการประเมินคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับงานนั้น

2.5.5 การประกันคุณภาพภายนอก

การประกันคุณภาพภายนอก ดำเนินการโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา ในฐานะองค์กรมหาชนทำหน้าที่ต่าง ๆ ดังนี้

2.5.5.1 พัฒนาเกณฑ์ ในการประเมินคุณภาพภายนอก

2.5.5.2 ทำการประเมินผลการจัดการศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการและแนวทางการจัดการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในแต่ละระดับ การดำเนินการนั้น อย่างน้อย 1 ครั้งใน ทุก 5 ปี

ในการประเมินคุณภาพภายนอกนั้น เป็นไปเพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะอันจะนำไปสู่การปรับปรุงการทำงานของสถานศึกษา โดยทุกคน ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของสถานศึกษา ทั้งผู้บริหารโรงเรียน คณะครู คณะกรรมการศึกษา ผู้ปกครอง และบุคลากรอื่น ๆ จะเป็นผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมถ้าหากพบว่าผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด และต้องรับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงสถานศึกษาจากคณะกรรมการของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อนำมาใช้ในการวางแผน ปรับปรุงทำงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ได้มาตรฐานต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2540 : 54)

กระบวนการในการประกันคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายนอก มีขั้นตอนดังนี้

1. การควบคุมคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

1.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับชาติ เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและจัดทำข้อมูลพื้นฐานไว้ใช้ในการพัฒนาคุณภาพต่อไป

1.2 การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน โดยกระทรวงศึกษาธิการ เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาจัดทำแผน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพเข้าสู่มาตรฐานที่กำหนดไว้ในด้านต่าง ๆ ทั้งการจัดทำธรรมนูญสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตร สื่อการเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากรครู การจัดการเรียนการสอนและการแนะแนว โดยเน้นให้มีระบบและกลไกการปฏิบัติงาน ตามแผน ติดตาม กำกับกับการดำเนินงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

2. การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินการเพื่อช่วยเหลือ สนับสนุน ยืนยัน และพัฒนาการจัดการศึกษาให้เป็นไปสู่วามตรฐานที่ต้องการ โดยดำเนินการ ดังนี้

2.1 การตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงานทั้งระบบของสถานศึกษา เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และรายงานผลต่อ ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษา

2.2 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยเขตพื้นที่การศึกษาและ/หรือต้นสังกัด เพื่อส่งเสริมสนับสนุน หาแนวทางในการส่งเสริมพัฒนา คุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้

2.3 การตรวจสอบ ติดตาม และประเมินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลภาพรวมเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา

3. การประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินงานประกันคุณภาพภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อประเมินและ รับรองว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้

2.5.6 มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบแรก : ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบแรก ตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษากำหนดไว้ นั้น จะใช้เพียง 14 มาตรฐาน 53 ตัวบ่งชี้ แบ่งออกเป็น 3 ด้านดังนี้คือ

1. มาตรฐานด้านผู้เรียน ซึ่งมีทั้งหมด 12 มาตรฐาน 38 ตัวบ่งชี้ นำมาใช้ใน การประเมินคุณภาพภายนอกในรอบแรก 7 มาตรฐาน 22 ตัวบ่งชี้ คือ

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

ตัวบ่งชี้

1. มีวินัย มีความรับผิดชอบ และปฏิบัติตามระเบียบและหลักธรรม เบื้องต้นของแต่ละศาสนา

2. ซื่อสัตย์สุจริต (และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ สำหรับระดับอาชีวศึกษา)

3. มีความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละเพื่อส่วนรวม

4. ประหยัด (ใช้สิ่งของและทรัพย์สินทั้งของตนเองและส่วนรวม อย่างประหยัดและคุ้มค่า)

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์

ตัวบ่งชี้

1. สามารถจำแนกประเภทข้อมูล เปรียบเทียบและมีความคิดรวบยอด
2. สามารถประเมินค่าความน่าเชื่อถือของข้อมูล รู้จักพิจารณาข้อดี - ข้อเสีย ความถูกต้อง - ผิด ระบุสาเหตุ - ผล ค้นหาคำตอบ เลือกวิธีและมีปฏิภาณในการแก้ปัญหา และตัดสินใจอย่างสันติและมีความถูกต้องเหมาะสม

3. มีความคิดริเริ่ม มีจินตนาการ สามารถคาดการณ์และกำหนดเป้าหมายได้

มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

ตัวบ่งชี้

1. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มประสบการณ์ / กลุ่มวิชา / หมวดวิชา ที่สำคัญไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ (คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศาสตร์ คอมพิวเตอร์ และวิชาเฉพาะสาขาสำหรับอาชีวศึกษา)

2. มีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้

1. มีความกระตือรือร้น สนใจการเรียนรู้จากแหล่งต่าง ๆ รู้จักตั้งคำถาม เพื่อหาเหตุ - ผล

2. รักการอ่าน สามารถใช้ห้องสมุด แหล่งความรู้และสื่อต่าง ๆ ทั้งใน และนอกสถานศึกษา

3. สามารถสรุปประเด็นจากการเรียนรู้และประสบการณ์ได้อย่างถูกต้องด้วยตัวเอง

มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

ตัวบ่งชี้

1. สามารถทำงานตามลำดับขั้นตอนและผลงานมีประสิทธิภาพ
2. ขยัน อดทน ละเอียดรอบคอบในการทำงาน พัฒนางาน สามารถทำงานอย่างมีความสุข และภูมิใจในผลงานของตนเอง

3. สามารถทำงานเป็นทีม (ช่วยเหลือผู้อื่น ไม่เอาเปรียบ ให้ความร่วมมือ ยอมรับฟังความคิดเห็นและความสามารถของผู้อื่น ร่วมรับผิดชอบผลงานของกลุ่ม)

4. มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตดี
ตัวบ่งชี้

1. มีน้ำหนัก ส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน
2. มีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน
3. ร่างกายแข็งแรง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับครู และบุคคลทั่วไป
4. รู้จักดูแลสุขภาพและป้องกันตัวเองไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ
5. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของสิ่งเสพติดและสิ่งมอมเมา

ไม่เสพสิ่งเสพติด และปลอดจากสิ่งมอมเมา

มาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา

ตัวบ่งชี้

1. มีความชื่นชมและร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา
2. มาตรฐานด้านกระบวนการ มี 6 มาตรฐาน 29 ตัวบ่งชี้ นำมาใช้ในการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบแรก 3 มาตรฐาน 21 ตัวบ่งชี้ คือ

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กรโครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา

ตัวบ่งชี้

1. มีการจัดองค์กร / โครงสร้างการบริหารชัดเจน
2. มีปรัชญา แผนพัฒนา / ธรรมนูญสถานศึกษา แผนการดำเนินงานของสถานศึกษา และตัวชี้วัดความสำเร็จ

3. มีการปฏิบัติตามแผน
4. ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม
5. มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล เปรียบเทียบกับเป้าหมาย

อย่างต่อเนื่อง

6. มีระบบข้อมูลสารสนเทศครบถ้วน ถูกต้อง ตรงกับความต้องการและทันต่อการใช้งาน

7. มีการบันทึกและรายงานผลการประเมิน

มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน
ในการพัฒนาการศึกษา

ตัวบ่งชี้

1. ผู้บริหารและครูสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนในการร่วมกันจัดการศึกษา
2. มีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจให้บุคลากรในสถานศึกษาและชุมชนเห็นความสำคัญในการจัดการศึกษาร่วมกัน
3. มีการประชุมสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษาต่อชุมชนอย่างสม่ำเสมอ
4. ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาการศึกษา

มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษาจัดกิจกรรมและการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้

1. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน
2. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์และคิดสร้างสรรค์
3. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้ แสวงหาคำตอบและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
4. มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และสื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน
5. มีการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกและส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมของผู้เรียน
6. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพอย่างครบถ้วนทั้งด้านดนตรี ศิลปะ และกีฬา
7. ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การทำงานร่วมกับผู้อื่น และ ความรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน
8. มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง
9. มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรักสถานศึกษาของตน และมีความกระตือรือร้นในการไปเรียน

3. มาตรฐานด้านปัจจัย มี 9 มาตรฐาน 24 ตัวบ่งชี้ นำมาใช้ในการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบแรก 4 มาตรฐาน 10 ตัวบ่งชี้ คือ

มาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ

ตัวบ่งชี้

1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง
2. ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์และเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง

3. ผู้บริหารมีความเป็นประชาธิปไตย

มาตรฐานที่ 22 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน อย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้

1. ครูรู้เป้าหมายของหลักสูตรและเป้าหมายของการจัดการศึกษา
2. ครูมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร จัดทำแผนกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. ครูมีความรู้ความสามารถในการประเมินผลการเรียนการสอนและการนำผลการประเมินมาใช้พัฒนาคุณภาพ

มาตรฐานที่ 24 ครูมีคุณวุฒิ / ความรู้ ความสามารถ ตรงกับงานที่รับผิดชอบ และมีครูเพียงพอ

ตัวบ่งชี้

1. ครูมีความถนัด / ความเชี่ยวชาญตรงกับงานที่ปฏิบัติ

2. มีจำนวนครูตามเกณฑ์

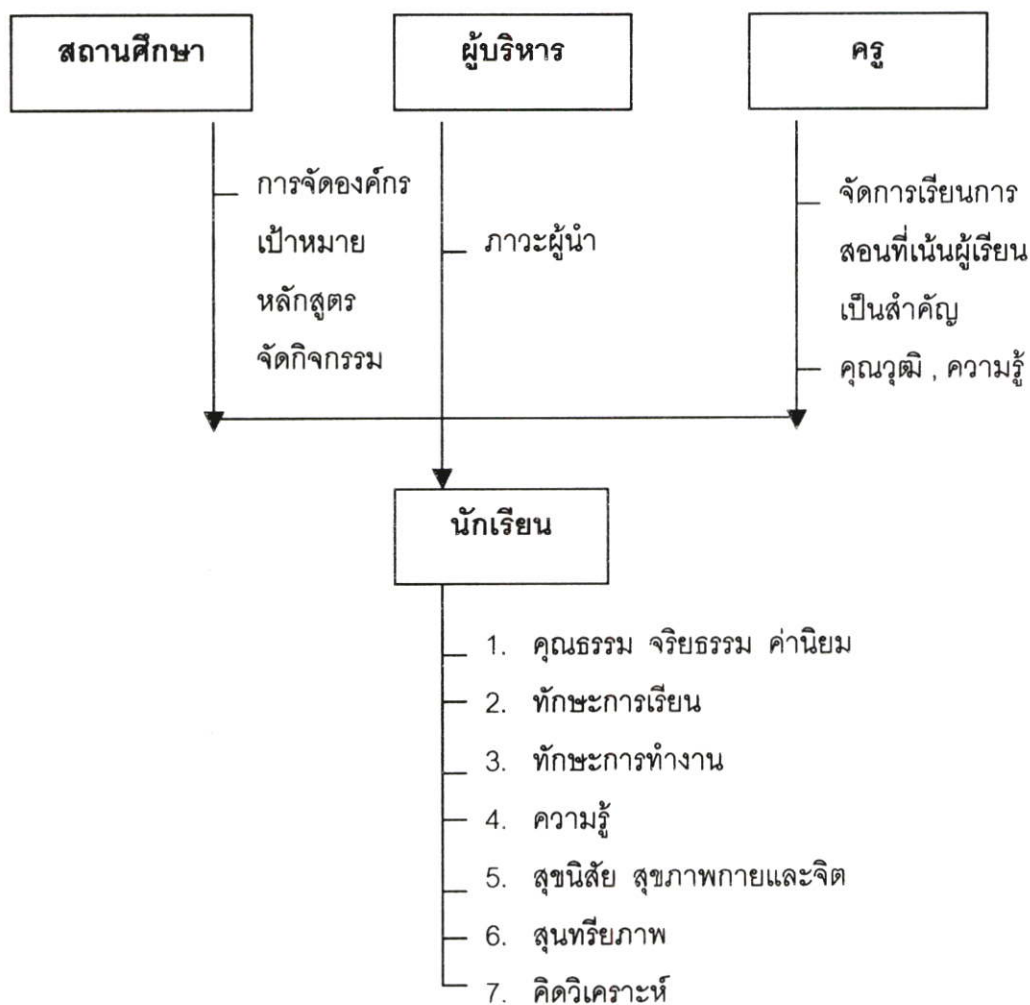
มาตรฐานที่ 25 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้

1. มีหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตรที่เหมาะสม สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาและความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น

2. มีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้

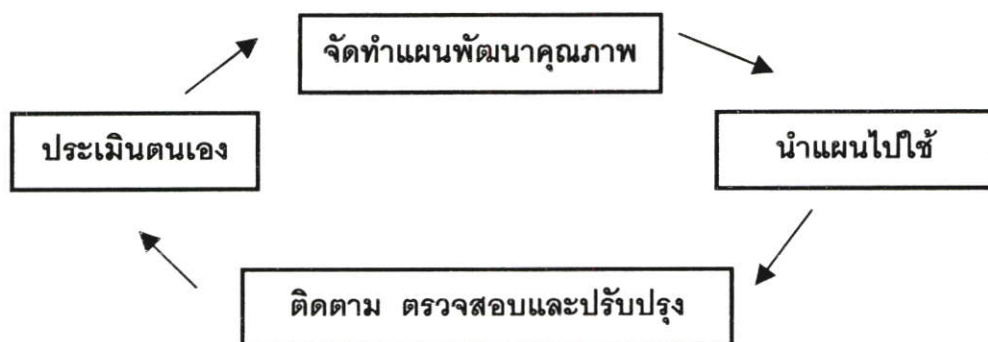
การประกันคุณภาพภายนอกตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา กำหนดมาตรฐานไว้ 14 มาตรฐาน 53 ตัวบ่งชี้ นั้น มีความเชื่อมโยงกันตามเนื้อหาสาระ ดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 ความเชื่อมโยงของเนื้อหาสาระใน 14 มาตรฐาน

2.5.7 การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดเรื่องระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาสำหรับการศึกษาทุกระดับว่าให้ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบ การประกันคุณภาพภายนอกขณะนี้โรงเรียนเอกชนในระบบโรงเรียนกำลังอยู่ในกระบวนการของ ทั้งสองระบบตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนพัฒนาขึ้น ดังภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2543 : 4-8)

ดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารโรงเรียน ซึ่งถือเป็นการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ชั้นรับรองมาตรฐานคุณภาพที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชนรับผิดชอบเป็นหลักในเรื่องดังต่อไปนี้ คือ

1. รับคำขอรับการรับรองมาตรฐานและรายงานการประเมินตนเอง ของโรงเรียน โดยโรงเรียนที่มั่นใจว่าได้พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามแนวทางหรือแผนพัฒนาคุณภาพของตน สอดคล้องกับมาตรฐานคุณภาพที่สำนักงานกำหนดก็จะเขียนรายงานสรุปผลการพัฒนาในเรื่อง

- 1.1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน
- 1.2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน
- 1.3 บุคลากร
- 1.4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน
- 1.5 การจัดการ การบริหาร
- 1.6 กิจกรรมนักเรียน นักศึกษา
- 1.7 สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน

2. แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียนเอกชน คณะละ 4-7 คน ขึ้นอยู่กับจำนวนระดับการศึกษา / หลักสูตร / สาขาวิชาที่โรงเรียนยื่นขอรับการรับรองมาตรฐาน เพื่อให้ดำเนินการ

2.1 ศึกษา รวบรวมข้อมูลหลักฐาน และเขียนรายงานการตรวจสอบเกี่ยวกับสภาพและผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อส่งต่อสำนักงาน

2.2 ซึ่จุดเด่น จุดด้อย และให้ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาคุณภาพแก่โรงเรียน แต่ไม่ทำหน้าที่ตัดสินว่า "ผ่าน" หรือ "ไม่ผ่าน"

ทั้งนี้รายงานการตรวจสอบคุณภาพก็จะครอบคลุมทุก ๆ เรื่องที่โรงเรียนใช้เป็นแนวทาง และเป้าหมายการพัฒนา โดยสำนักงานได้กำหนดเกณฑ์คุณภาพของแต่ละเรื่องไว้ รวมทั้งสิ้น 20 เกณฑ์ (ยกเว้นระดับก่อนประถมศึกษา ซึ่งมี 18 เกณฑ์)

3. มอบหมายคณะบุคคลทำหน้าที่อ่าน และวิเคราะห์รายงานการตรวจสอบคุณภาพของคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียนเอกชน โรงเรียนละ 3 คน เพื่อวิเคราะห์ และสรุปผลตามเกณฑ์การพิจารณาที่สำนักงานกำหนด

4. คณะอนุกรรมการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาเอกชนที่แต่งตั้ง โดยคณะกรรมการศึกษาเอกชนทำหน้าที่พิจารณาและวินิจฉัยผลการวิเคราะห์เพื่อให้การรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โดยสรุปผลเสนอสำนักงานให้เป็นผู้อนุมัติผลและแจ้งโรงเรียน / จังหวัด

ขั้นตอนการรับรองมาตรฐานคุณภาพที่กล่าวข้างต้น ถือเป็นการประเมินจากภายนอก เพื่อให้การยืนยันความมั่นใจกับทุกฝ่ายว่า โรงเรียนสามารถจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนให้การรับรองมาตรฐานคุณภาพเป็นระดับ การศึกษาหรือหลักสูตร ประเภทวิชาและสาขาวิชาสำหรับโรงเรียนอาชีวศึกษา โรงเรียนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษา จึงเป็นโรงเรียนที่จัดหรือพัฒนาการศึกษาในระดับหรือหลักสูตร และสาขาวิชานั้น ๆ ได้ในระดับที่น่าพึงพอใจในเรื่องต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชน. 2543 : 6)

1. ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียนเหมาะสม และใช้เป็นเครื่องชี้นำ การดำเนินงานของโรงเรียนได้

2. จัดประสบการณ์และกิจกรรมเตรียมความพร้อม ให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้าน อย่างสมดุล และสอดคล้องกับหลักสูตร (ระดับก่อนประถม) / ศึกษาและพัฒนาหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่นทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม ท้องถิ่นและผู้เรียน (ระดับ ประถมศึกษา – อาชีวศึกษา)

3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ (เฉพาะระดับประถมศึกษา – อาชีวศึกษา)

4. ประเมินพัฒนาการทุกด้านโดยใช้วิธีที่เหมาะสมกับเด็กแต่ละวัย (ระดับก่อน ประถม) / ดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ถูกต้องตามระเบียบหรือหลักการวัด และประเมินผล (ระดับประถมศึกษา – อาชีวศึกษา)

5. ผู้บริหารเป็นผู้นำระดับมืออาชีพ

6. ครูผู้สอนทุกคนมีความรู้ ความสามารถ และคุณธรรม เหมาะสมกับอาชีพครู

7. บุคลากรสนับสนุนทุกคนมีความรู้ ความสามารถและปฏิบัติงานเต็มศักยภาพ
8. จัดอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องประกอบ / สถานที่ฝึกปฏิบัติ และสภาพแวดล้อมเหมาะสมกับสภาพการใช้งาน
9. จัดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และนวัตกรรมที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการเรียนการสอน
10. จัดระบบการเงินที่ก่อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน
11. จัดระบบข้อมูล / เครือข่ายการเรียนรู้ของโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอน
12. มีระบบการบริหารจัดการที่ทันสมัย
13. สร้างบรรยากาศการทำงานที่เป็นประชาธิปไตย
14. มีระบบการกำกับ ตรวจสอบ และรายงานคุณภาพภายในที่เหมาะสม
15. จัดบริการและสวัสดิการต่างๆ แก่ผู้เรียนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้งร่างกาย และจิตใจให้เหมาะสมกับวัย
16. ดำเนินงานปกครองนักเรียนเป็นระบบ
17. จัดกิจกรรมนักเรียนที่มุ่งเน้นส่งเสริมด้านทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับความสนใจและเหมาะสมกับวัย
18. สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนเป็นที่น่าพอใจ ได้แก่
 - 18.1 ระดับก่อนประถม
 - เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ปรากฏเด่นชัดตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์
 - พัฒนาการของเด็กก้าวหน้าเต็มตามศักยภาพ
 - 18.2 ระดับประถมศึกษา - อาชีวศึกษา
 - ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในชั้นสุดท้ายของผู้เรียนที่จบหลักสูตร อยู่ในระดับสูง
 - ความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของผู้เรียนเต็มตามศักยภาพของตน
 - ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

จากการที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกำหนดให้มืองค์กรอิสระทำหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การรับรองมาตรฐานคุณภาพของโรงเรียนเอกชน ตามรูปแบบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จะต้องปรับสภาพให้เป็นส่วนหนึ่งของระบบการประกันคุณภาพภายใน ตามแนวทางที่จะมีการประกาศในกฎกระทรวงต่อไป

ขณะนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนมีความก้าวหน้าในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายใน สำหรับระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จะประกาศเป็นกฎกระทรวงส่วนหนึ่งแล้ว ในที่นี้จะสรุปสาระสำคัญพอให้เห็นทิศทางของระบบที่จะเกิดขึ้น ดังนี้

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาประกอบด้วยกระบวนการสำคัญ 3 กระบวนการ คือ

1. การควบคุมคุณภาพภายใน โดยการ

กำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับชาติ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับสถานศึกษา พัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน ด้วยการจัดทำธรรมนูญสถานศึกษาหรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา จัดระบบสารสนเทศ บริหารจัดการคุณภาพ (นำแผนไปใช้) และการติดตาม กำกับการดำเนินงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

2. การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา โดยการ

2.1 ตรวจสอบและทบทวนตนเองโดยสถานศึกษา เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และรายงานผลต่อผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษา

2.2 ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และหรือใช้มาตรการในการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพ

2.3 ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมของประเทศโดยกระทรวง เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และหรือใช้มาตรการในการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพ

3. การประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา โดยกระบวนการนี้เป็นภารกิจของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการจะส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาได้ประเมินตนเองและได้รับการประเมินจากภายนอก

บทบาทและหน้าที่สำคัญ ๆ เฉพาะส่วนของสถานศึกษาในระบบนี้ จึงได้แก่

1. การจัดทำมีระบบการประกันคุณภาพภายในของตนเอง

2. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาเป็นเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา

3. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
4. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายใน
5. การจัดทำสารสนเทศข้อมูลของสถานศึกษา
6. การจัดทำรายงานคุณภาพประจำปี

2.5.8 หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพอาชีวศึกษา

2.5.8.1 การประกันคุณภาพภายใน

การประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษาเพื่อให้คุณภาพการศึกษาเพื่อทำให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเป็นที่ประจักษ์ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานที่ต้องการ

ในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในมีหลักเกณฑ์ทั่วไปที่ต้องคำนึงอยู่เสมอว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นงานที่ดำเนินการโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในสถานศึกษา ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพ เป็นงานที่ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องตามวงจรการบริหารงาน คือ ร่วมกันวางแผน (Plan) ร่วมกันปฏิบัติงานตามแผน (Do) ร่วมกันตรวจสอบ (Check) และร่วมกันปรับปรุง (Act) ดังนั้นจึงต้องมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการตรวจสอบ ประเมินผล และประกันคุณภาพสถานศึกษาซึ่งเป็นมาตรฐานที่เขียนในรูปของความคาดหวังที่สถานศึกษาจะต้องบรรลุให้ถึง

2.5.8.2 หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพภายใน

1. มีการจัดระบบบริหารเพื่อการประกันคุณภาพ
2. มีการจัดระบบสารสนเทศ
3. มีการพัฒนามาตรฐานการศึกษา
4. มีการจัดทำแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา (Plan)
5. มีการดำเนินงานตามแผน (Do)
6. มีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพ (Check)
7. มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (Act)

2.5.8.3 การประกันคุณภาพภายนอก

การประกันคุณภาพภายนอกเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและสัมพันธ์กับการประเมินคุณภาพภายใน โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการ และทำการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา

สถานศึกษาที่พร้อมรับการตรวจสอบคุณภาพต้องเตรียมตัวล่วงหน้าโดยดำเนินการตามหลักการที่สำคัญคือ

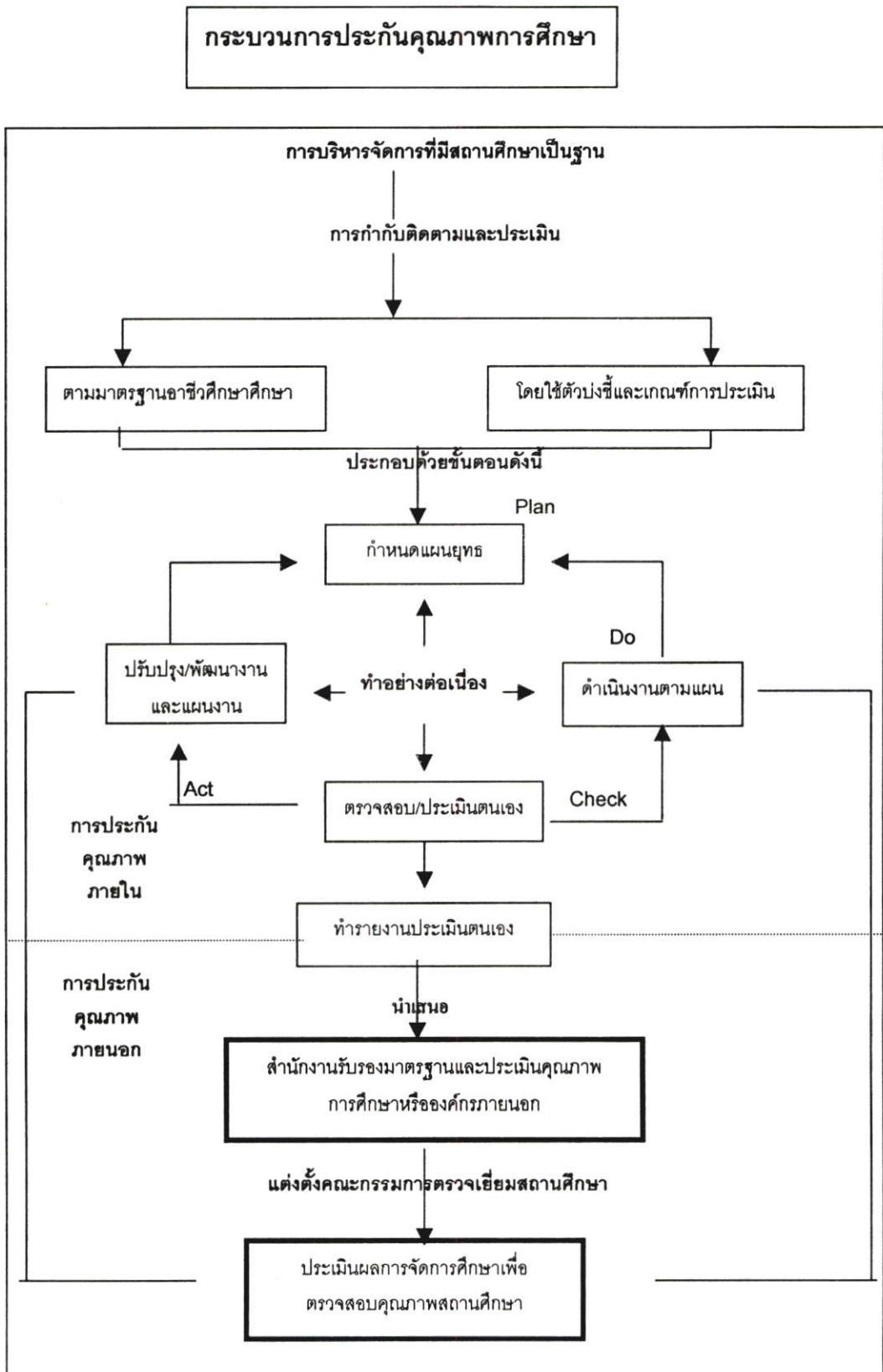
1. จัดทำคู่มือการประกันคุณภาพ
2. จัดทำรายงานการศึกษาตนเอง (Self – Study Report)
3. ยื่นขอรับการตรวจสอบโดยส่งคู่มือการประกันคุณภาพ รายงาน การ

ศึกษาตนเอง และเอกสารที่เกี่ยวข้องต่อสำนักงานรับรองมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา

กิจกรรมการตรวจสอบคุณภาพ เพื่อการประกันคุณภาพภายนอก โดยคณะผู้ตรวจสอบภายนอกซึ่งสำนักงานรับรองมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษาแต่งตั้ง ประกอบด้วย ขั้นตอนและวิธีการหลักดังนี้

- ศึกษา วิเคราะห์ รายงานการศึกษาตนเอง ให้เกิดความเข้าใจเพื่อวางแผนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ให้คำแนะนำและเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข หรือพัฒนา
- ปรีกษาหารือกับสถานศึกษาเพื่อกำหนดการตรวจเยี่ยม
- เก็บรวบรวม วิเคราะห์ ตรวจสอบข้อมูลหลักฐานภาคสนามด้วยวิธีการต่าง ๆ
- ประเมินและสรุปเป็นข้อค้นพบแต่ละมาตรฐานการศึกษา
- จัดทำรายงานการตรวจสอบ
- เสนอรายงานต่อสำนักงานรับรองมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา

หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพอาชีวศึกษาทั้งการประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอกสามารถสรุปกระบวนการ ดังภาพที่ 2.5

ภาพที่ 2.5 กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา

2.6 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายนอก

การประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งนั้น ผู้ที่จะดำเนินการคือสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไว้ดังนี้ คือ

2.6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานด้านผู้เรียน

มาตรฐานด้านผู้เรียน จะเน้นเรื่องพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม โดยมุ่งให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีความสามารถตามศักยภาพ และมีความสุข โดยมีรายละเอียดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้ คือ

2.6.1.1 พัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาของผู้เรียนหมายถึง การเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาที่เป็นไปตามวุฒิภาวะ และอายุของผู้เรียนอย่างเหมาะสม จากงานวิจัยของ Espenshade (อ้างใน สมจิต ปิยะมาตา. 2528 : 37) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ด้วยการวัดการเจริญเติบโตทางกายและวุฒิภาวะ โดยมีจุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อความสัมพันธ์และความเป็นไปได้ของลักษณะทางกายของเด็กวัยรุ่นทั้งชายและหญิงกับเกณฑ์การเจริญเติบโตด้านอื่นๆ ผลปรากฏว่า สมรรถภาพพสูงสุดจะอยู่ในเด็กหญิงอายุ 14 ปี และชายอายุ 17 ปี ค่าสหสัมพันธ์ของสมรรถภาพกลไกของเด็กหญิงและการวัดการเจริญเติบโตมีความสัมพันธ์กันต่ำ แต่ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างเด็กชายจะมีความสัมพันธ์กันสูง ความแข็งแรงกับสมรรถภาพทางกายในเด็กชายจะมีความสัมพันธ์กันสูง แต่ในเด็กหญิงจะต่ำ ในทำนองเดียวกัน วรศักดิ์ เพียรชอบ และศิลาปชัย สุวรรณธาดา (อ้างใน สมจิต ปิยะมาตา. 2528 : 47) ได้ทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพกับวุฒิภาวะ และผลสัมฤทธิ์ทางการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาผลปรากฏว่า สมรรถภาพทางกายจะเพิ่มขึ้นตามอายุ น้ำหนัก และส่วนสูง, สมรรถภาพทางกายกับวุฒิภาวะมีความสัมพันธ์กันสูง, สมรรถภาพทางกายกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กันต่ำ และระหว่างน้ำหนักกับความแข็งแรง มีความสัมพันธ์กันสูง และบุญเนตร ห่องตรง (2543 : 109) ที่ศึกษาเกี่ยวกับแนวโน้มการจัดการอาชีวศึกษาเอกชนของสถานศึกษาเอกชนในทศวรรษหน้า ในเรื่องคุณภาพของนักเรียนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา สรุปว่าโรงเรียนเอกชนจัดแผนการเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานด้วยการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และพัฒนาคุณภาพการศึกษาเอกชนให้มีความเป็นเลิศสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริง และสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี โดยนักเรียนโรงเรียนเอกชนได้รับการพัฒนาให้มีคุณลักษณะที่ดีทั้งด้านจิตใจและสังคม ด้านสติปัญญา ด้านสุขภาพพลานามัย และด้านการประกอบอาชีพด้วยการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของคนทั้งทางด้านจิตใจ สติปัญญา ทักษะ และมีมือแรงงาน และงานวิจัยของ Rust (อ้างใน พิณภา ภูมิอมร. 2538 :

26) ได้ศึกษาสุขภาพจิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเยล จำนวน 833 คน พบว่า นักศึกษามีที่มีสุขภาพจิตดี จะสามารถเรียนได้ดีกว่าคนที่มีสุขภาพจิตไม่ดี

2.6.1.2 พฤติกรรมด้านการเรียน หมายถึง ความสนใจใฝ่รู้ และการเอาใจใส่ ต่อบทเรียน การเชื่อฟังคำสอนของครูอาจารย์ และให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเรียน การสอนที่โรงเรียนจัดให้ ประยูร ศรีประสาธน์ และคณะ (2532 : 43) ได้วิจัยผลกระทบของการศึกษาเอกชนต่อสังคมไทย พบว่านักเรียนที่มีระเบียบวินัยดี รู้หน้าที่ของตน เชื่อฟังครูอาจารย์ ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนเป็นอย่างดี จะประสบผลสำเร็จในชีวิต ทั้งในปัจจุบันและอนาคต และจากการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2532 : 24) เรื่องประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาเอกชน พบว่า คุณสมบัติดีเด่นด้านวิชาการและความประพฤติของนักเรียน สัมพันธ์กับความสำเร็จในชีวิต และการได้รับการยกย่องจากสังคม สามารถเป็นผู้นำและทำประโยชน์ต่าง ๆ ให้สังคมได้ โดยนัยเดียวกัน ผลการวิจัยของ Scheerens and Pelgrum (1989 : 789-799) ก็พบว่า พฤติกรรมด้านการเรียนของนักเรียนสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสนทยา เขมวิรัตน์ (2542 : 82) ที่พบว่านิสัยทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.6.1.3 พฤติกรรมสังคมกับกลุ่มเพื่อน และการเข้าร่วมกิจกรรม หมายถึง การสมาคมของนักเรียนกับกลุ่มเพื่อนนักเรียนในลักษณะที่คบหาสมาคมกันอย่างกลมกลืน สามารถช่วยเหลือกันและกันและทำงานกลุ่มกับเพื่อนนักเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นการเรียนการสอนและกิจกรรมอื่น ๆ จากการศึกษางานวิจัยของกอบพร เกตุทัต (2528 : บทคัดย่อ) พบว่า นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเพื่อนที่ดี จะไม่มีพฤติกรรมก้าวร้าวแต่จะสนใจการเรียนและกิจกรรมการเรียน จากการศึกษาของ Goldstein (1987 : 258-269) พบว่า พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อนของนักเรียนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความประพฤติของนักเรียน และด้านสังคมในโรงเรียน นอกจากนี้ Reid (1988 : 28) ได้สังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน พบว่าปัจจัยด้านพฤติกรรมสังคมกับกลุ่มเพื่อนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากการศึกษาของ Greeberg, Siegel and Leitch (อ้างใน พิณ พา ภูมิอมร. 2538 : 26) ได้เปรียบเทียบอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนกับบิดามารดาที่สุขภาพจิตวัยรุ่นในด้านอารมณ์มองเห็นคุณค่าในตัวเองและความพึงพอใจในชีวิต โดยศึกษาในวัยรุ่นที่กำลังเรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษาในช่วงอายุ 12-19 ปี เป็นเพศชาย 123 คน เพศหญิง 79 คน พบว่า สัมพันธภาพของวัยรุ่นกับบิดามารดาและกลุ่มเพื่อน มีความสัมพันธ์กับการมองเห็นคุณค่าในตัวเองและความพึงพอใจ

ในชีวิต ในด้านการเข้าร่วมกิจกรรม และกิตติมา ปริติติลก (อ้างใน กฤษณา เสนาวงษ์. 2544 : 88-89) กล่าวว่า กิจกรรมที่จัดขึ้นด้วยความร่วมมือของนักศึกษา เพื่อสนองความต้องการและความสนใจอันเป็นทางเสริมสร้างประสบการณ์ และพัฒนากรด้านต่าง ๆ กิจกรรมที่จัดขึ้นอาจจะไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมในห้องเรียน แต่อาจมีกิจกรรมบางอย่างที่ช่วยเสริมกิจกรรมในห้องเรียนให้มีคุณค่าและประโยชน์มากขึ้น กิจกรรมนักเรียนส่วนมากจัดนอกห้องเรียน มีบรรยากาศเป็นกันเองโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติงานร่วมด้วย ในทำนองเดียวกัน Packwood (อ้างใน กฤษณา เสนาวงษ์. 2544 : 88-89) กล่าวว่า กิจกรรมนักศึกษาช่วยพัฒนานักศึกษาในสิ่งที่ไม่อาจจัดหรือสอนในห้องเรียนได้ และยังเป็นเครื่องช่วยให้นักศึกษาได้เติบโตเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ตามความมุ่งหมายของกิจกรรมนักศึกษาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทั้งตัวบุคคลและความรับผิดชอบต่อสังคม และงานวิจัยของ อัจฉรา ลักขณาวสันต์ (2535 : 53-54) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบของความสามัคคีในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบความสามัคคีมี 8 องค์ประกอบ คือ การเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม เป็นผู้สร้างความเข้าอันดีในหมู่คณะ ปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ดี การมีมนุษยสัมพันธ์ รับผิดชอบต่อส่วนรวม เคารพในเหตุผลของคนส่วนใหญ่ รักหมู่คณะ มีใจหวังดีช่วยเหลือหมู่คณะ และไม่แบ่งเป็นเขาพวกเรา

2.6.1.4 **ระดับเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียน** หมายถึง รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองนักเรียนว่ามีฐานะทางเศรษฐกิจ ดี ปานกลาง หรือยากจน จากงานวิจัยของ Pandora (อ้างใน บุญเรือน หมั่นทรัพย์. 2538 : 57) พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงอย่างหนึ่งต่อประสิทธิผลการจัดการของโรงเรียนคือ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียน โดยเฉพาะฐานะทางเศรษฐกิจของ ผู้ปกครองนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง จะสัมพันธ์กับประสิทธิผลทั้งในด้านการเรียน และความประพฤติของนักเรียน การวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2532 : 239-241) ก็ได้ศึกษาประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาเอกชน พบว่า นักเรียนในโรงเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลสูงมาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี และโรงเรียนเอกชนดีเด่นเป็นทางเลือกในการศึกษาของนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีและการศึกษาดี โดยนัยเดียวกัน Bosker and Scheerens (1989 : 741-751) ได้ศึกษาพบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียนสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนทั้งในด้านบริหาร และสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ทั้งนี้ผู้ปกครองจะเป็นผู้ตัดสินใจเลือกโรงเรียนให้แก่บุตรหลานตามระดับเศรษฐกิจของตนเอง โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ Gallenter (1994) [CD – ROM] เกี่ยวกับปัจจัยในการเลือกโรงเรียนของผู้ปกครอง และปัจจัยด้านการบริหารของโรงเรียนที่สัมพันธ์กับการย้ายออกจากโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน พบว่าผู้ปกครองเลือกโรงเรียนเอกชน เพราะมี

ความเชื่อว่าโรงเรียนของรัฐมีคุณภาพต่ำกว่าโรงเรียนเอกชน ซึ่งแสดงว่าค่านิยมของครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญในการตัดสินใจเลือกโรงเรียน และการที่ผู้ปกครองย้ายนักเรียนออกจากโรงเรียนเอกชนก็เพราะหมดความเชื่อถือในโรงเรียนนั้น และงานวิจัยของ Silva (1994) [CD – ROM] เกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อตัดสินใจยอมรับระดับการให้บริการแก่ผู้รับบริการในสถาบันการศึกษา Silva ได้สรุปว่าสถาบันการศึกษาเป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการเช่นเดียวกับหน่วยงานบริการอื่น ๆ จึงต้องให้บริการแก่ผู้รับบริการในปัจจุบัน และแก่ผู้รับบริการที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ด้วยคุณภาพระดับเดียวกันกับที่ผู้รับบริการคาดหวัง และเคยได้รับบริการจากสถาบันธุรกิจอื่น ๆ นักเรียนและผู้ปกครองเป็นผู้รับบริการภายนอกที่สำคัญ ซึ่งโรงเรียนต้องให้การบริการเป็นอันดับแรก

2.6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานด้านกระบวนการ

มาตรฐานด้านกระบวนการ ซึ่งเน้นในด้านกระบวนการบริหารจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยมีรายละเอียดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ คือ

2.6.2.1 ประสิทธิภาพของโรงเรียน จากการศึกษางานวิจัยของ จุมพล พูลภัทรชีวิน (2532 : 18–183) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลของโรงเรียนเอกชน พบว่าระบบการบริหารโรงเรียนและบริหารบุคลากรเป็นปัจจัยหลักต่อสัมฤทธิ์ผลของการศึกษา โดยทั่วไป โรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูง มีครูที่มีวุฒิสูง (ปริญญาตรี) และสอนตรงตามสาขาที่เรียนมา ได้เงินเดือนตรงตามวุฒิ และโรงเรียนมีโอกาสคัดเลือกครูตามที่ต้องการ โดยนัยเดียวกัน Abermathy (1992) [CD – ROM] เกี่ยวกับปัจจัยที่แสดงประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนแสดงได้จากการสร้างคุณลักษณะที่ดีให้แก่ผู้เรียน ซึ่งเป็นการมองประสิทธิภาพของระบบบริหารการศึกษาของโรงเรียนทั้งระบบ หรือ Reid (1988 : 5) ที่ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ และครูใหญ่ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาทางการศึกษา พบว่าครูบางคนให้ความหมายประสิทธิภาพของโรงเรียนว่า หมายถึงความสามารถของนักเรียนที่จะบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในขณะที่บางคนเห็นว่าประสิทธิภาพของโรงเรียนหมายถึงความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรให้แก่สมาชิก หรือ Shearer (1993) [CD – ROM] เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพทางการศึกษา ชื่อเสียงของสถาบัน และความมั่นคงด้านการเงิน ของวิทยาลัยเอกชนในสหรัฐอเมริกา พบว่าประสิทธิภาพทางการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับชื่อเสียงของสถาบันหรือความมั่นคงด้านการเงิน ความมีชื่อเสียงของสถาบันและการมีความสามารถด้านการเงินดีมิได้เป็นสิ่งรับประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันนั้น และ Suryadi (1994 : 56) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในระดับประถมศึกษา ของประเทศอินโดนีเซีย โดยวัดคุณภาพของครูใน 4 ปัจจัยหลักคือ ความสามารถทางด้านวิชาชีพ ความพยายามทางวิชาชีพ เวลาที่ใช้ในกิจกรรมทางวิชาชีพ และความสัมพันธ์ระหว่างความ

เชี่ยวชาญและงานที่ได้รับมอบหมาย ผลการวิจัย พบว่า ครูเป็นปัจจัยที่กระตุ้นและใช้ประโยชน์จากปัจจัยอื่น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ครูเป็นปัจจัยเดียวที่ใช้ตัดสินใจปรับปรุงคุณภาพทางการศึกษา และครูที่มีคุณภาพจะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาได้มากที่สุด

2.6.2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2537 (2539 : 54) กล่าวว่า การปฏิบัติการเรียนสอนให้เกิดผลนั้น ครูผู้สอนต้องมีความมุ่งมั่นที่จะนำวิธีการพัฒนาผู้เรียนที่เลือกแล้วมาปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ โดยครูจะต้องลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดในวิธีการที่เลือกด้วยตนเอง จนเห็นผลเสียก่อน แล้วจึงสอนให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ โดยครูปฏิบัติไปพร้อมๆ กับผู้เรียน และสุดท้ายจึงส่งถ่ายวิธีการนั้นให้ ผู้เรียนปฏิบัติเอง โดยครูเพียงชี้แนะหรืออำนวยความสะดวกให้การปฏิบัติของผู้เรียนเป็นไปตามขั้นตอน และเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2537 (2539 : 13) ที่กล่าวว่า การพัฒนาผู้เรียน เป็นการให้ความพยายามอย่างเต็มความสามารถของครู ที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด ตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการ โดยการวิเคราะห์ วินิจฉัยปัญญา ความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนที่จะให้ได้ผลดีกว่าเดิม รวมทั้งการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนอย่างเป็นระบบ ในการพัฒนาความสามารถของแต่ละคน ครูจะต้องวิเคราะห์ จุดเด่นและจุดด้อยของผู้เรียนเพื่อจะได้จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมเต็มตามศักยภาพของผู้เรียนมากที่สุด ในทำนองเดียวกัน Czarina Susanne Scott (อ้างใน จันทรพิชญ์ ไพบุลย์. 2539 : 129) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการอภิปรายกลุ่มเป็นการเพิ่มความสามารถในการคิดของนักเรียน การทำงานเป็นกลุ่มเป็นการระดมพลังทางความคิด และฝึกการอยู่ร่วมกันในบทบาทต่างๆ ที่ได้รับ และจากงานวิจัยของ ทิศนา แคมมณี ทองอินทร์ วงศ์โสธร และ หลุยส์ จำปาเทศ (อ้างใน จันทรพิชญ์ ไพบุลย์. 2539 : 129) ที่กล่าวว่า

....การที่ผู้เรียนได้มีบทบาทต่างๆ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพร้อม มีความกระตือรือร้นที่จะเรียน และเรียนอย่างมีชีวิตชีวา โดยยึดกลุ่มเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญ การจัดการเรียนการสอนให้มาก เพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคมจำเป็นต้องอาศัยอยู่ร่วมกับผู้อื่น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ และเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้สามารถอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้...

2.6.2.3 **ขนาดของโรงเรียน** จากการศึกษางานวิจัยของอูมาพร หล่อสมฤดี (2529 : 3-4) ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2530 : 3-8) วิสุทธิ์ ราตรี (2532 : 123) และสุภาวงศ์ จันทวานิช และคณะ (2532 : 12-17) พบว่าขนาดของโรงเรียน และอัตราส่วนระหว่างครูต่อนักเรียนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน โดยโรงเรียนขนาดใหญ่จะมีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนขนาดใหญ่จะมีความพร้อมทางด้านทรัพยากรทางการบริหารและครูผู้สอนมากกว่า ส่วนใหญ่จะเป็นโรงเรียนที่มีประสบการณ์มานาน ผู้ปกครองให้ความศรัทธา และให้ความร่วมมือ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมนัส ภาควิน และบุญจง เรืองสะอาด (2527 : บทคัดย่อ) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2532 : 222-224) และศิริชัย ชินะตั้งกูร (2527 : บทคัดย่อ) พบว่าประเภทของโรงเรียน และประเภทผู้ดำเนินการโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยโรงเรียนที่มีนโยบายในการดำเนินการอย่างชัดเจนในรูปแบบของปรัชญา (Philosophy) และภารกิจ (Mission) ซึ่งกำหนดขึ้นโดยกลุ่มคณะบุคคลที่ทำหน้าที่ดำเนินการย่อมจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และงานวิจัยของ Reid (อ้างใน พวงทิพย์ มั่งคั่ง. 2543 : 44) พบว่า ขนาดของโรงเรียนเป็นตัวแปรสำคัญต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ในทำนองเดียวกัน กรมวิชาการ (อ้างใน พวงทิพย์ มั่งคั่ง. 2543 : 44) กล่าวว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ขึ้นไปมีคุณภาพดีกว่าโรงเรียนขนาดเล็กๆลดหลั่นกันตามลำดับ และพนัส หันนาคินทร์ (อ้างใน พวงทิพย์ มั่งคั่ง. 2543 : 44) มีความเห็นว่าโรงเรียนขนาดใหญ่มีทรัพยากรบริหารงานมาก มีบุคลากรมาก มีความรู้ดี มีงบประมาณมาก ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กมีทรัพยากรบริหารงานน้อย ขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ และจากการวิจัยประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในเรื่องรายได้ รายจ่ายของโรงเรียนโดย สุกัญญา นิธิกร (2532 : 22-23) ได้กล่าวว่า

"...โรงเรียนเอกชนขนาดกลางและขนาดเล็ก จำนวนไม่น้อยที่มีฐานะการเงินทรุดลง ทั้งนี้เนื่องจากรายรับจากค่าธรรมเนียมการเรียนลดลง ซึ่งเป็นผลมาจากการลดลงอย่างรวดเร็วของจำนวนนักเรียน โดยมีสาเหตุจากการขยายการจัดการศึกษาของรัฐ การประสบความสำเร็จของการวางแผนครอบครัว ทำให้อัตราการเกิดลดลง และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนโดยตรง คือ การขาดคุณภาพทั้งทางด้านการจัดการเรียนการสอน และการบริหารของโรงเรียนเอกชนเอง และจากการที่รายรับค่าธรรมเนียมซึ่งเป็นรายได้หลักของโรงเรียนลดลงก็ทำให้โรงเรียนต้องพยายามตัด รายจ่ายต่าง ๆ ซึ่งส่วนหนึ่งจะมีผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนการสอนของโรงเรียน ทำให้การปรับปรุงคุณภาพของโรงเรียนทำได้ยากและขณะเดียวกันคุณภาพของโรงเรียนก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนของนักเรียนและผู้ปกครอง...

...โรงเรียนที่มีคุณภาพการเรียนการสอนสูง โดยเฉพาะด้านวิชาการมักจะเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีชื่อเสียงเป็นที่นิยม และมีนักเรียนแย่งกันเข้าเรียนจำนวนมาก โรงเรียนเหล่านี้สามารถเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนได้สูง ทำให้โรงเรียนสามารถจัดหาทรัพยากรทางการศึกษาทั้งทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ และวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมและทันสมัย รวมทั้งสามารถจัดการบริหารที่เป็นระบบ มีแผนการปฏิบัติงาน มีการติดตามและตรวจสอบ ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้า...

...ในด้านคุณภาพของผู้เรียน โรงเรียนที่มีคุณภาพจะมีโอกาสคัดเลือกนักเรียนที่มีทั้งทางด้านวิชาการและความประพฤติเข้าเรียน และเมื่อนักเรียนสำเร็จการศึกษาแล้ว ส่วนใหญ่นำชื่อเสียงมาสู่โรงเรียน และยิ่งทำให้มีนักเรียนต้องการมากขึ้นหมุนเวียนตลอดในทางตรงกันข้ามโรงเรียนที่ขาดคุณภาพ นอกจากจะมีจำนวนน้อยแล้ว นักเรียนที่เข้าส่วนหนึ่งเป็นเด็กที่สอบเข้าโรงเรียนรัฐบาลไม่ได้ คุณภาพของนักเรียนไม่ดีพอ และส่วนใหญ่ทางเศรษฐกิจไม่ดี ติดค้างค่าเล่าเรียนก็ยิ่งทำให้โรงเรียนมีรายได้น้อยตามไปด้วย..."

2.6.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานด้านปัจจัย

มาตรฐานด้านปัจจัย เป็นการกำหนดคุณลักษณะหรือสภาพความพร้อมในส่วนต่าง ๆ โดยมีรายละเอียดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้ คือ

2.6.3.1 การจัดหลักสูตร การเรียนการสอน และสื่อที่เหมาะสมกับผู้เรียน และท้องถิ่น Harris (อ้างใน ทวี กุลแก้ว, 2535 : 159) ที่ได้เสนอแนะว่า ในการนำหลักสูตรไปใช้ให้มีประสิทธิภาพนั้น ควรจะปรับ ขยายหลักสูตร ให้มีความเหมาะสมกับ สภาพบุคลากร สถานที่ และโครงการ และจากแนวคิดของ จรวัยพร ธรณินทร์ (2542 : 10) กล่าวว่า ปรัชญาใหม่ของการปฏิรูปการศึกษาคือ ให้ทุกฝ่ายในสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยเฉพาะชุมชน ซึ่งปัจจุบันมีศูนย์การเรียนชุมชนในลักษณะที่รัฐเป็นผู้จัดให้แนวคิดใหม่ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนคือ การให้ชุมชนรวมตัวกันเป็นชุมชนพึ่งตนเองในการพัฒนาทุกด้านรวมทั้งการศึกษา และอาจเนื่องมาจากโรงเรียนซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ย่อมต้องมีส่วนช่วยให้ชุมชนนั้น ๆ พัฒนาไปพร้อมกับการพัฒนาโรงเรียน ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาโรงเรียน ด้วยการจัดกิจกรรมต่างๆ อย่างสร้างสรรค์ และ วิชัย ราษฎร์ศิริ (อ้างใน ทวี กุลแก้ว, 2535 : 159) ได้กล่าวถึงผลดีของการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นว่า เพื่อให้ได้หลักสูตรที่เหมาะสมกับความต้องการของบุคคล สังคม และท้องถิ่น อันจะก่อให้เกิดกุศลแก่เยาวชนทั้งในด้านการพัฒนาการ และความเจริญก้าวหน้าในชีวิตประจำวัน ประกอบกับสถานศึกษาต้องมีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ อาจเนื่องมาจาก การจัด

การเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้นจะต้องฝึกให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ ได้แสดงความคิด ความสามารถ อย่างเต็มศักยภาพ องค์ประกอบที่สำคัญที่จะช่วยเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชามากยิ่งขึ้น คือ สื่อ และปฏิญญา สาร (2521 : 247-248) ให้ ความหมายไว้ว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุทุกชนิดที่นำมาใช้ประกอบการเรียน การสอน เพื่อให้ให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น แบบเรียน หนังสืออ่านประกอบ รูปภาพ แผนที่ ลูกโลก แผนภูมิ รูปหุ่นเหมือนจริง และ เอกซัย ก็สซัพพันธ์ (2527 : 161) กล่าวสรุปได้ว่า สื่อการสอน หมายถึงอุปกรณ์ต่างๆ ที่มีส่วนช่วยพัฒนาการเรียนของนักเรียนหรือ การสอนของครูให้ดีขึ้น โดยแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือ วารสาร เอกสาร ต่างๆ ที่จัดพิมพ์ขึ้น และสื่อที่ไม่เป็นสิ่งพิมพ์ ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์โสตทัศนศึกษา เครื่องมือต่างๆ เช่นเครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายฟิล์มสตริป เครื่องฉายภาพยนตร์ เป็นต้น ในทำนองเดียวกัน นิพนธ์ กินาวงศ์ (อ้างใน จันจรา กอบโกย. 2541 : 139) ที่กล่าวว่า การนำอุปกรณ์การศึกษา และเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสนใจในการเรียนมากขึ้น และสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (อ้างใน ทวี กุลแก้ว. 2535 : 163) กล่าวว่า สื่อ การเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์สูงกับคุณภาพหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง

2.6.3.2 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร จะเป็นส่วนช่วยสร้างความผูกพัน ยกระดับคุณธรรม จริยธรรม และความประพฤติทั้งของผู้นำและผู้ตาม ช่วยสร้างความผูกพัน กับสถาบัน มิใช่ตำแหน่งหน้าที่ แต่กระตุ้นให้ตระหนักถึงเป้าหมายหลักของสถาบัน อันจะนำมา ซึ่งประสิทธิผลการบริหารการศึกษา (Sergiovanni. 1990 : 19-17) แนวคิดของ Cook and Mack (อ้างใน อภิชัย กุลชา. 2536 : 29) อธิบายว่า ผู้บริหารโรงเรียนคือ ผู้นำ ประมุขหรือ ผู้ประสานงานของกลุ่มที่ทำงานร่วมกันในโรงเรียนที่จะทำให้ทุกสิ่งอย่างสำเร็จลงได้ตามความ ประสงค์ ด้วยการประยุกต์เอาประสบการณ์ต่าง ๆ ของตนเองมาใช้ตามสถานการณ์ ในทำนอง เดียวกัน วินัย พัฒนรัฐ (อ้างใน อภิชัย กุลชา. 2536 : 31) ให้ความเห็นเห็นว่า ผู้บริหาร การศึกษาไทยควรมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการทำงานของผู้บริหาร ดังนี้คือ เป็นคนมีภูมิรู้ ภูมิธรรม ภูมิฐาน มีความจงรักภักดีต่อสถาบัน เป็น ผู้นำให้การเปลี่ยนแปลง เป็นที่พึ่งของผู้ใต้บังคับบัญชา ทำงานเป็นทีมได้ มีความเสียสละสูง มีมนุษยสัมพันธ์ดีเป็นนักพูดที่มีประสิทธิภาพ สามารถ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ และมีความเป็นประชาธิปไตย และกมลวรรณ ชัยวานิชศิริ (อ้างใน สุรวิช แก้วอำไพ. 2544 : 99) ที่พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ผู้บริหารมีการบริหารโรงเรียน ประสบความสำเร็จ ไม่ว่าด้านความสามารถผลิตนักเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านความสามารถพัฒนาทัศนคติทางบวกของนักเรียน ด้านความสามารถปรับเปลี่ยนและ พัฒนาโรงเรียน ตลอดจนจนด้านการแก้ปัญหาภายใน จากงานวิจัยของ Jang (1987 : 3020-A)

ที่วิจัยความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางภาวะผู้นำพฤติกรรมติดต่อสื่อสารของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษากับความพึงพอใจในงานของครู ผลการวิจัยพบว่า ถ้าผู้นำมีพฤติกรรม ในการสนับสนุนอำนวยความสะดวกในการทำงานแก่ครู มีเป้าหมายชัดเจน ยอมรับความคิดเห็น ของครูมากเพียงใด ก็จะทำให้ครูมีความพึงพอใจงานมากขึ้นเท่านั้นตลอดจน Nongmak (1977 : 1371-A) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจ ในงานของครูกับพฤติกรรมทางภาวะ ผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในประเทศไทย (จังหวัดสระบุรี) ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมของผู้บริหารที่มุ่งเน้นเป้าหมายของโรงเรียน และการเป็นผู้นำที่ให้การสนับสนุนมี ความสัมพันธ์สูงกับความพึงพอใจในงานของครู งานวิจัยของ Bass (อ้างใน อภิกัญญา วัชรสฤณี. 2538 : 86) ที่พบว่าภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนและภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพมีความสัมพันธ์กับ ความพึงพอใจในการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชา โดยอธิบายถึงลักษณะของผู้นำทั้ง 2 ประเภท คือ ผู้นำแบบแลกเปลี่ยนจะมีลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับผู้ตาม โดยผู้นำจะพิจารณาว่า อะไรคือสิ่งที่ผู้ใต้บังคับบัญชาต้องการจากการทำงานและพยายามให้เขาได้รับสิ่งนั้น トラบที่ผล การปฏิบัติงานบรรลุความต้องการ และมีการแลกเปลี่ยนผลตอบแทนและสัญญาว่าจะให้ ผลตอบแทนสำหรับความพยายามที่เหมาะสม นอกจากนี้มีการตอบสนองความต้องการของ ผู้ใต้บังคับบัญชานานเท่าที่เขาคงจะทำงานให้ลุล่วง สำหรับผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ จะเป็นผู้นำ ที่ทำให้ผู้ตามยกย่อง ศรัทธา ยอมรับ และสามารถกระตุ้นให้ผู้ตามทำงานมากกว่าปกติ โดยผู้นำ สามารถเปลี่ยนสภาพผู้ตามให้เกิดความรู้สึกเห็นความสำคัญและคุณค่าของผลงานที่จะออกมา

2.6.3.3 ครูผู้สอนมีคุณธรรม และคุณภาพเหมาะสมกับวิชาชีพ พันธ หันนา ดินทร์ (อ้างใน จันจระ กอบโกย. 2541 : 131) กล่าวว่า งานสำคัญของโรงเรียนคือการให้ การศึกษาแก่นักเรียน ผู้ที่จะให้การศึกษแก่นักเรียนก็คือ ครู ครูเป็นผู้ที่ทำงานอันมีผลโดยตรง ต่อชีวิตความเป็นไปของนักเรียน การเป็นครูนั้นไม่ใช่อยู่ที่วุฒิหรือปริญญา หรือมีประสบการณ์ใน การสอนมาเป็นเวลานาน หากแต่ครูจะต้องเป็นผู้ชี้แนะแนวทางที่ดีใน ด้านศีลธรรมและจริยธรรม หรือเป็นผู้ยกระดับวิญญาณมนุษย์ และเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูครูสภา พ.ศ. 2537 (2539 : 19) กล่าวว่า การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นการแสดงออกการประพฤติและปฏิบัติในด้าน บุคลิกภาพทั่วไป การแต่งกาย กิริยา วาจา และจริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครู อย่างสม่ำเสมอ ทำให้ผู้เรียนเลื่อมใสศรัทธา และถือเป็นแบบอย่าง ในทำนองเดียวกัน สุรพล ชันธศุภ (อ้างใน จันจระ กอบโกย. 2541 : 138) ได้กล่าวว่า ครูต้องมีบทบาทและหน้าที่ใน การพัฒนาชุมชน โดยการเป็นผู้นำทั้งด้านความรู้ การปฏิบัติตน การประกอบอาชีพ ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำแก่ประชาชน และให้ความร่วมมือในการพัฒนาชุมชนให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้า และการเปลี่ยนแปลงของสังคม งานวิจัยของพรทิพย์ รัตนวิศาลนนท์ (อ้างใน ศักดิ์ชาย กมลพันธ์. 2543 : 62) ที่พบว่าครูช่างอุตสาหกรรมที่มีคุณลักษณะด้านวิชาชีพ ต้องมีความรู้

ความชำนาญในเทคนิคหรือวิชาชีพ และสาขาของตนที่จะนำไปปฏิบัติงาน การมีทักษะในการใช้เครื่องมือ และวัสดุฝึก การมีความรู้ในงานวิชาชีพและมีประสบการณ์หรือฝึกปฏิบัติงานจากโรงเรียนอุตสาหกรรมมาก่อน และ วิจัย ราษฎร์ศิริ (อ้างใน ทวี กุลแก้ว. 2535 : 159) ซึ่งได้เสนอแนะว่าในการเตรียมครูเข้าสอนนั้นต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถด้วย

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมด แสดงให้เห็นว่าการประกันคุณภาพภายนอกเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เนื่องจากเป็นกระบวนการพัฒนาและปรับปรุงสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และเป็นขั้นตอนการทำงานของสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้สูงขึ้น หรืออย่างน้อยเป็นการรักษาระดับคุณภาพของโรงเรียนมิให้ลดลง ทั้งในด้านมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัยให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาจะทำการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบแรก 14 มาตรฐาน 53 ตัวบ่งชี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ความพร้อมของโรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี จำนวน 18 โรงเรียน ซึ่งดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.2.1 การสร้างเครื่องมือ
 - 3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ในปีการศึกษา 2544 จำนวน 18 โรงเรียน ซึ่งมีผู้บริหาร และครูผู้สอน ทั้งหมด จำนวน 736 คน แบ่งเป็นผู้บริหารจำนวน 40 คน และครูผู้สอนจำนวน 696 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ในปีการศึกษา 2544 จำนวน 18 โรงเรียน ซึ่งกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 39-43) และการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้ 250 คน แบ่งเป็นผู้บริหาร 18 คน และครูผู้สอน 232 คน ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่างและขนาดโรงเรียน จำแนกเป็นรายโรงเรียน

ขนาด โรง เรียน	ชื่อโรงเรียน(จำนวนนักเรียนทั้งหมด)	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน
เล็ก	1. วิศวกรรมแหลมฉบัง (22)	1	6	1	2
เล็ก	2. จอมเทียนบริหารธุรกิจ (121)	1	9	1	3
กลาง	3. พนิตยการตะวันออก (306)	2	19	1	6
กลาง	4. ไทยบูรพาบริหารธุรกิจและเทคโนโลยี(340)	3	12	1	4
กลาง	5. พทยาพนิตยการ(409)	2	37	1	12
กลาง	6. เมืองชลพนิตยการ(563)	2	32	1	11
กลาง	7. ชลบุรีบริหารธุรกิจและเทคโนโลยี(570)	3	17	1	5
กลาง	8. พนิตยการชลบุรี(597)	1	16	1	5
กลาง	9. พทยาบริหารธุรกิจ(679)	2	20	1	6
กลาง	10. ชลพินิจพนิตยการ(687)	3	15	1	5
กลาง	11. เทคนิคพนิตยการสัตหีบ(698)	3	36	1	12
กลาง	12. ไทยเบญจบริหารธุรกิจชลบุรี(740)	1	25	1	8
กลาง	13. ดาราสมุทรบริหารธุรกิจ(923)	1	32	1	11
ใหญ่	14. เทคโนโลยีแหลมฉบัง(1,024)	3	27	1	9
ใหญ่	15. เทคโนโลยีศรีราชา(1,181)	3	27	1	9
ใหญ่	16. อักษรเทคโนโลยีพทยา(1,337)	3	35	1	12
ใหญ่	17. เทคโนโลยีชลบุรี(2,562)	3	58	1	20
ใหญ่	18. เทคโนโลยีภาคตะวันออก(6,192)	3	273	1	92
รวม		40	696	18	232

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการปรับปรุงขึ้นใช้ จากการศึกษามาตรฐานการศึกษา เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา กำหนดการประเมินคุณภาพ การศึกษาในรอบแรกไว้ 14 มาตรฐาน 53 ตัวบ่งชี้ และได้ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามตาม วิธีของ Likert's (Likert's Summated Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 39) จัดแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา กำหนดมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินภายนอกในรอบแรก 14 มาตรฐาน 53 ตัวบ่งชี้ แบ่งเป็น 3 ด้านตามมาตรฐาน ได้ดังนี้

1. มาตรฐานด้านผู้เรียน 7 มาตรฐาน จำนวน 22 ข้อ
2. มาตรฐานด้านกระบวนการ 3 มาตรฐาน จำนวน 21 ข้อ
3. มาตรฐานด้านปัจจัย 4 มาตรฐาน จำนวน 10 ข้อ

แบบสอบถามเรื่องความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี รวมจำนวนทั้งสิ้น 53 ข้อ ซึ่งมีลักษณะคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) ตามแนวคิดของ Likert's คือ

5	คะแนน	หมายถึง	มีความพร้อมมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	มีความพร้อมมาก
3	คะแนน	หมายถึง	มีความพร้อมปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	มีความพร้อมน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	มีความพร้อมน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended) ทั้ง 3 ด้าน คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

3.2.1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ และกรอบแนวความคิด

3.2.1.2 สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง

3.2.1.3 แบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อตรวจสอบ และนำไปปรับปรุงแก้ไข

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.2.2.1 หลังจากปรับปรุงแบบสอบถามอย่างละเอียดแล้ว เพื่อให้แบบสอบถามชุดนี้มีความเชื่อมั่น (Reliability) สำหรับการวิจัยจึงนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนเทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

3.2.2.2 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วไปหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ของ Cronbach (1990 : 202–204) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.95 ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\text{Sum}S_{items}^2}{S_{total}^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	k	แทน จำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งหมด
	$\text{Sum}S_{items}^2$	แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	S_{total}^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนแบบสอบถามทั้งหมด

3.2.2.3 นำแบบสอบถามที่ได้ทดลองใช้แล้วทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ทำเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.3.1 ผู้วิจัยทำบันทึกเสนอขอให้งานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร และครูผู้สอนของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี จำนวน 18 โรงเรียน

3.3.2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามไปยังผู้บริหาร และครูผู้สอนของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี จำนวน 18 โรงเรียน ด้วยตนเองจำนวน 250 ฉบับ และได้รับกลับคืนจำนวน 250 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 โดยมีรายละเอียด ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 แสดงระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขนาด โรงเรียน	ชื่อโรงเรียน	วัน/เดือน/ปี (แจกแบบสอบถาม)	วัน/เดือน/ปี (รับแบบสอบถาม)
เล็ก	1. วิศวกรรมแหลมฉบัง	16 / 1 / 45	8 / 2 / 45
เล็ก	2. จอมเทียนบริหารธุรกิจ	15 / 1 / 45	1 / 2 / 45
กลาง	3. พณิชยการตะวันออก	18 / 12 / 44	2 / 1 / 45
กลาง	4. ไทยบูรพาบริหารธุรกิจและเทคโนโลยี	18 / 12 / 44	8 / 1 / 45
กลาง	5. พัทยาพณิชยการ	11 / 1 / 45	31 / 1 / 45
กลาง	6. เมืองชลพณิชยการ	18 / 12 / 44	2 / 1 / 45
กลาง	7. ชลบุรีบริหารธุรกิจและเทคโนโลยี	18 / 12 / 44	14 / 2 / 45
กลาง	8. พณิชยการชลบุรี	17 / 1 / 44	14 / 2 / 45
กลาง	9. พัทยาบริหารธุรกิจ	11 / 1 / 45	31 / 1 / 45
กลาง	10. ชลพณิชยการ	18 / 12 / 44	2 / 1 / 45
กลาง	11. เทคนิคพณิชยการสัตหีบ	15 / 1 / 45	1 / 2 / 45
กลาง	12. ไทยเบญจบริหารธุรกิจชลบุรี	18 / 12 / 44	2 / 1 / 45
กลาง	13. ดาราสมุทรบริหารธุรกิจ	6 / 12 / 44	6 / 15 / 44
ใหญ่	14. เทคโนโลยีแหลมฉบัง	16 / 11 / 45	8 / 2 / 45
ใหญ่	15. เทคโนโลยีศรีราชา	15 / 1 / 45	1 / 2 / 45
ใหญ่	16. อักษรเทคโนโลยีพัทยา	11 / 1 / 45	31 / 1 / 45
ใหญ่	17. เทคโนโลยีชลบุรี	18 / 12 / 44	21 / 12 / 44
ใหญ่	18. เทคโนโลยีภาคตะวันออก	11 / 1 / 45	31 / 1 / 45

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

3.4.1 ตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละฉบับ

3.4.2 ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

3.4.3 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยใช้ค่าร้อยละ

3.4.4 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ตามวัตถุประสงค์ โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.4.5 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 โดยใช้ค่าความถี่

ดังนี้

การวิเคราะห์และแปลผลของค่าเฉลี่ยที่คำนวณเป็น 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์

4.50 - 5.00	หมายถึง	มีความพร้อมอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	มีความพร้อมอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	มีความพร้อมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.5.1 สูตรสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1.1 ค่าร้อยละ

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนของผู้ตอบในข้อนั้น}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$

3.5.1.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) (Lyman Ott. 1993 : 71)

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n f_i x_i}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum_{i=1}^n f_i x_i$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด, $i = 1, 2, 3, 4, \dots, n$

n แทน จำนวนข้อมูล

3.5.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร

(Lyman Ott. 1993 : 85)

$$\text{S.D.} = \sqrt{\frac{n \sum_{i=1}^n f_i x_i^2 - \left(\sum_{i=1}^n f_i x_i \right)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มประชากร
	$\sum_{i=1}^n f_i x_i$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum_{i=1}^n f_i x_i^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง
	f_i	แทน	ค่าความถี่ของคะแนนตัวที่ i
	x_i	แทน	ค่าของคะแนนตัวที่ i

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี และจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินภายนอกในรอบแรก 14 มาตรฐาน 53 ตัวบ่งชี้

การวิเคราะห์ข้อมูลจัดเสนอเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็นผู้บริหาร และครูผู้สอน จำแนกตาม วุฒิการศึกษา, ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะใน 3 ด้าน คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย

สำหรับรายละเอียดของแต่ละตอนมีดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งเป็นผู้บริหารและครูผู้สอน ผู้วิจัยแยกวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์เป็นรายข้อ ซึ่งประกอบด้วยวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาความถี่และร้อยละ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ(%)
ตำแหน่ง		
ผู้บริหาร	18	7.2
ครูผู้สอน	232	92.8
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	221	88.40
ปริญญาโท	29	11.60
ประสบการณ์การทำงาน		
1 – 5 ปี	91	36.40
6 – 10 ปี	89	35.60
10 ปีขึ้นไป	70	28.00
ขนาดของโรงเรียน		
ขนาดเล็ก	7	2.80
ขนาดกลาง	96	38.40
ขนาดใหญ่	147	58.70

จากตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างซึ่งแบ่งเป็นผู้บริหารคิดเป็นร้อยละ 7.20 และครูผู้สอนคิดเป็นร้อยละ 92.80

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษาพบว่า มีวุฒิศึกษาระดับปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 88.40 และมีวุฒิกศึกษาระดับปริญญาโทคิดเป็นร้อยละ 11.60

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์การทำงานพบว่า มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 1 – 5 ปีคิดเป็นร้อยละ 36.40 มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 6 – 10 ปีคิดเป็นร้อยละ 35.60 และมีประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 28.00

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามขนาดของโรงเรียนพบว่า มีโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 2.80, 38.40 และ 58.70 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพ ภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก
ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X})
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ในภาพรวม ดังนี้

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมเพื่อรับการ
ประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ในภาพรวม

มาตรฐาน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
1. ด้านผู้เรียน	3.57	0.46	มาก
2. ด้านกระบวนการ	3.72	0.51	มาก
3. ด้านปัจจัย	3.82	0.52	มาก
รวม	3.67	0.45	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่าโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี มีความพร้อมเพื่อ
รับการประกันคุณภาพภายนอกในภาพรวม และรายด้าน มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =
3.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มาตรฐานด้านปัจจัยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (\bar{X} = 3.82)
รองลงมาคือมาตรฐานด้านกระบวนการ (\bar{X} = 3.72) ส่วนมาตรฐานด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ
มาตรฐานด้านผู้เรียน (\bar{X} = 3.57)

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี : มาตรฐานด้านผู้เรียน

มาตรฐานด้านผู้เรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
1. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	3.48	0.59	ปานกลาง
4. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์	3.29	0.56	ปานกลาง
5. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	3.38	0.55	ปานกลาง
6. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	3.28	0.64	ปานกลาง
9. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	3.62	0.57	มาก
10. ผู้เรียนมีสุนทรีย์ สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี	3.92	0.56	มาก
12. ผู้เรียนมีสุนทรีย์ภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา	3.94	0.73	มาก
รวม	3.57	0.46	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่าโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ในมาตรฐานด้านผู้เรียน มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.28-3.94 ซึ่งมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก 3 มาตรฐาน และระดับปานกลาง 4 มาตรฐาน สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือมาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรีย์ภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมาคือมาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุนทรีย์ สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี ($\bar{X} = 3.62$) ส่วนมาตรฐานด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.28$)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี : มาตรฐานด้านกระบวนการ

มาตรฐานด้านกระบวนการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
13. สถานศึกษามีการจัดองค์กร/โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา	3.80	0.58	มาก
14. สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา	3.66	0.67	มาก
18. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.67	0.54	มาก
รวม	3.72	0.51	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่าโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ในมาตรฐานด้านกระบวนการ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.66-3.80 ซึ่งมีความพร้อมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 มาตรฐาน สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือมาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กร/โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา ($\bar{X} = 3.80$) รองลงมาคือมาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 3.67$) ส่วนมาตรฐานด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา ($\bar{X} = 3.66$)

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี : มาตรฐานด้านปัจจัย

มาตรฐานด้านปัจจัย	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
20. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ	3.90	0.67	มาก
22. ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.78	0.57	มาก
24. ครูมีวุฒิ/ความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ และมีครูเพียงพอ	3.80	0.63	มาก
25. สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	3.76	0.66	มาก
รวม	3.82	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่าโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ในมาตรฐานด้านปัจจัย มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.76-3.90 ซึ่งมีความพร้อมอยู่ในระดับมากทั้ง 4 มาตรฐาน สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือมาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.90$) รองลงมาคือมาตรฐานที่ 24 ครูมีวุฒิ/ความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ และมีครูเพียงพอ ($\bar{X} = 3.80$) ส่วนมาตรฐานด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมาตรฐานที่ 25 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.76$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ในภาพรวม ดังนี้

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ในภาพรวม

ขนาดของโรงเรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
1. ขนาดเล็ก	3.83	0.35	มาก
2. ขนาดกลาง	3.52	0.44	มาก
3. ขนาดใหญ่	3.77	0.43	มาก
รวม	3.70	0.56	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่าโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ในภาพรวม มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอกอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.83$) รองลงมาคือโรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 3.77$) ส่วนโรงเรียนขนาดกลางมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.52$)

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ที่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก : มาตรฐานด้านผู้เรียน

มาตรฐานด้านผู้เรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
1. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	3.50	0.63	มาก
4. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์	3.33	0.43	ปานกลาง
5. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	3.29	0.49	ปานกลาง
6. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	3.19	0.60	ปานกลาง
9. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	4.07	0.47	มาก
10. ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี	4.46	0.59	มาก
12. ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา	4.29	0.76	มาก
รวม	3.77	0.43	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่าโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ที่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ในมาตรฐานด้านผู้เรียน มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.19-4.46 ซึ่งมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก 3 มาตรฐาน และระดับปานกลาง 4 มาตรฐาน สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือมาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี ($\bar{X} = 4.46$) รองลงมาคือมาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา ($\bar{X} = 4.29$) ส่วนมาตรฐานด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.19$)

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ที่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก : มาตรฐานด้านกระบวนการ

มาตรฐานด้านกระบวนการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
13. สถานศึกษามีการจัดองค์กร/โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา	3.46	0.41	ปานกลาง
14. สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา	2.86	0.59	ปานกลาง
18. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.92	0.43	มาก
รวม	3.54	0.32	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่าโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ที่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ในมาตรฐานด้านกระบวนการ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.46-3.92 ซึ่งมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก 1 มาตรฐาน และระดับปานกลาง 2 มาตรฐาน สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือมาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 3.92$) รองลงมาคือมาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กร/โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา ($\bar{X} = 3.46$) ส่วนมาตรฐานด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา ($\bar{X} = 2.86$)

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ที่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก : มาตรฐานด้านปัจจัย

มาตรฐานด้านปัจจัย	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
20. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ	3.81	0.42	มาก
22. ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.76	0.66	มาก
24. ครูมีวุฒิ/ความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ และมีครูเพียงพอ	4.07	0.45	มาก
25. สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	3.71	0.76	มาก
รวม	3.83	0.50	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่าโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ที่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ในมาตรฐานด้านปัจจัย มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.71-4.07 ซึ่งมีความพร้อมอยู่ในระดับมากทั้ง 4 มาตรฐาน สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มาตรฐานที่ 24 ครูมีวุฒิ/ความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ และมีครูเพียงพอ ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมาคือมาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.81$) ส่วนมาตรฐานด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมาตรฐานที่ 25 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.71$)

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ที่เป็นโรงเรียนขนาดกลาง : มาตรฐานด้านผู้เรียน

มาตรฐานด้านผู้เรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
1. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	3.28	0.54	ปานกลาง
4. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์	3.17	0.49	ปานกลาง
5. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	3.20	0.50	ปานกลาง
6. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	3.14	0.62	ปานกลาง
9. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	3.46	0.54	ปานกลาง
10. ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี	3.79	0.59	มาก
12. ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา	3.91	0.82	มาก
รวม	3.42	0.43	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.10 พบว่าโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ที่เป็นโรงเรียนขนาดกลาง มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ในมาตรฐานด้านผู้เรียน มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.14-3.91 ซึ่งมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก 2 มาตรฐาน และระดับปานกลาง 5 มาตรฐาน สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือมาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา ($\bar{X} = 3.91$) รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี ($\bar{X} = 3.79$) ส่วนมาตรฐานด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.14$)

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ที่เป็นโรงเรียนขนาดกลาง : มาตรฐานด้านกระบวนการ

มาตรฐานด้านกระบวนการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
13. สถานศึกษามีการจัดองค์กร/โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา	3.65	0.57	มาก
14. สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา	3.40	0.66	ปานกลาง
18. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.55	0.55	มาก
รวม	3.57	0.50	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่าโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ที่เป็นโรงเรียนขนาดกลาง มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ในมาตรฐานด้านกระบวนการ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.40-3.65 ซึ่งมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก 2 มาตรฐาน และระดับปานกลาง 1 มาตรฐาน สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือมาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กร/โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา ($\bar{X} = 3.65$) รองลงมาคือมาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 3.55$) ส่วนมาตรฐานด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา ($\bar{X} = 3.40$)

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ที่เป็นโรงเรียนขนาดกลาง : มาตรฐานด้านปัจจัย

มาตรฐานด้านปัจจัย	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
20. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ	3.75	0.74	มาก
22. ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.58	0.56	มาก
24. ครูมีวุฒิ/ความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ และมีครูเพียงพอ	3.61	0.67	มาก
25. สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	3.60	0.64	มาก
รวม	3.64	0.53	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่าโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ที่เป็นโรงเรียนขนาดกลาง มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ในมาตรฐานด้านปัจจัย มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.58-3.75 ซึ่งมีความพร้อมอยู่ในระดับมากทั้ง 4 มาตรฐาน สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือมาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.75$) รองลงมาคือมาตรฐานที่ 24 ครูมีวุฒิ/ความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ และมีครูเพียงพอ ($\bar{X} = 3.61$) ส่วนมาตรฐานด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมาตรฐานที่ 22 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 3.58$)

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ที่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ : มาตรฐานด้านผู้เรียน

มาตรฐานด้านผู้เรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
1. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	3.60	0.59	มาก
4. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์	3.37	0.60	ปานกลาง
5. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	3.51	0.55	มาก
6. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	3.38	0.64	ปานกลาง
9. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	3.70	0.56	มาก
10. ผู้เรียนมีสุนทรีย์ สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี	3.98	0.53	มาก
12. ผู้เรียนมีสุนทรีย์ภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา	3.95	0.66	มาก
รวม	3.65	0.46	มาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่าโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ที่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ในมาตรฐานด้านผู้เรียน มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.37-3.98 ซึ่งมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก 5 มาตรฐาน และระดับปานกลาง 2 มาตรฐาน สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือมาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุนทรีย์ สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี ($\bar{X} = 3.98$) รองลงมาคือมาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรีย์ภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา ($\bar{X} = 3.95$) ส่วนมาตรฐานด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 3.37$)

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ที่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ : มาตรฐานด้านกระบวนการ

มาตรฐานด้านกระบวนการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
13. สถานศึกษามีการจัดองค์กร/โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา	3.91	0.57	มาก
14. สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา	3.82	0.62	มาก
18. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.74	0.53	มาก
รวม	3.82	0.51	มาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่าโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ที่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ในมาตรฐานด้านกระบวนการ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.74-3.91 ซึ่งมีความพร้อมอยู่ในระดับมากทั้ง 3 มาตรฐาน สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือมาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กร/โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา ($\bar{X} = 3.91$) รองลงมาคือมาตรฐานที่ 14 สถานศึกษา ส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา ($\bar{X} = 3.82$) ส่วนมาตรฐานด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 3.74$)

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ที่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ : มาตรฐานด้านปัจจัย

มาตรฐานด้านปัจจัย	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม
20. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ	4.00	0.62	มาก
22. ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.91	0.54	มาก
24. ครูมีวุฒิ/ความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ และมีครูเพียงพอ	3.90	0.58	มาก
25. สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	3.87	0.65	มาก
รวม	3.93	0.49	มาก

จากตารางที่ 4.15 พบว่าโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ที่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ในมาตรฐานด้านปัจจัย มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.87-4.00 ซึ่งมีความพร้อมอยู่ในระดับมากทั้ง 4 มาตรฐาน สำหรับรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือมาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมาคือมาตรฐานที่ 22 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 3.91$) ส่วนมาตรฐานด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมาตรฐานที่ 25 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.87$)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะใน 3 ด้าน คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐาน ด้านปัจจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะใน 3 ด้าน คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย ได้ทำการวิเคราะห์โดยค่าความถี่ ดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 แสดงข้อเสนอแนะใน 3 ด้าน คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
มาตรฐานด้านผู้เรียน	
1. ผู้เรียนยังขาดความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม	15
2. ผู้เรียนมีระเบียบวินัยในตนเองน้อยลง	10
3. ผู้เรียนมีคุณธรรมและจริยธรรมน้อยลง	10
4. ผู้เรียนขาดความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย	5
มาตรฐานด้านกระบวนการ	
1. ครูผู้สอนยังไม่สามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้ครบทุกวิชา	15
2. ครูใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนน้อย	15
3. ครูผู้สอนต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถอยู่เสมอ	10
มาตรฐานด้านปัจจัย	
1. ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำที่ดี	10
2. ผู้บริหารใช้หลักประชาธิปไตยในการบริหารงานน้อย	10

จากตารางที่ 4.16 พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะรวมทั้ง 3 ด้าน ดังนี้คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุดคือ ผู้เรียนยังขาดความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม รองลงมาคือผู้เรียนมีระเบียบวินัยในตนเองน้อยลง และผู้เรียนมีคุณธรรมและจริยธรรมน้อยลง สำหรับข้อเสนอแนะที่มีความถี่ต่ำสุดคือ ผู้เรียนขาดความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย

มาตรฐานด้านกระบวนการ ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุดคือ ครูผู้สอนยังไม่สามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้ครบทุกวิชา และครูใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนน้อย รองลงมาคือครูผู้สอนต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถอยู่เสมอ

มาตรฐานด้านปัจจัย ข้อเสนอแนะที่มีความถี่เท่ากันคือ ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำที่ดี และผู้บริหารใช้หลักประชาธิปไตยในการบริหารงานน้อย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี” ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

5.1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ในปีการศึกษา 2544 จำนวน 18 โรงเรียน ซึ่งมีผู้บริหารจำนวน 40 คน และครูผู้สอนจำนวน 696 คน รวมทั้งหมดจำนวน 736 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหาร และครูผู้สอนของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ในปีการศึกษา 2544 จำนวน 18 โรงเรียน โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 39-43) และวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำนวน 250 คน แบ่งเป็นผู้บริหารจำนวน 18 คน และครูผู้สอนจำนวน 232 คน

5.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการปรับปรุงขึ้นใช้ตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา กำหนดการประเมินคุณภาพการศึกษาในรอบแรกไว้ 3 ด้าน คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย 14 มาตรฐาน 53 ตัวบ่งชี้ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ (Checklist) ถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ถามเกี่ยวกับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา กำหนดมาตรฐานเพื่อการประเมินภายนอกในรอบแรก 14 มาตรฐาน 53 ตัวบ่งชี้ จำนวน 53 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Open-ended) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ ทั้ง 3 ด้าน คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย

สำหรับการหาคุณภาพของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหาร และครูผู้สอนโรงเรียนเทคโนโลยีภาคตะวันออก ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) ของ Cronbach (1990 : 202-204) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.95

5.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามด้วยตนเองไปยังโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี จำนวน 18 โรงเรียน ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด 250 ฉบับ ได้รับคืนมา 250 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

5.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
4. ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะใน 3 ด้าน คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าความถี่

5.1.6 ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็นผู้บริหารจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 ครูผู้สอนจำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 92.8
2. กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวุฒิการศึกษา ดังนี้ ระดับปริญญาตรี จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 88.4 ระดับปริญญาโท จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 11.6
3. กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ดังนี้ ประสบการณ์การทำงานระหว่าง 1-5 ปี จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 36.4 ประสบการณ์การทำงานระหว่าง 6-10 ปี จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 35.6 ประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไป จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0
4. กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ดังนี้ โรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.80 โรงเรียนขนาดกลางมีจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 38.40 และโรงเรียนขนาดใหญ่มีจำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 58.70

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ในภาพรวม พบว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. มาตรฐานด้านผู้เรียน มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า มาตรฐานที่มีความพร้อมสูงสุดคือมาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือมาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก สำหรับมาตรฐานที่มีความพร้อมต่ำสุดคือมาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง
2. มาตรฐานด้านกระบวนการ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย มาตรฐานพบว่า มาตรฐานที่มีความพร้อมสูงสุดคือมาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กร/โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือมาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก สำหรับมาตรฐานที่มีความพร้อมต่ำสุดคือมาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก

3. มาตรฐานด้านปัจจัย มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า มาตรฐานที่มีความพร้อมสูงสุดคือมาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือมาตรฐานที่ 24 ครูมีวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ และมีครูเพียงพอ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก สำหรับมาตรฐานที่มีความพร้อมต่ำสุดคือมาตรฐานที่ 25 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียน และท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ในภาพรวม พบว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียนพบว่า

โรงเรียนขนาดเล็ก มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย มีดังนี้

1. มาตรฐานด้านผู้เรียน มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า มาตรฐานที่มีความพร้อมสูงสุดคือมาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุนทรีย์ สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือมาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรีย์ภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก สำหรับมาตรฐานที่มีความพร้อมต่ำสุด แต่มีความพร้อมอยู่ในระดับมากคือมาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

2. มาตรฐานด้านกระบวนการ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า มาตรฐานที่มีความพร้อมสูงสุดคือมาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือมาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กร/โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจรให้บรรลุเป้าหมาย มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับมาตรฐานที่มีความพร้อมต่ำสุดคือมาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง

3. มาตรฐานด้านปัจจัย มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า มาตรฐานที่มีความพร้อมสูงสุดคือมาตรฐานที่ 24 ครูมีวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือมาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก

สำหรับมาตรฐานที่มีความพร้อมต่ำสุด แต่มีความพร้อมอยู่ในระดับมากคือมาตรฐานที่ 25 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้

โรงเรียนขนาดกลาง มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย มีดังนี้

1. มาตรฐานด้านผู้เรียน มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า มาตรฐานที่มีความพร้อมสูงสุดคือมาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือมาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก สำหรับมาตรฐานที่มีความพร้อมต่ำสุดคือมาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง

2. มาตรฐานด้านกระบวนการ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า มาตรฐานที่มีความพร้อมสูงสุดคือมาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กร/โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมาย มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือมาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก สำหรับมาตรฐานที่มีความพร้อมต่ำสุดคือมาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง

3. มาตรฐานด้านปัจจัย มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า มาตรฐานที่มีความพร้อมสูงสุดคือมาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือมาตรฐานที่ 24 ครูมีวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก สำหรับมาตรฐานที่มีความพร้อมต่ำสุด แต่มีความพร้อมอยู่ในระดับมากคือมาตรฐานที่ 22 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย มีดังนี้

1. มาตรฐานด้านผู้เรียน มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า มาตรฐานที่มีความพร้อมสูงสุดคือมาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือมาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก สำหรับมาตรฐานที่มีความพร้อมต่ำสุดคือมาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจรรย์ญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง

2. มาตรฐานด้านกระบวนการ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า มาตรฐานที่มีความพร้อมสูงสุดคือมาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กร/โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมาย มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือมาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก สำหรับมาตรฐานที่มีความพร้อมต่ำสุดคือมาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก

3. มาตรฐานด้านปัจจัย มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า มาตรฐานที่มีความพร้อมสูงสุดคือมาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือมาตรฐานที่ 22 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก สำหรับมาตรฐานที่มีความพร้อมต่ำสุด แต่มีความพร้อมอยู่ในระดับมากคือมาตรฐานที่ 25 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะใน 3 ด้าน คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย พบว่า

1. มาตรฐานด้านผู้เรียน ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุดคือ ผู้เรียนยังขาดความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม รองลงมาคือ ผู้เรียนมีระเบียบวินัยในตนเองน้อยลง และผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมน้อยลง สำหรับข้อเสนอแนะที่มีความถี่ต่ำสุดคือ ผู้เรียนขาดความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย

2. มาตรฐานด้านกระบวนการ ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุดคือ ครูผู้สอนยังไม่สามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้ครบทุกวิชา และครูใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนน้อย รองลงมาคือ ครูผู้สอนต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถอยู่เสมอ

3. มาตรฐานด้านปัจจัย ข้อเสนอแนะที่มีความถี่เท่ากันคือ ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำที่ดี และผู้บริหารใช้หลักประชาธิปไตยในการบริหารงานน้อย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการ และ มาตรฐานด้านปัจจัย อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก โดยภาพรวม มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีดังนี้

1. มาตรฐานด้านผู้เรียน

โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ในมาตรฐานด้านผู้เรียน มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า มาตรฐานที่มีความพร้อมสูงสุดคือมาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดแทรกด้านศิลปะ การดนตรี และการเล่นกีฬา เสริมในหลักสูตร หรือจัดเสริมนอกเหนือหลักสูตร เพื่อเสริมสร้างลักษณะนิสัย ผู้เรียนให้มีความอ่อนโยน รักสามัคคี รู้จักแพ้ รู้จักชนะ ทำให้ผู้เรียนนำกิจกรรมที่จัดเสริมให้นี้ประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตจริงได้ สอดคล้องกับแนวคิดของกิตติมา ปรีดีติลล (อ้างใน กฤษณา เสนาวงษ์. 2544 : 88-

89) กล่าวว่า กิจกรรมที่จัดขึ้นด้วยความร่วมมือของนักศึกษา เพื่อสนองความต้องการและความสนใจอันเป็นทางเสริมสร้างประสบการณ์ และพัฒนาการด้านต่าง ๆ กิจกรรมที่จัดขึ้นอาจจะไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมในห้องเรียน แต่อาจมีกิจกรรมบางอย่างที่ช่วยเสริมกิจกรรมในห้องเรียนให้มีคุณค่าและประโยชน์มากขึ้น กิจกรรมนักเรียนส่วนมากจัดนอกห้องเรียน มีบรรยากาศเป็นกันเองโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติงานร่วมด้วย

รองลงมาคือมาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้เรียนในกลุ่มอาชีวศึกษาเป็นเยาวชนที่พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ เป็นเยาวชนที่สำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้ใหญ่ที่ทำงานแล้ว เป็นผู้ว่างงาน เป็นผู้ประสงค์จะเปลี่ยนงานเปลี่ยนอาชีพ ซึ่งผู้เรียนกลุ่มอาชีวศึกษานี้จะมีความแตกต่างกันไปตามสาขาวิชาและระดับการศึกษา สะท้อนให้เห็นได้ว่าผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านร่างกายและจิตใจเหมาะสมกับวัย สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญเนตร ห่องตรง (2543 : 109) ที่ศึกษาเกี่ยวกับแนวโน้มการจัดการอาชีวศึกษาเอกชนของสถานศึกษาเอกชนในทศวรรษหน้า ในเรื่องคุณภาพของนักเรียนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา สรุปว่าโรงเรียนเอกชนจัดแผนการเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานด้วยการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และพัฒนาคุณภาพการศึกษาเอกชนให้มีความเป็นเลิศ สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริง และสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี โดยนักเรียนโรงเรียนเอกชนได้รับการพัฒนาให้มีคุณลักษณะที่ดีทั้งด้านจิตใจ และสังคม ด้านสติปัญญา ด้านสุขภาพพลานามัย และด้านการประกอบอาชีพด้วยการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของคนทั้งทางด้านจิตใจ สติปัญญา ทักษะ และมีมือแรงงาน

สำหรับมาตรฐานที่มีความพร้อมต่ำสุดคือ มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้เรียนกลุ่มอาชีวศึกษาจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่สูงนักหรือค่อนข้างต่ำ จึงทำให้ไม่มีความกระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้เพิ่มเติมสอดคล้องกับสนทนา เขมวิรัตน์ (2542 : 82) ที่พบว่านิสัยทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. มาตรฐานด้านกระบวนการ

โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ในมาตรฐานด้านกระบวนการ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า มาตรฐานที่มีความพร้อมสูงสุดคือมาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กร/โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา

มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดรูปแบบองค์กร ได้อย่างเป็นระบบ เพื่อการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของจุมพล พูลภัทรชีวัน (2532 : 181-183) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลสัมฤทธิ์ผลของโรงเรียนเอกชนในปี 2532 พบว่าระบบการบริหารโรงเรียนและบริหารบุคลากรเป็นปัจจัยหลักต่อผลสัมฤทธิ์ของการศึกษาโดยทั่วไป โรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงมีครูมีวุฒิสูง (ปริญญาตรี) และสอนตรงตามสาขาที่เรียนมา ได้เงินเดือนตามวุฒิ และโรงเรียนมีโอกาสคัดเลือกครูตามที่ต้องการ และสอดคล้องกับสมพงษ์ เกษมสัน (2526 : 181-182) กล่าวไว้ว่า เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานให้ได้ผลสูงสุด โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในกรุงเทพฯ ควรจัดให้มีการวางแผนงาน/โครงการพัฒนาเป็นลายลักษณ์อักษร

รองลงมาคือมาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจะต้องมีความรู้ ความสามารถในทางทฤษฎี และการปฏิบัติ เพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ หรือสามารถศึกษาต่อระดับสูงได้เท่าเทียมกับผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาของภาครัฐ ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้แสดงมากขึ้นจึงจะทำให้เป็นผู้สำเร็จการศึกษาตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2537 (2539 : 54) ได้กล่าวว่า การปฏิบัติการเรียนการสอนให้เกิดผลนั้น ครูผู้สอนต้องมีความมุ่งมั่นที่จะนำวิธีการพัฒนาผู้เรียนที่เลือกแล้วมาปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ โดยครูจะต้องลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดในวิธีการที่เลือกด้วยตนเอง จนเห็นผลเสียก่อน แล้วจึงสอนให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ โดยครูปฏิบัติไปพร้อมๆ กับผู้เรียน และสุดท้ายจึงส่งถ่ายวิธีการนั้นให้ ผู้เรียนปฏิบัติเอง โดยครูเพียงชี้แนะหรืออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติของผู้เรียนเป็นไปตามขั้นตอน

สำหรับมาตรฐานที่มีความพร้อมต่ำสุด แต่มีความพร้อมอยู่ในระดับมากคือมาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีการกระจายสถานศึกษาเข้าถึงชุมชนและประชาชนมากขึ้น โดยการนำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนช่วยมากขึ้น การจัดการศึกษาที่มีความเป็นอิสระมากขึ้น มีการนำทรัพยากรบุคคลในชุมชนและในท้องถิ่นมาร่วมจัดการศึกษา จัดทำหลักสูตรมากขึ้น เพื่อให้ได้กำลังคนตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานในภาคอุตสาหกรรม และเพียงพอกับความต้องการของสังคม สอดคล้องกับจรรยาพร ธรณินทร์ (2542 : 10) กล่าวว่า ปรัชญาใหม่ของการปฏิรูปการศึกษาคือให้ทุกฝ่ายในสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยเฉพาะชุมชน ซึ่งปัจจุบันมีศูนย์

การเรียนรู้ชุมชนในลักษณะที่รัฐเป็นผู้จัดให้ แนวคิดใหม่ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน คือการให้ชุมชนรวมตัวกันเป็นชุมชนพึ่งตนเองในการพัฒนา ทุกด้านรวมทั้งการศึกษา

3. มาตรฐานด้านปัจจัย

โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพ ภายนอก ในมาตรฐานด้านปัจจัย มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า มาตรฐานที่มีความพร้อมสูงสุดคือมาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้กำหนดนโยบายและวางแผนบริหารโรงเรียนให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป เป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงต่อความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียน เป็นผู้วางแผนเกี่ยวกับอนาคตของโรงเรียน จึงอาจกล่าวได้ว่าผู้บริหารหรือผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียน นอกจากนี้ยังเป็นส่วนสำคัญในการทำให้ผู้ร่วมงานมีความพึงพอใจกับการทำงาน ซึ่งส่งผลให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าผู้ที่ขาดความพึงพอใจในการทำงาน สอดคล้องกับ Sergiovanni (1990 : 19-17) กล่าวว่าพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารจะเป็นส่วนช่วยสร้างความผูกพัน จะยกระดับคุณธรรม จริยธรรม และความประพฤติของผู้นำและผู้ตาม ช่วยสร้างความผูกพันกับสถาบัน มิใช่ตำแหน่งหน้าที่ แต่กระตุ้นให้ตระหนักถึงเป้าหมายหลักของสถาบัน อันจะนำมาซึ่งประสิทธิผลของการบริหารการศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Jang (1987 : 3020-A) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางภาวะผู้นำ พฤติกรรมติดต่อสื่อสารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษากับความพึงพอใจในงานของครู ผลการวิจัยพบว่า ถ้าผู้นำมีพฤติกรรมในการสนับสนุนอำนวยความสะดวกในการทำงานแก่ครู มีเป้าหมายชัดเจน ยอมรับความคิดเห็นของครูมากเพียงใด ก็จะทำให้ครูมีความพึงพอใจงานมากขึ้นเท่านั้น และยังสอดคล้องกับ Nongmak (1977 : 1371-A) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในงานของครูกับพฤติกรรมทางภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในประเทศไทย (จังหวัดสระบุรี) ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมของผู้บริหารที่มุ่งเน้นเป้าหมายของโรงเรียน และการเป็นผู้นำที่ให้การสนับสนุนมีความสัมพันธ์สูงกับความพึงพอใจในงานของครู และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Bass (อ้างใน อภิกันยา วัชรสฤณี. 2538 : 86) ที่พบว่าภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน และภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชา โดยอธิบายถึงลักษณะของผู้นำทั้ง 2 ประเภท คือ ผู้นำแบบแลกเปลี่ยนจะมีลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับผู้ตาม โดยผู้นำจะพิจารณาว่าอะไรคือสิ่งที่ผู้ใต้บังคับบัญชาต้องการจากการทำงานและพยายามให้เขาได้รับสิ่งนั้น ตรงที่ผลการปฏิบัติงานบรรลุความต้องการ และมีการแลกเปลี่ยนผลตอบแทนและสัญญาว่าจะให้ผลตอบแทนสำหรับ

ความพยายามที่เหมาะสม นอกจากนี้มีการตอบสนองความต้องการของผู้ได้บังคับบัญชานานเท่าที่เขาคงทำงานให้ลุล่วง สำหรับผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพจะเป็นผู้นำที่ทำให้ผู้ตามยกย่องศรัทธา ยอมรับ และสามารถกระตุ้นให้ผู้ตามทำงานมากกว่าปกติ โดยผู้นำสามารถเปลี่ยนสภาพผู้ตามให้เกิดความรู้สึกเห็นความสำคัญและคุณค่าของผลงานที่จะออกมา

รองลงมาคือมาตรฐานที่ 24 ครูมีวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ และมีครูเพียงพอ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพตรงตามเป้าหมายของหลักสูตรนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการแต่ประการที่สำคัญที่สุดคือครูผู้สอน เพราะคุณลักษณะและพฤติกรรมต่างๆ ของครูผู้สอนจะส่งผลอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดี หรือ “แม่พิมพ์” แก่ผู้เรียนได้สอดคล้องกับ มนัส หันนาคินทร์ (อ้างใน จันจระ กอบโกย, 2541 : 131) กล่าวว่า งานสำคัญของโรงเรียนคือการให้การศึกษาแก่นักเรียน ผู้ที่จะให้การศึกษาแก่นักเรียนก็คือครู ครูเป็นผู้ที่ทำงานอันมีผลโดยตรงต่อชีวิตความเป็นไปของนักเรียน การเป็นครูนั้นไม่ใช่อยู่ที่วุฒิหรือปริญญา หรือมีประสบการณ์ในการสอนมาเป็นเวลานาน หากแต่ครูจะต้องเป็นผู้ชี้แนะแนวทางที่ดีในด้านศีลธรรมและจริยธรรม หรือเป็นผู้ยกระดับวิญญาณมนุษย์

สำหรับมาตรฐานที่มีความพร้อมต่ำสุด แต่มีความพร้อมอยู่ในระดับมากคือมาตรฐานที่ 25 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีส่วนกำหนดหลักสูตรขึ้นใช้ได้ โดยจะต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสภาพท้องถิ่นจึงจะทำให้หลักสูตรที่เปิดนั้นเป็นประโยชน์กับแรงงานของท้องถิ่นนั้นด้วย สอดคล้องกับวิชัย ราษฎร์ศิริ (อ้างใน ทวีกุลแก้ว, 2535 : 159) ได้กล่าวถึงผลดีของการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นว่า เพื่อให้ได้หลักสูตรที่เหมาะสมกับความต้องการของบุคคล สังคม และท้องถิ่น อันจะก่อให้เกิดกุศลแก่เยาวชนทั้งในด้านการพัฒนาการ และความเจริญก้าวหน้าในชีวิตประจำวัน ประกอบกับสถานศึกษาต้องมีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้นจะต้องฝึกให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ ได้แสดงความคิดความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ องค์ประกอบที่สำคัญที่จะช่วยเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชามากยิ่งขึ้น คือ สื่อ สอดคล้องกับภิญโญ สาร (2521 : 247-248) ให้ความหมายไว้ว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุทุกชนิดที่นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น แบบเรียน หนังสืออ่านประกอบ รูปภาพ แผนที่ ลูกโลก แผนภูมิ รูปหุ่นเหมือนจริง และยังสอดคล้องกับเอกชัย กี่สุขพันธ์ (2527 : 161) กล่าวสรุปได้ว่า สื่อการสอน หมายถึงอุปกรณ์ต่างๆ ที่มีส่วนช่วยพัฒนาการเรียนของนักเรียนหรือการสอนของครูให้ดีขึ้น โดยแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือ วารสาร เอกสารต่าง ๆ ที่จัดพิมพ์ขึ้น

และสื่อที่ไม่เป็นสิ่งพิมพ์ ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์โสตทัศนศึกษา เครื่องมือต่างๆ เช่น เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายฟิล์มสตริป เครื่องฉายภาพยนตร์เป็นต้น และยังสอดคล้องกับนิพนธ์ กิनावงศ์ (อ้างใน จันจระ กอบโกย. 2541 : 139) ที่กล่าวว่า การนำอุปกรณ์การศึกษาและเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสนใจในการเรียนมากขึ้น และยังสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ (อ้างใน ทวี กุลแก้ว. 2535 : 163) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน เป็นองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์สูงกับคุณภาพหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เป็นอย่างยิ่ง

2. ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามขนาด ของโรงเรียน มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน มีดังนี้

โรงเรียนขนาดเล็ก มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย มีดังนี้

1. มาตรฐานด้านผู้เรียน

โรงเรียนขนาดเล็ก มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ในมาตรฐาน ด้านผู้เรียน มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่ามาตรฐานที่มีความพร้อมสูงสุดคือมาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขนาดเล็กมีผู้เรียนอยู่ในกลุ่มวัยเดียวกันกับโรงเรียนขนาดกลางและ ขนาดใหญ่ แต่จะแตกต่างกันที่จำนวนผู้เรียนเท่านั้น ดังนั้นจึงทำให้ผู้เรียนกลุ่มนี้อยู่ในช่วงที่ เป็นวัยที่เจริญเติบโตจากวัยรุ่นไปจนถึงวัยผู้ใหญ่ ทำให้มีพัฒนาการทางด้านร่างกายและจิตใจ ที่เหมาะสม สอดคล้องกับบุญเนตร ห่องตรง (2543 : 109) ที่ศึกษาเกี่ยวกับแนวโน้มการจัดการ อาชีวศึกษาเอกชนของสถานศึกษาในทศวรรษหน้า ในเรื่องนักเรียนโรงเรียนเอกชนได้รับการ พัฒนาให้มีคุณลักษณะที่ดีทั้งด้านจิตใจ และสังคม ด้านสติปัญญา ด้านสุขภาพพลานามัย

รองลงมาคือมาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมเสริมสร้างลักษณะ นิสัยที่ดี มีความอ่อนโยน สุภาพ โดยการนำเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับด้านศิลปะ ดนตรี และ การเล่นกีฬา เข้ามาในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับ Packwood (อ้างใน กฤษณา เสนาวงษ์. 2544 : 88-89) กล่าวว่า กิจกรรมนักศึกษาช่วยพัฒนานักศึกษาในสิ่งที่ไม่อาจจัดหรือ สอนในห้องเรียนได้ และยังเป็นเครื่องช่วยให้นักศึกษาได้เติบโตเป็นพลเมืองดีในสังคม

ประชาธิปไตย ตามความมุ่งหมายของกิจกรรมนักศึกษาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทั้งตัวบุคคลและความรับผิดชอบต่อสังคม

สำหรับมาตรฐานที่มีความพร้อมต่ำสุด แต่มีความพร้อมอยู่ในระดับมากคือมาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ซึ่งส่งผลต่อผลการเรียนด้วย สอดคล้องกับวรศักดิ์ เพียรชอบ และศิลาปะชัย สุวรรณธาดา (อ้างใน สมจิต ปิยะมาตา. 2528 : 47) ได้ทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพกับวุฒิภาวะ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ผลปรากฏว่า สมรรถภาพทางกายจะเพิ่มขึ้นตามอายุ น้ำหนัก ส่วนสูง, สมรรถภาพทางกายกับวุฒิภาวะมีความสัมพันธ์กันสูง และสมรรถภาพทางกายกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กันต่ำ และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Scheerens and Pelgrum (1989 : 789-799) พบว่า พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. มาตรฐานด้านกระบวนการ

โรงเรียนขนาดเล็ก มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ในมาตรฐานด้านกระบวนการ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า มาตรฐานที่มีความพร้อมสูงสุดคือมาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนผู้เรียนน้อยจึงทำให้ครูผู้สอนสามารถดูแลเอาใจใส่ได้อย่างทั่วถึง สอดคล้องกับเกณฑ์วิชาชีพครู ของคุรุสภา พ.ศ. 2537 (2539 : 13) ที่กล่าวว่า การพัฒนาผู้เรียน เป็นการใช้ความพยายามอย่างเต็มความสามารถของครู ที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด ตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการ โดยการวิเคราะห์ วินิจฉัยปัญหา ความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนที่จะให้ผลดีกว่าเดิม รวมทั้งการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน ครูต้องวิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยของผู้เรียนเพื่อจะได้จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมเต็มศักยภาพของผู้เรียนมากที่สุด

รองลงมาคือมาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กร/โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขนาดเล็กมีการจัดองค์กรและมีการบริหารงานที่ไม่ซับซ้อน เนื่องจากบุคลากรมีจำนวนไม่มากนัก ทำให้การบริหารงานเป็นไปอย่างคล่องตัวมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ สอดคล้องกับธงชัย สันติวงษ์ (อ้างใน พวงทิพย์ มั่งคั่ง. 2543 : 44) กล่าวว่าขนาดขององค์กรมีส่วนสำคัญที่จะทำให้การปฏิบัติงานภายในองค์กรนั้น ๆ ประสบความ

สำเร็จได้มากหรือน้อย เมื่อองค์กรมีขนาดใหญ่ขึ้นกิจกรรมในองค์กรมีความซับซ้อน ทำให้ระบบต่าง ๆ ที่จัดไว้อาจลดต่ำลง

สำหรับมาตรฐานที่มีความพร้อมต่ำสุดคือมาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนทุกแห่งย่อมถือเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน จึงต้องมีส่วนช่วยให้ชุมชนนั้น ๆ พัฒนาไปพร้อมกับการพัฒนาโรงเรียน ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาโรงเรียน ด้วยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ สอดคล้องกับสรุป ชันธศุภ (อ้างใน จันจรา กอบโกย. 2541 : 138) กล่าวว่า ครูต้องมีบทบาทและหน้าที่ในการพัฒนาชุมชน โดยการเป็นผู้นำทั้งทางด้านความรู้ การปฏิบัติตน การประกอบอาชีพ ช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่ประชาชน และให้ความร่วมมือในการพัฒนาชุมชนให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้า และการเปลี่ยนแปลงของสังคม

3. มาตรฐานด้านปัจจัย

โรงเรียนขนาดเล็ก มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ในมาตรฐานด้านปัจจัย มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า มาตรฐานที่มีความพร้อมสูงสุดคือมาตรฐานที่ 24 ครูมีวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ และมีครูเพียงพอ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนคือผู้ถ่ายทอดวิชาความรู้และเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านต่าง ๆ แก่ผู้เรียน ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องพึงปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับวิชาชีพครู สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2537 (2539 : 19) ที่กล่าวว่า การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นการแสดงออกของความประพฤติและการปฏิบัติด้านบุคลิกภาพทั่วไป การแต่งกาย กิริยา วาจา และจริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครูอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ผู้เรียนเลื่อมใสศรัทธา และถือเป็นแบบอย่าง และยังสอดคล้องกับวิชัย ราชบุรีศิริ (อ้างใน ทวี กุลแก้ว. 2535 : 159) เสนอแนะว่า ในการเตรียมครูเข้าสอนนั้นต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถด้วย

รองลงมาคือมาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนคือผู้มีอำนาจสูงสุดในการบริหารจัดการโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ Cook and Mack (อ้างใน อภิชัย กุลษา. 2536 : 29) อธิบายว่า ผู้บริหารโรงเรียนคือผู้นำ ประมุขหรือผู้ประสานงานของกลุ่มที่ทำงานร่วมกันในโรงเรียน ที่จะทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างสำเร็จลงได้ตามความประสงค์ ด้วยการประยุกต์เอาประสบการณ์ต่าง ๆ ของตนเองมาใช้ตามสถานการณ์

สำหรับมาตรฐานที่มีความพร้อมต่ำสุด แต่มีความพร้อมอยู่ในระดับมากคือมาตรฐานที่ 25 สถานศึกษามีหลักสูตรที่ เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขนาดเล็กมีความพยายามที่จะจัดหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่นอยู่เสมอ แต่เนื่องจากงบประมาณที่อยู่ในวงจำกัดจึงส่งผลให้การดำเนินการเป็นไปอย่างค่อยเป็นค่อยไป และยังส่งผลถึงจำนวนของสื่อที่มีน้อยหรือมีไม่เพียงพอ สอดคล้องกับ Harris (อ้างใน ทวี กุลแก้ว, 2535 : 159) เสนอแนะว่าในการนำหลักสูตรไปใช้ให้มีประสิทธิภาพนั้น ควรจะปรับ ขยายหลักสูตร ให้มีความเหมาะสมกับสภาพบุคลากร สถานที่ และโครงการ และยังสอดคล้องกับคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (อ้างใน นันทนา จันทร, 2532 : 49) พบว่า ปัญหาอุปสรรคในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่พบมากเป็นอันดับแรกคือ ปัญหาด้านงบประมาณ และยังสอดคล้องกับสุกัญญา นิธิกร (2532 : 22-23) ที่ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในเรื่องรายได้รายจ่ายของโรงเรียน พบว่า

“...โรงเรียนเอกชนขนาดเล็กและขนาดกลาง จำนวนไม่น้อยที่มีฐานะการเงินทรุดลง ทั้งนี้เนื่องจากรายรับจากค่าธรรมเนียมการเรียนลดลง ประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยตรงคือ การขาดคุณภาพทั้งทางด้านการจัดการเรียนการสอน และการบริหารงาน เพราะรายรับจากค่าธรรมเนียมถือเป็นรายได้หลักของโรงเรียนที่ลดลงก็ทำให้โรงเรียนต้องพยายามตัดรายจ่ายต่าง ๆ ซึ่งส่วนหนึ่งจะมีผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนการสอนของโรงเรียน และทำให้การปรับปรุงโรงเรียนทำได้ยาก และขณะเดียวกันคุณภาพของโรงเรียนก็เป็นปัจจัยหนึ่งส่งผลต่อการเลือกโรงเรียนของนักเรียนและผู้ปกครอง...”

โรงเรียนขนาดกลาง มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย มีดังนี้

1. มาตรฐานด้านผู้เรียน

โรงเรียนขนาดกลาง มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ในมาตรฐานด้านผู้เรียน มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า มาตรฐานที่มีความพร้อมสูงสุดคือมาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬาที่มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กมีจำนวนนักเรียนที่ไม่แตกต่างกันมากนัก ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีความสอดคล้องใกล้เคียงกัน เช่นเดียวกับในเรื่องของการเสริมเรื่องศิลปะ การดนตรี และการเล่นกีฬา เข้าในกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับอัจฉรา ลักษณะาวสันต์ (2535, 53-54) ศึกษาเรื่อง

การวิเคราะห์องค์ประกอบของความสามัคคีในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า องค์ประกอบของความสามัคคีมี 8 องค์ประกอบคือ การเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม เป็นผู้สร้างความเข้าใจอันดีในหมู่คณะ ปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ดี การมีมนุษยสัมพันธ์ รับผิดชอบต่อส่วนรวม เคารพในเหตุผลของคนส่วนใหญ่ รักหมู่คณะ รับผิดชอบต่อส่วนรวม เคารพในเหตุผลของคนส่วนใหญ่ รักหมู่คณะ มีใจหวังดีช่วยเหลือหมู่คณะ และไม่แบ่งเป็นพวกเขาพวกเรา

รองลงมาคือมาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้เรียนแต่ละคนมาจากครอบครัวที่มีพื้นฐานต่าง ๆ กัน ส่งผลต่อการพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาของผู้เรียนด้วย สอดคล้องกับ Bosker and Scheerens (1989 : 741-751) พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียนสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนด้านบริหาร และสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับมาตรฐานที่มีความพร้อมต่ำสุดคือมาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากเหตุผลที่ได้กล่าวมาแล้วว่ากลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษาจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่สูงนักหรือค่อนข้างต่ำ จึงทำให้ไม่มีความกระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้เพิ่มเติม สอดคล้องกับสนทยา เขมวิรัตน์ (2542 : 82) ที่พบว่านิสัยทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Scheerens and Pelgrum (1989 : 789-799) พบว่า พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. มาตรฐานด้านกระบวนการ

โรงเรียนขนาดกลาง มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ในมาตรฐานด้านกระบวนการ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า มาตรฐานที่มีความพร้อมสูงสุดคือมาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กร/โครงสร้างการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ระบบการบริหารจัดการของโรงเรียนเอกชนมีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน และมีกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด สอดคล้องกับมนัส ภาคภูมิ และบุญจง เรืองสะอาด (2527 : บทคัดย่อ) พบว่า ประเภทของโรงเรียนและประเภทผู้ดำเนินการโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยโรงเรียนมีนโยบายในการดำเนินการอย่าง

ชัดเจน ในรูปแบบปรัชญา (Philosophy) และภารกิจ (Mission) ซึ่งกำหนดขึ้นโดยกลุ่มคณะบุคคลที่ทำหน้าที่ดำเนินการ ย่อมจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รองลงมาคือมาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริง และมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มมากที่สุด จะทำให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และปรับตัวเข้ากับชีวิตการทำงานได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ Czarina Susanne Scott (อ้างใน จันทรเพ็ญ ไพบูลย์. 2539 : 129) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการอภิปรายกลุ่มเป็นการเพิ่มความสามารถในการคิดของนักเรียน การทำงานเป็นกลุ่มเป็นการระดมพลังความคิด และฝึกการอยู่ร่วมกันในบทบาทต่าง ๆ ที่ได้รับ ซึ่งสอดคล้องกับทิสนา แชมมณี ทองอินทร์ วงศ์โสธร และหลุยส์ จำปาเทศ (อ้างใน จันทรเพ็ญ ไพบูลย์. 2539 : 129) กล่าวว่า

“...การที่ผู้เรียนได้มีบทบาทต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพร้อม มีความกระตือรือร้นที่จะเรียน และเรียนอย่างมีชีวิตชีวา โดยยึดกลุ่มเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญ การจัดการเรียนการสอนให้มาก เพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคมจำเป็นต้องอาศัยอยู่ร่วมกับผู้อื่น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ และเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้สามารถอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้...”

สำหรับมาตรฐานที่มีความพร้อมต่ำสุดคือมาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนและชุมชนต่างต้องพึ่งพากันโดยโรงเรียนช่วยพัฒนาประชากรของชุมชนให้มีความรู้ความสามารถ ผู้ปกครองในชุมชนมีส่วนช่วยในด้านการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนนั้น ๆ ของชุมชนให้สามารถดำเนินกิจการอยู่ต่อไปได้ สอดคล้องกับ Gallenter (1994) [CD-ROM] เกี่ยวกับปัจจัยในการเลือกโรงเรียนของผู้ปกครอง และปัจจัยที่ผู้ปกครองเลือกโรงเรียนเอกชนเพราะมีความเชื่อว่าโรงเรียนของรัฐมีคุณภาพต่ำกว่าโรงเรียนเอกชน ซึ่งแสดงว่าค่านิยมของครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญในการตัดสินใจเลือกโรงเรียน และการที่ผู้ปกครองย้ายนักเรียนออกจากโรงเรียนเอกชนก็เพราะหมดความเชื่อถือในโรงเรียนนั้น

3. มาตรฐานด้านปัจจัย

โรงเรียนขนาดกลาง มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ในมาตรฐานด้านปัจจัย มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มาตรฐานที่มีความพร้อมสูงสุดคือมาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารทุกแห่งจะต้องมีความรู้ความสามารถ

มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และมีคุณธรรม เพื่อพัฒนาองค์กรให้มีความเจริญก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นไป สอดคล้องกับวินัย พัฒนรัฐ (อ้างใน อภิชัย กุลชา. 2536 : 31) ให้ความเห็นว่าเป็นว่า ผู้บริหารการศึกษาไทยควรมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการทำงานของผู้บริหาร ดังนี้คือ เป็นคนมีภูมิรู้ ภูมิธรรม ภูมิฐาน มีความจงรักภักดีต่อสถาบัน เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง เป็นที่พึ่งของผู้ใต้บังคับบัญชา ทำงานเป็นทีมได้ มีความเสียสละสูง มีมนุษยสัมพันธ์ดี เป็นนักพูดที่มีประสิทธิภาพ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ และมีความเป็นประชาธิปไตย

รองลงมาคือมาตรฐานที่ 24 ครูมีวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ และมีครูเพียงพอ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนต้องมีความรู้ความสามารถหรือความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชาที่สอน จึงจะสามารถพัฒนาผู้เรียนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับพรทิพย์ รัตนวิศาลนนท์ (อ้างใน ศักดิ์ชัย กลมพันธ์. 2543 : 62) พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีคุณลักษณะด้านวิชาชีพ ต้องมีความรู้ ความชำนาญในวิชาเทคนิคหรือวิชาชีพ และสาขาของตนที่จะนำไปปฏิบัติงาน การมีทักษะในการใช้เครื่องมือ และวัสดุฝึก และมีประสบการณ์หรือฝึกปฏิบัติงานจากโรงงานอุตสาหกรรมมาก่อน

สำหรับมาตรฐานที่มีความพร้อมต่ำสุด แต่มีความพร้อมอยู่ในระดับมากคือมาตรฐานที่ 22 ครูมีความสามารถในการจัด การเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขนาดกลางมีโอกาสในการคัดเลือกครูผู้สอนได้น้อยกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ จึงอาจส่งผลให้ครูผู้สอนมีจำนวนจำกัดและอาจต้องสอนในวิชาที่ไม่ตรงกับที่จบการศึกษามา และด้วยต้องทำกิจกรรมอื่น ๆ นอกเหนือจากการสอนด้วย จึงส่งผลให้การสอนลดประสิทธิภาพลงไปได้ สอดคล้องกับจุมพล พูลภัทรชีวิน (2538 : 181-183) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนเอกชนในปี 2532 พบว่า ระบบการบริหารโรงเรียนและบริหารบุคลากรเป็นปัจจัยหลักต่อสัมฤทธิ์ผลของการศึกษาโดยทั่วไป โรงเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงมีครูมีวุฒิสูง (ปริญญาตรี) และสอนตรงตามสาขาที่เรียนมา ได้เงินเดือนตามวุฒิ และโรงเรียนมีโอกาสคัดเลือกครูตามต้องการ

โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย มีดังนี้

1. มาตรฐานด้านผู้เรียน

โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ในมาตรฐานด้านผู้เรียน มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า มาตรฐานที่มีความพร้อมสูงสุดคือมาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้เรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่จะมาจากครอบครัวที่มีฐานะดี มีความพร้อมที่จะส่งเสริมหรือสนับสนุนผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ได้ตามต้องการ สอดคล้องกับ Pandora (อ้างในบุญเรือน หมั่นทรัพย์. 2538 : 57) พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงอย่างหนึ่งต่อประสิทธิผลการจัดการของโรงเรียน คือ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียน โดยเฉพาะฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียนอยู่ในระดับปานกลางจะสัมพันธ์กับประสิทธิผลทั้งในด้านการเรียน และความประพฤติของนักเรียน และสอดคล้องกับ Bosker and Scheerens (1989 : 741-751) พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียนสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนด้านบริหาร และสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และยังสอดคล้องกับ Rust (อ้างใน พิณภา ภูมิอมร. 2538 : 26) ได้ศึกษาสุขภาพจิตของนักเรียนระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเยล จำนวน 833 คน พบว่า นักศึกษาที่มีสุขภาพจิตดีจะสามารถเรียนได้ดีกว่าคนที่มีสุขภาพจิตไม่ดี

รองลงมาคือมาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขนาดใหญ่สามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านศิลปะ การดนตรี และการเล่นกีฬาได้ดีกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลาง เพราะมีทรัพยากรในการบริหารงานมาก และมีงบประมาณมากกว่า แต่ต่างก็มีวัตถุประสงค์แบบเดียวกันคือ การพัฒนาให้ผู้เรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ และจิตใจที่แจ่มใส สอดคล้องกับกิตติมา ปริติลล (อ้างใน กฤษณา เสนาวงษ์. 2544 : 88-89) กล่าวว่า กิจกรรมที่จัดขึ้นด้วยความร่วมมือของนักศึกษาเพื่อสนองความต้องการและความสนใจอันเป็นทางเสริมสร้างประสบการณ์ และพัฒนาการด้านต่าง ๆ กิจกรรมที่จัดขึ้นอาจจะไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมในห้องเรียน แต่อาจมีกิจกรรมบางอย่างที่ช่วยเสริมกิจกรรมในห้องเรียนให้มีคุณค่าและประโยชน์มากขึ้น กิจกรรมนักเรียนส่วนมากจัดนอกห้องเรียน มีบรรยากาศเป็นกันเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติงานร่วมด้วย

สำหรับมาตรฐานที่มีความพร้อมต่ำสุด แต่มีความพร้อมอยู่ในระดับมากคือมาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขนาดใหญ่มีโอกาสคัดเลือกผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงเข้าศึกษาได้มากกว่า เนื่องจากมีจำนวนผู้เรียนมาสมัครมากกว่า โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง ส่งผลให้ได้ผู้เรียนที่มีพฤติกรรมด้านการเรียนในลักษณะสนใจ ใฝ่รู้ มีพัฒนาการด้านความคิด และเอาใจใส่ต่อการเรียน สอดคล้องกับประยูร ศรีประสาธน์ และคณะ (2532 : 43) ได้วิจัยผลกระทบของการศึกษาเอกชนต่อสังคมไทย พบว่านักเรียนที่มีระเบียบวินัยดีรู้หน้าที่ของตน เชื่อฟังครูอาจารย์ ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนเป็นอย่างดี จะประสบผลสำเร็จในชีวิต ทั้งในปัจจุบันและอนาคต และยังสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2532 : 24) เรื่องประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาเอกชน พบว่าคุณสมบัติดีเด่นด้านวิชาการและความประพฤติของนักเรียนสัมพันธ์กับความสำเร็จในชีวิต และการได้รับการยกย่องจากสังคม สามารถเป็นผู้นำและทำประโยชน์ต่าง ๆ ให้สังคมได้

2. มาตรฐานด้านกระบวนการ

โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ในมาตรฐานด้านกระบวนการ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า มาตรฐานที่มีความพร้อมสูงสุดคือมาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กร/โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขนาดใหญ่มีทรัพยากรในการบริหารงานมาก มีการจัดโครงสร้างการบริหารงานครอบคลุมบุคลากรทั้งหมด สอดคล้องกับ Reid (อ้างใน พวงทิพย์ มั่งคั่ง, 2543 : 44) ขนาดของโรงเรียนเป็นตัวแปรสำคัญต่อประสิทธิผลของโรงเรียน และสอดคล้องกับกรมวิชาการ (อ้างใน พวงทิพย์ มั่งคั่ง, 2543 : 44) กล่าวว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ขึ้นไปมีคุณภาพดีกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ๆ ลดหลั่นกันตามลำดับ

รองลงมาคือมาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน ในการพัฒนาการศึกษา มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขนาดใหญ่ย่อมเป็นที่สนใจของประชากรในชุมชน เนื่องจากมีคุณภาพทางการจัดการศึกษาจึงทำให้ผู้ปกครองให้ความเชื่อมั่นและศรัทธาส่งบุตรหลานเข้าศึกษา ดังนั้นโรงเรียนขนาดใหญ่จึงต้องดำเนินการพัฒนาโรงเรียนไปพร้อมกับพัฒนาประชากรของชุมชนด้วย ทั้งนี้เพื่อรักษาความมั่นคงของโรงเรียนตลอดไป สอดคล้องกับจรรยาพร ธรณินทร์ (2542 : 10) กล่าวว่า ปรัชญาใหม่ของการปฏิรูปการศึกษาคือให้ทุกฝ่ายในสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยเฉพาะชุมชน ซึ่งปัจจุบันมีศูนย์การเรียนชุมชนในลักษณะที่รัฐเป็นผู้จัดให้ แนวคิดใหม่ในการเสริมสร้าง

ความเข้มแข็งของชุมชนคือการให้ชุมชนรวมตัวกันเป็นชุมชนพึ่งตนเองในการพัฒนาทุกด้านรวมทั้งการศึกษาด้วย

สำหรับมาตรฐานที่มีความพร้อมต่ำสุด แต่มีความพร้อมอยู่ในระดับมากคือมาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขนาดใหญ่มีงบประมาณมากจึงมีโอกาสด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อใช้ในการประกอบการเรียนการสอน สามารถจัดรูปแบบการสอนได้อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับ สุกัญญา นิธิกร (2532 : 22-23) ที่ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในเรื่องรายได้รายจ่ายของโรงเรียน พบว่า

“...โรงเรียนที่มีคุณภาพการเรียนการสอนสูง โดยเฉพาะด้านวิชาการมักจะเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีชื่อเสียงเป็นที่นิยม และมีนักเรียนแย่งกันเข้าเรียนจำนวนมาก โรงเรียนเหล่านี้สามารถเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนได้สูง ทำให้โรงเรียนสามารถจัดหาทรัพยากรทางการศึกษาทั้งทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ และวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมและทันสมัย รวมทั้งสามารถจัดการบริหารที่เป็นระบบ มีแผนการปฏิบัติงาน มีการติดตามตรวจสอบตลอดจนการใช้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้า...”

3. มาตรฐานด้านปัจจัย

โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ในมาตรฐานด้านปัจจัย มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า มาตรฐานที่มีความพร้อมสูงสุดคือมาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการจัดการ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขนาดใหญ่มีผู้บริหารที่เป็นมืออาชีพมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง สอดคล้องกับกมลวรรณ ชัยวานิชศิริ (อ้างใน สุรวิช แก้วอ่ำไผ่, 2544 : 99) พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ผู้บริหารมีการบริหารโรงเรียนประสบความสำเร็จ ไม่ว่าด้านความสามารถผลิตนักเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้วยความสามารถพัฒนาทัศนคติทางบวกของนักเรียน ด้านความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนตลอดจนด้านการแก้ปัญหาภายใน

รองลงมาคือมาตรฐานที่ 22 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขนาดใหญ่มีโอกาสดัดเลือกครูผู้สอนได้มากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง ทำให้ได้ครูที่มีความรู้ความสามารถตรงตามสาขาวิชาที่สอน ตลอดจนมีจำนวนครูมากเพียงพอ สอดคล้องกับ อุมพร หล่อสมฤดี (2529 : 3-4) ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2530 : 3-8) และสุภาวงศ์

จันทวานิช และคณะ (2532 : 123) พบว่า ขนาดของโรงเรียน และอัตราส่วนระหว่างครูต่อนักเรียนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน โดยโรงเรียนขนาดใหญ่จะมีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนขนาดใหญ่จะมีความพร้อมทางด้านทรัพยากรทางการบริหารและครูผู้สอนมากกว่า ส่วนใหญ่จะเป็นโรงเรียนที่มีประสบการณ์มานาน ผู้ปกครองให้ความสำคัญและให้ความร่วมมือ

สำหรับมาตรฐานที่มีความพร้อมต่ำสุด แต่มีความพร้อมอยู่ในระดับมากคือมาตรฐานที่ 25 สถานศึกษามีหลักสูตรที่ เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากงบประมาณของโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีมากเพียงพอต่อการจัดสรรค้ด้านต่าง ๆ ขององค์กรให้มีคุณภาพได้อย่างสะดวก สอดคล้องกับสุกัญญา นิธิกร (2532 : 22-23) ที่ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในเรื่องรายได้รายจ่ายของโรงเรียน พบว่า

“...โรงเรียนที่มีคุณภาพการเรียนการสอนสูง โดยเฉพาะด้านวิชาการมักจะเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีชื่อเสียงเป็นที่นิยม และมีนักเรียนแย่งกันเข้าเรียนจำนวนมาก โรงเรียนเหล่านี้สามารถเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนได้สูง ทำให้โรงเรียนสามารถจัดหาทรัพยากรทางการศึกษา ทั้งทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ และวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมและทันสมัย รวมทั้งสามารถจัดการบริหารที่เป็นระบบ มีแผนการปฏิบัติงาน มีการติดตามตรวจสอบ ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้า...”

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ในภาพรวม พบว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ามาตรฐานด้านผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นควรส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้ได้ตรงตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ให้มากยิ่งขึ้น
2. จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ามาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นควรจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมุ่งส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้ร่วมกันศึกษาหาความรู้ แสวงหาคำตอบ และฝึกปฏิบัติจริง
3. จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ขนาดกลาง มีความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นโรงเรียนขนาดกลางควรพัฒนาและปรับปรุงความพร้อมในมาตรฐานด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการ และด้านปัจจัยให้มีความสอดคล้องและตรงตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ให้มากยิ่งขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ให้ครบทุกแห่งในประเทศ เพื่อให้สถานศึกษาได้ทราบถึงข้อมูลพื้นฐาน และได้แก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องให้ตรงตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ก่อนได้รับการประเมินจริง
2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ให้ครบทุกแห่งในประเทศ ใน 27 มาตรฐาน 91 ตัวบ่งชี้ ตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษากำหนดไว้
3. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ให้ครบทุกแห่งในประเทศ และจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ตามมาตรฐานทั้งหมด 27 มาตรฐาน 91 ตัวบ่งชี้ เพื่อให้สถานศึกษาได้เตรียมความพร้อมในส่วนต่าง ๆ ให้มีความสอดคล้องก่อนได้รับการประเมินจริง

บรรณานุกรม

- กฤษณา เสนาวงษ์. 2544. "ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- กรอบพร เกตุทัต. 2528. "ผลของการอยู่ในกลุ่มสภาวะนิรนามและการกระตุ้นจากการกระทำที่มีต่อความก้าวร้าวของนักเรียนชายในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เข็มทอง ศิริแสงเลิศ. 2540. "การวิเคราะห์ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรรยาพร ธรณินทร์. 2542. การปฏิรูปการศึกษาไทยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.
- จันจรา กอบโกย. 2541. "การปฏิบัติงานของครูคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จันทร์เพ็ญ ไพบูลย์. 2539. "การพัฒนาหลักสูตรกลุ่มเสริมประสบการณ์ชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในชุมชนเมือง กรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุมพล พูลภัทรชีวิน. 2532. รายงานวิจัย : ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนเอกชน. กรุงเทพฯ : เจริญผล.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. 2530. การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : อลีนเพรส.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. 2530. "บทสังเคราะห์องค์กำหนดประสิทธิผลของโรงเรียน." ข่าวสารวิจัยการศึกษา. 10 (3) : 3-8.
- จรรย์ส นองมาก. 2544. ปฏิบัติการประกันคุณภาพ. กรุงเทพฯ : ชันพรีนติ้ง.
- ทวี กุลแก้ว. 2535. "สภาพการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ใช้แบบเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรงของโครงการ อาร์ ไอ ที ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุดรธานี." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นันทนา จันทร. 2536. "การปฏิบัติงานการนิเทศการสอนของหัวหน้าหมวดวิชาคณิตศาสตร์ ตามการรับร่ำของครูคณิตศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 1." วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2543. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญเทียม เจริญยิ่ง. 2535. "แนวทางผลิตป้อนตลาดแรงงาน." วารสารมติชนรายวัน. 5 (3) : 10-30.
- บุญเนตร ห่องตรง. 2543. "แนวโน้มนำการจัดการอาชีวศึกษาเอกชนของสถานศึกษาเอกชนใน ทศวรรษหน้า." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร อาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- บุญเรือน หมั่นทรัพย์. 2538. "ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนคาทอลิก." วิทยานิพนธ์การศึกษาดุสิตบัณฑิต วิชาเอกบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- บุศรินทร์ ปัทมาคม. 2527. "แนวนโยบายอาชีวศึกษากับภาวะการณ์ของประเทศไทย." ศูนย์การศึกษา. กรกฎาคม - กันยายน.
- ประยูร ศรีประสาธน์ และคนคณะ. 2532. รายงานวิจัยเรื่องผลกระทบของการศึกษาเอกชนต่อสังคมไทย. กรุงเทพฯ : เจริญผล.
- พิณภา ภูมิอมร. 2538. "การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะของสุขภาพจิตของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผล การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- พวงทิพย์ มั่งคั่ง. 2543. "ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมโรงเรียนกับประสิทธิผลโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพบุลย์ เปานิล. 2543. "การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา โปรแกรมวิชาเทคโนโลยี การศึกษาสถาบันราชภัฏ." วิทยานิพนธ์ดุสิตบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ภิญโญ สาร. 2521. หลักการศึกษา. กรุงเทพฯ : สุภา.
- ภิญโญ สาร. 2526. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ส.ศ.การพิมพ์.
- มนัส ภาคภูมิ และบุญจง เรื่องสะอาด. 2527. องค์ประกอบที่เกี่ยวกับครู นักเรียน และ โรงเรียนที่สัมพันธ์กับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอที่มีขนาดต่างกัน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สยามรัฐ.

- เมธี ปิรันธนานนท์. 2533. **การบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : พิทักษ์อักษร.
- รุ่ง แก้วแดง. 2531. "กองทุนสงเคราะห์การศึกษาเอกชน." **วารสารกองทุนสงเคราะห์การศึกษาเอกชน**. 4 (1) : 3-4.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538. **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- วิเวก ปางพุดพิงศ์. 2525. "อาชีพศึกษา.....ทางที่มองเห็น." **วารสารอาชีพศึกษา**. 2 (33) : 15-19.
- วิสุทธิ ราตรี. 2532. "ปัจจัยด้านผู้บริหารโรงเรียนที่สัมพันธ์กับความสำเร็จของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทยากจน." **ปริญญานิพนธ์การศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร**.
- ศักดิ์ชาย กมลพันธ์. 2543. "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์โรงเรียนอาชีพศึกษาเอกชน." **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีพศึกษาศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง**.
- ศิริชัย ชินะตั้งกูร. 2527. **การวิเคราะห์อัตราส่วนนักเรียนต่อครูโรงเรียนประถมศึกษาที่เหมาะสม**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ. 2543. **แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา : เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สุกัญญา นิธิกร. 2532. **รายได้รายจ่ายของโรงเรียนเอกชน**. กรุงเทพฯ : เจริญผล
- สุจิรี วรศิลป์. 2543. "การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนจริยศึกษาโรงเรียนเอกชนอาชีพศึกษาในเครือข่ายทอเล็กแห่งประเทศไทยในเขตกรุงเทพมหานคร." **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีพศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง**.
- สุภางค์ จันทวานิช และคณะ. 2532. "คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในชนบท : กรณีศึกษาโรงเรียนในภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ." **ข่าวสารวิจัยการศึกษา**. 13 (1) : 12-17.
- สุรวีช แก้วอำไพ. 2544. "ภาวะผู้นำทางการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย." **ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร**.

- สมจิต ปิยะมาดา. 2528. "การศึกษาเกี่ยวกับการเจริญเติบโต และกระบวนการพัฒนาการทางด้านร่างกายของนักเรียนชั้นประถมศึกษา." ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สนทยา เขมวิรัตน์. 2542. "ตัวแปรบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สายบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร." ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สมพงษ์ เกษมสิน. 2526. การบริหารงานบุคคลแผนใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2504. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2504-2544.) กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2528. การบริหารโรงเรียนเอกชน. กรุงเทพฯ : ศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2532. รายงานการวิจัยเรื่องประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ : ฟันนี่พับลิชชิง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2539. แผนพัฒนาคนและสังคมในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540 - 2544.) กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2541. รายงานการวิจัยเรื่องประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ : ฟันนี่พับลิชชิง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543. มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก : ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กองวิจัยการศึกษา. 2532. ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2543. " การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน." กองทุนส่งเสริมการศึกษาเอกชน. 11 (98) : 4-8.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2541. แนวดำเนินการเพื่อการประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กองนโยบายและแผน กระทรวงศึกษาธิการ. 2537. **สรุปและวิเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาเอกชน พ.ศ. 2526-2536.** กรุงเทพฯ : ครูสภา.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2540. **ปฏิรูปการศึกษาไทยสู่ฟุ้งนี้ อย่างมีหวัง.** กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2539. **เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2537.** พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : คุรุสภา.
- อภิกันยา วัชรสฤณี. 2538. "ภาวะผู้นำที่มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของครูโรงเรียน เอกชนในเขตกรุงเทพ." *ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.*
- อภิชัย กุลชา. 2536. "ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ." *ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.*
- อัจฉรา ลักษณะวสันต์. 2535. "การวิเคราะห์องค์ประกอบของความสามัคคีในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา." *ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.*
- อุทุมพร จามรมาน. 2542. **การสู่มตัวอย่างทางการศึกษา. เล่มที่ 2.** กรุงเทพฯ : พันนี้ พับลิชชิง.
- อุมาพร หล่อสมฤดี. 2529. "องค์ประกอบที่เกี่ยวกับครูนักเรียน และโรงเรียนที่สัมพันธ์กับ คุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอที่มีความหนาแน่นต่างกัน." *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. 2527. **หลักการบริหารการศึกษาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 2.** กรุงเทพฯ : อนงค์ ศิลป์.
- Abernathy,T.V. 1993. *An Empirical Analysis of the Relationships between School Environment Variables and Educational Outcomes for Students with Mild Disabilities.* [CD-ROM]. Abstract from : ProQuest File : Dissertation Abstracts Item : AAC9321654.
- Bosker,R.J. and Scheerens,J. 1989. "Issues in the Interpretation of the Results of School Effectiveness Research." *International Journal of Educational Research.* 13(7) : 741-751.

- Cronbach,L.J. 1990. **Essentials of Psychological Testing**. 5th ed. New York : Harper Collins Publishers.
- Crosby,P.B. 1986. **Quality Without Tears : The Art of Hassle - Free Management**. Singapore : McGraw – Hill Book.
- Cuttance,P. 1994 . **Consumer Evaluation of Quality Management and Quality Assurance Systems for Schools** . Paper Prepared for the Australian Quality Council Conference, Sydney: NSW Department of School Education.
- Gallanter,L. 1994. **Parent Selection Factors and School Admission Factors Related to Transfer from Private Elementary Schools**. [CD-ROM]. Abstract from : Proquest File : Dissertation Abstracts Item : AAC 9427216.
- Goldstein,H. 1987. **Multilevel Models in Educational and Social Research**. London : Charles Griffin.
- Good.C.V. 1973. **Dictionary of Educational Research**. New York : McGrawHill Book.
- Jang,M.S. 1987. "Principal's Leadership and Communication and Teacher Job Satisfaction in Korea." **Dissertation Abstracts International**. 48 (12) : 3020–A.
- Juran,J.M. and Gryna,F.M. 1993. **Quality Planning and 3rd ed**. Singapore : Mcgraw-Hill Book.
- Lyman,O. 1933. **An Introduction to Statistical Methods and Data Analysis**. California : Duxbusy Press.
- Nongmak,C. 1986. "The Relation Between Teacher Job Satisfaction and the Relationship Behavior of Primary School Principals in Thailand." **Dissertation Abstracts International**. 48 (6) : 1371–A.
- Reid,et. al. 1988. **Toward the Effective School**. Oxford : Basic Blackwell.
- Scheerens,J.C. and Pelgrum,W.J.1989. "Generalisability of Instructional and School Effectiveness Indicators Across Nations." **International Journal of Educational Reserch**. 13 (7) : 789–799.
- Sergiovanni,T. 1990. "Adding Valued to Leadership Gets Extraordinary Results." **Educational Leadership**. 47 (8) : 23–27.
- Shearer,R.E. 1993. **Academic Effectiveness Institutional Reputation and Financial Health: A Study of Private United States Colleges**. [CD-ROM]. Abstract from : ProQuest File : Dissertation Abstracts Item: AAC 9317682.

- Silva,K.E. 1994. **A Need Assesment to Determine Acceptable Custome Service Levels in an Academic Institution. [CD-ROM].** Abstract from : ProQuest File : Dissertation Abstracts Item: AAC 9418152.
- Stebbing,L. 1993. **Quality Assurance : The Route to Efficiency and Competitiveness.** 3rded., Chichester, West Sussex : Eillis Horwood.
- Suryadi. 1994. **Ministry of Education and Culture : The Development of Education System in Indonesia : A Country Report.** Indonesia : The Office of Educational and Cultural Research and Development.
- Vroman,H.W. and Luchsinger,V.P. 1994. **Managing Organization Quality.** USA. : IRWIN.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือราชการ

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการดังนี้

นางสาวโบว์รักษณ์ นาคทรงแก้ว รหัสประจำตัว 43064722 ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี (A STUDY OF PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS ON EXTERNAL QUALITY ASSURANCE READINESS IN CHONBURI PROVINCE)" โดยมี ผศ.ดร.อำนาจ ตั้งเจริญชัย เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.คมสร วงษ์รักษา เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ซึ่งได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2544

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ ๒6 ตุลาคม พ.ศ.2544

(รศ.ดร.บุญวัฒน์ อัสชู)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1504 / 4676

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๕ พฤศจิกายน 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนวิศวกรรมแหลมฉบัง

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวโบว์รักษ์ นาคทรงแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2544 ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 327-1199 . 737-3000 ต่อ 369

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม 1504 / 4676

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๕ พฤศจิกายน 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

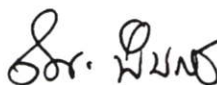
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนจอมเทียนบริหารธุรกิจ

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวโบว์ลักษณ์ นาคทรงแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2544 ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร.327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม 1504 / 4676

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๕ พฤศจิกายน 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนพณิชยการตะวันออก

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวโบว์รักษ์ นาคทรงแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2544 ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม 1504 / 4676

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๕ พฤศจิกายน 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

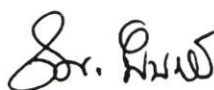
เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนไทยบูรพาบริหารธุรกิจและเทคโนโลยี

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวโบวรัชนี นาคทรงแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2544 ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม 1504 / 4676

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๕ พฤศจิกายน 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนพิทยาศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวโบว์ลักษณ์ นาคทรงแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2544 ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 327-1199 . 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม 1504 / 4670

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๙ พฤศจิกายน 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนเมืองชลพาณิชย์การ

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวโบวรัชณ์ นาคทรงแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2544 ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 527-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม 1504 / 4676

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๕ พฤศจิกายน 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนชลบุรีบริหารธุรกิจและเทคโนโลยี

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวโบว์รักษ์ นาคทรงแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2544 ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 327-1199 . 737-5000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม 1504 / 4676

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๕ พฤศจิกายน 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนพนมชัชวารชลบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวโบว์รักษ์ นาคทรงแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2544 ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม 1504 / 4676

คณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๙ พฤศจิกายน 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนพิทยบริหารธุรกิจ

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวโบว์ลักษณ์ นาคทรงแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การศึกษาความพร้อมเพื่อรับบริการ ประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครง วิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2544 ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร.327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม 1504 / 4676

คณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๕ พฤศจิกายน 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนชลบุรีพิทยการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวโบว์ภรณ์ นาคทรงแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2544 ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม 1504 / 4676

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๕ พฤศจิกายน 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนเทคนิคพิชชการสัตหีบ

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวโบว์รักษณ์ นาคทรงแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2544 ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม 1504 / 4676

คณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๕ พฤศจิกายน 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนไทยเบญจบริหารธุรกิจชลบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวโบว์รักษณ์ นาคทรงแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2544 ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม 1504 / 4670

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๕ พฤศจิกายน 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนคาราสุมุทบริหารธุรกิจ

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวโบว์ลักษณ์ นาคทรงแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2544 ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร.327-1179 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม 1504 / 4676

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๕ พฤศจิกายน 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนเทคโนโลยีแหลมฉบัง

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวโบว์รักษ์ นาคทรงแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2544 ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม 1504 / 4670

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๕ พฤศจิกายน 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนเทคโนโลยีศรีราชา

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวโบว์ภรณ์ นาคทรงแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2544 ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม 1504 / 4676

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๙ พฤศจิกายน 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนอักษรเทคโนโลยีวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวโบวรัชฌ์ นาคทรงแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2544 ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 327-1199 . 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม 1504 / 4676

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๕ พฤศจิกายน 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนเทคโนโลยีชลบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวโบว์รักษ์ นาคทรงแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2544 ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 327 199 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม 1504 / 4676

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 10520

๖ พฤศจิกายน 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทคโนโลยีภาคตะวันออก

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวโบว์รักษ์ นาคทรงแก้ว นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2544 ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 327-1199 , 737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 3269040

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
การศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอก
ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี จึงใคร่ขอให้ทุกท่านตอบแบบสอบถามทุกตอนทุกข้อ เนื่องจากทุกข้อมีความสำคัญยิ่งต่อการวิเคราะห์ข้อมูล และมีคุณค่าอย่างมากต่อการวิจัยครั้งนี้ ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ในการเป็นแนวทางสำหรับปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ให้สอดคล้องหรือตรงตามมาตรฐานที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาได้กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพร้อมของผู้บริหารและครูผู้สอนเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี โดยข้อคำถามทั้งหมดเป็นไปตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา กำหนดมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินภายนอกในรอบแรก 14 มาตรฐาน 53 ตัวบ่งชี้ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย ลักษณะคำถามเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) ตามแนวคิดของ Likert's

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended) ใน 3 ด้านคือ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย

เมื่อท่านตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว กรุณาส่งคืนผู้วิจัยในทันที ขอขอบคุณเป็นอย่างมากมาย ณ โอกาสนี้

นางสาวโบว์รักษณ์ นาคทรงแก้ว
ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงกับความจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. ผู้ให้ข้อมูล

- () ผู้บริหาร
() ครูผู้สอน

2. วุฒิการศึกษา

- () ปริญญาตรี
() ปริญญาโท
() ปริญญาเอก

3. ประสบการณ์การทำงาน

- () 1 - 5 ปี
() 6 - 10 ปี
() 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพร้อมของผู้บริหารและครูผู้สอนเพื่อรับการประกันคุณภาพภายนอกของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี โดยข้อคำถามทั้งหมดเป็นไปตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินภายนอกในรอบแรก 14 มาตรฐาน 53 ตัวบ่งชี้แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย

คำชี้แจง 1. โปรดอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วพิจารณาว่าคุณมีความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินภายนอก : ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับใด

2. โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องทางขวามือให้สอดคล้องกับความคิดเห็นของท่านมาเพียงข้อละ 1 ช่อง ต่อค่าระดับคะแนนดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	มีความพร้อมมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	มีความพร้อมมาก
3	คะแนน	หมายถึง	มีความพร้อมปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	มีความพร้อมน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	มีความพร้อมน้อยที่สุด

ข้อที่	มาตรฐานการศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพภายนอก	ระดับความพร้อม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	มาตรฐานด้านผู้เรียน					
1.1	ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์					
	1.1.1 มีวินัย และมีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตนตามระเบียบและหลักธรรมเบื้องต้นของแต่ละศาสนา					
	1.1.2 มีความซื่อสัตย์ สุจริต (และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพสำหรับระดับอาชีวศึกษา)					
	1.1.3 มีความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละเพื่อส่วนรวม					
	1.1.4 ประหยัด(ใช้สิ่งของและทรัพย์สินทั้งของตนเองและส่วนรวมตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัดและคุ้มค่า)					
1.2	ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์					
	1.2.1 สามารถจำแนกประเภทข้อมูล เปรียบเทียบและมีความคิดรวบยอด					
	1.2.2 สามารถประเมินค่าความน่าเชื่อถือของข้อมูล รู้จักพิจารณาข้อดี-ข้อเสีย ความถูก-ผิด ระบุสาเหตุ-ผล ค้นหาคำตอบ เลือกริธีและมีปฏิภาณในการแก้ปัญหา และตัดสินใจได้อย่างสันติและมีความถูกต้องเหมาะสม					
	1.2.3 มีความคิดริเริ่ม มีจินตนาการ สามารถคาดการณ์ และกำหนดเป้าหมายได้					

ข้อที่	มาตรฐานการศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพภายนอก	ระดับความพร้อม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	มาตรฐานด้านผู้เรียน (ต่อ)					
1.3	ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร 1.3.1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มประสบการณ์/ กลุ่มวิชา/หมวดวิชาที่สำคัญไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ขั้นต่ำ (คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษา อังกฤษ สังคมศาสตร์ คอมพิวเตอร์ และวิชาเฉพาะ สาขาสำหรับอาชีวศึกษา)					
	1.3.2 มีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร					
1.4	ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง					
	1.4.1 มีความกระตือรือร้น สนใจการเรียนรู้จาก แหล่งต่าง ๆ รู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผล					
	1.4.2 รักการอ่าน สามารถใช้ห้องสมุด แหล่งความรู้ และสื่อต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษา					
	1.4.3 สามารถสรุปประเด็นจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ได้อย่างถูกต้องด้วยตนเอง					
1.5	ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดี ต่ออาชีพสุจริต					
	1.5.1 สามารถทำงานตามลำดับขั้นตอน และ ผลงานมีประสิทธิภาพ					
	1.5.2 ขยัน อดทน และละเอียดรอบคอบในการทำงาน พัฒนางาน และสามารถทำงานอย่างมีความสุข รู้สึกภูมิใจในผลงานของตนเอง					

ข้อที่	มาตรฐานการศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพภายนอก	ระดับความพร้อม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	มาตรฐานด้านผู้เรียน (ต่อ) 1.5.3 สามารถทำงานเป็นทีม(ช่วยเหลือผู้อื่นไม่เอาเปรียบ ให้ความร่วมมือ ยอมรับฟังความคิดเห็น และความสามารถของผู้อื่น ร่วมรับผิดชอบผลงานของกลุ่ม) 1.5.4 มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต					
1.6	ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี 1.6.1 มีน้ำหนัก ส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน 1.6.2 มีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน 1.6.3 ร่างกายแข็งแรง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับครูเพื่อนและบุคคลทั่วไป 1.6.4 รู้จักดูแลสุขภาพ และป้องกันตัวเองไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ 1.6.5 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของสิ่งเสพติด และสิ่งมอมเมา ไม่เสพสิ่งเสพติด และปลอดภัยจากสิ่งมอมเมา					
1.7	ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา 1.7.1 มีความชื่นชมและร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา					
2.	มาตรฐานด้านกระบวนการ					
2.1	สถานศึกษามีการจัดองค์กร/โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา 2.1.1 มีการจัดองค์กร/โครงสร้างการบริหารชัดเจน 2.1.2 มีปรัชญา แผนพัฒนา/ธรรมนูญสถานศึกษา แผนการดำเนินงานของสถานศึกษา และตัวชี้วัดความสำเร็จ 2.1.3 มีการปฏิบัติตามแผน					

ข้อที่	มาตรฐานการศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพภายนอก	ระดับความพร้อม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.	มาตรฐานด้านกระบวนการ (ต่อ)					
	2.1.4 ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม					
	2.1.5 มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลเพื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง					
	2.1.6 มีระบบข้อมูลสารสนเทศครบถ้วน ถูกต้อง ตรงกับความต้องการและทันต่อการใช้งาน					
	2.1.7 มีการบันทึกและรายงานผลการประเมิน					
	2.1.8 มีการนำข้อมูลและผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจและปรับปรุงงาน					
2.2	สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา					
	2.2.1 ผู้บริหารและครูสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนในการร่วมกันจัดการศึกษา					
	2.2.2 มีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับบุคลากรภายใน และชุมชนเห็นความสำคัญในการจัดการศึกษาร่วมกัน					
	2.2.3 มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษาต่อชุมชนอย่างสม่ำเสมอ					
	2.2.4 ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาการศึกษา					
2.3	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
	2.3.1 มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติ และสนองความต้องการของผู้เรียน					

ข้อที่	มาตรฐานการศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพภายนอก	ระดับความพร้อม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.	มาตรฐานด้านกระบวนการ (ต่อ)					
	2.3.2 มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา และตัดสินใจ					
	2.3.3 มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้ แสวงหาคำตอบ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง					
	2.3.4 มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และสื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
	2.3.5 มีการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกและส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมของผู้เรียน					
	2.3.6 มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพ อย่างครบถ้วนทั้งด้านดนตรี ศิลปะ และกีฬา					
	2.3.7 ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การทำงานร่วมกับผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน					
	2.3.8 มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง					
	2.3.9 มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรักสถานศึกษาของตน และมีความกระตือรือร้นในการไปเรียน					
3.	มาตรฐานด้านปัจจัย					
	3.1 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ					
	3.1.1 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง					
	3.1.2 ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์และเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง					

ข้อที่	มาตรฐานการศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพภายนอก	ระดับความพร้อม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.	มาตรฐานด้านปัจจัย (ต่อ) 3.1.3 ผู้บริหารมีความเป็นประชาธิปไตย					
3.2	ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน อย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3.2.1 ครูรู้เป้าหมายของหลักสูตรและเป้าหมายของ การจัดการศึกษา					
	3.2.2 ครูมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร จัดทำแผนและกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ					
	3.2.3 ครูมีความรู้ความสามารถในการประเมินผล การเรียนการสอนและการนำผลการประเมินมาใช้พัฒนา คุณภาพ					
3.3	ครูมีวุฒิ/ความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่ รับผิดชอบ และมีครูเพียงพอ 3.3.1 ครูมีความถนัด/ความเชี่ยวชาญตรงกับงาน ที่ปฏิบัติ					
	3.3.2 มีจำนวนครูตามเกณฑ์					
3.4	สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและ ท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 3.4.1 มีหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตร ที่เหมาะสม สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาและ ความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น					
	3.4.2 มีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและ เอื้อต่อการเรียนรู้					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1. มาตรฐานด้านผู้เรียน

.....

.....

.....

.....

.....

2. มาตรฐานด้านกระบวนการ

.....

.....

.....

.....

.....

3. มาตรฐานด้านปัจจัย

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวโบว์ลักษณ์ นาคทรงแก้ว
วัน เดือน ปี เกิด	4 มิถุนายน 2518
สถานที่เกิด	อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	13 หมู่ 9 ตำบลบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 10130
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนดาราสมุทรบริหารธุรกิจ (DBAC) 314/8 หมู่ 5 ตำบลบ้านสวน อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20000
ประวัติการศึกษา	ปีการศึกษา 2540 สำเร็จการศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษา วิชาเอกภาษาไทย สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ปีการศึกษา 2544 สำเร็จการศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง